

Angelus. 11

Hoc opere continentur ordine li bri subscripti.

Diui Hieronymi epistole duę. hec ad Athletam

Illa ad Heliodorum.

Ciceronis familiarium epistolarum tres ultimi libri

Magni Basilij de institutione opusculum perelegans

Platonis de cõterneda morte q̄ Ariochus iscribitur

Horacij sermonum liber primus

[Faint handwritten notes and signatures, including a large circular mark]

[1499-1500]

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

2

Epistole Hieronymi

Santi Hieronymi ad Athletam de institutione filie: docentis qualiter educanda: cui nutrici comitten-
da sit: quomodo in timore domini et i bonis moribus imbuenda. et a qua-
li preceptore sit erudienda: monentis eam grandiusculam a furore a fre-
quentia virozū. a balneis: musica: lautiori comuio et vino cohiberi. In
vultorib⁹ operibus manū ac moderatis ieiunijs exerceri: lectionib⁹ di-
uinoz ac probatoz auctorū institui. **Ac** docentis in quib⁹ potissimū
libris debeat oblectari.

Epistola.

Batus apostolus Paulus scribit ad Corinthios. et ru-
tem Christi ecclesiam sacris instruens disciplinis: inter
cetera madata hoc quoq; pposuit dicens. Si qua mulier
er habet virum infidelem. et hic consentit habitare cum ea:
nō dimittat virum. Sanctificat⁹ est em vir infidelis p
mulierem fidem. et sanctificata est mulier infidelis per virum fidem
Alioquin filij nostri immūdi essent: nūc autem mūdi sunt Sicut forte
hacten⁹ videbant nimum disciplinę vincula laxata. et preceptis indulgē-
tia preceptorū. Consideret domum patris tui clarissimi quidem et erudi-
tissimi viri: sed adhuc ambulātes in tenebris. et intelliget cōsiliū apo-
stoli illud pfectiss⁹: vt radice amaritudinē dulcedo fructū temperaret
et viles virgule balsama pciola sudaret. Tu em es nata de impari matri
monio. De te et Loxotioe Paula generata est. Quis hoc crederet vt Al-
bini pōtificis neptis de pmissione martyrum filia nasceret. vt putem q
etiam gaudente auo: adhuc paruula lingua balbutiēs Christi alleluia de-
cāret: vt sginem dei in suo gremio nutriet sener. Et bene feliciterq;
expectauim⁹. Sancta et fidelis dom⁹ vnum sanctificat infidelem. Candi-
dat⁹ est fidei quem filioz et nepotum turba circūdat. Ego puto etiam ip-
sum Iuven⁹ si habuiss⁹ talem cognationem potuisse in Christo credere.
Despiciat licet et irrideat epistolam meam. et me stultum et infanum cla-
met: hoc et gener ei⁹ faciebat prius q̄ crederet: sūt non nascitur christia-
ni. Auratum squallet capitolum. Fuligine et araneorum telis oia Ro-
mę templa cooperta sunt Nouet vrbs sedib⁹ suis. et inundāsis populis
ante delubra semirutā currit ad martyz tumulos. Si nō extorquet si-
dem prudētia: extorqueat saltem verecūdia. Hoc Athleta religiosissima
in Christo filia dictum sit vt nō desperes parētis salutem. et eadem fide q̄
meruisti filiam. et patrem recipias: totaq; dom⁹ beatitudine perfruaris:
sciens illud a dño repromissum. Que apud homies impossibilia apud
teum possibilia sunt. Nam q̄ sera cōfessio. Latro de cruce transyt in pa-
a y

Epistole

radisum **Nabuchodonosor** rex **Babylonis** post efferationem corporis et cordis et beluarum in heremo coniectum. mentem recepit sanam. **Et** ut omittam vetera. ne apud incredulos nimis fabulosa videantur. ante paucos annos propinquus noster **Sacchus** nobilitatem patritiam sonans nomine. cum prefecturam regeret vrbani. nonne specum mitre et omnia portentosa simulachra. quibus **Sorax Niphus** miles **Leopertes**. helios **Romulus** pater inicianitur. subuertit. fregit et vssit. et his quasi obsidibus ante premissis impetrauit baptismum christi: **Solitus** dinem patitur et in vrbe gentilitas. **Dij** quondam nationum cum bubo nibus et noctuis in solis culminibus remanserunt. **Uox** illa militum crucis insignia sunt. **Regum** purpuras et arcentes diadematum gemmas patibuli salutaris pictura codecorat. **Iam** egyptus. olim **Serapis** Christianus factus est. **Marnas** gaze luget inclusus. et euerfionem templi iugiter pertinet. **De India**. **Perfide**. ethiopia monachorum quotidie turmas suscipim. **Deposuit** pharetras armenius. **Vani** discunt psalterium **Scythie** frigora feruent calore fidei. **Setarum** rutilus et flauus exercitus ecclesiarum circumfert tentoria. et ideo forsitan contra nos equa pugnant acie. quia pari religione consistunt. **Pene** lapsus sum ad aliam materiam. et currete rota dum vrcum facere cogito. amphoram finxit manus. **Propositum** enim mihi erat sancte **Marcelle** et tuis precibus in ciatum ad martyrem. id est ad te sermonem dirigere. et docere quomodo instituere paulam nostram debeas. que prius in **Christo** consecrata est quam genita. quam ante nosti quam in vtero concepisti. **Vidimus** aliquid temporibus nostris de prophetarum libris. **Anna** sterilitatem alui fecunditate mutauit. **Tu** luctuosam fecunditatem vitalibus libris comutasti. confidens loco accepturam te filios. que primum fecum domino reddidisti. **Ita** sunt primogenita que offeruntur in lege. **Sic** natus est **Samuel**. sic ortus **Sampson** est. et sic **Ioannes** baptista ad introitum **Marię** et exultauit et lussit. **Audiebat** enim verba domini per os virginis pertonantis. et de vtero matris in occursum eius gestiebat irrumperere. **Igitur** que de repromissione nata est. dignam habeat ortu suo institutionem parentum. **Samuel** nutritur in templo. **Ioannes** in solitudine preparatur. **Ille** sacro crine venerabilis est. vinum et siceram non bibit. adhuc paruulus cum domino sermocinatur. hic fugit vrbes. zona pellicea cingitur. locustis alitur. et melle filuestri. et in tyrum penitentię predicandę tortuosissimi animalis vestitur exuius. **Sic** erudienda est anima que futura est templum dei. nihil aliud discat audire. nihil loqui. nisi quod ad timorę dei

Hieronymi

pertinet. **C**urpia non intelligat. cantica mundi ignoret. **A**dhuc tenera lingua plalinis dulcibus imbuatur. **P**rocul sit etas lasciuia puerorum. ipse puellę et pedisseque a secularibus consortijs arceantur: ne quod male didicerint peius doceant. **N**ant ei litterę vel buxę. vel eburnę. et suis nominibus appellentur. **A**dat in eis. vt ludus eius eruditio sit. et nō solum ordinem teneat litterarum et memoriā nominū. et cantica trāse at. sed ipse inter se crebro ordo turbetur. et medijs vltima. primis media miscantur. vt eas non sono tantum. sed et visu nouerit. **C**um vero coeperit tremantimānu stilum in ceram ducere. vel alterius supraposita manu teneri regantur articuli. vel in tabella sculpantur elementa. et per eosdem sulcos marginibus trahantur vestigia. vt foras non queant euagari. **S**yllabas iungat ad purum. et quibus illa etas delectari potest. minusculis inuiteretur. **H**abeat et in discendo socias. quibus inuiteretur: quarum laudibus mordeatur. non obiurganda est si tardidior sit. sed laudibus excitandum est ingenium. vt vicisse gaudeat. et victa doleat. **C**auendum in primis ne oterit studia. ne amaritudo eorum percepta in infantia ultra rudes annos transeat. **I**psa nomina per que consuevit paulatim verba contempere: nō sint fortuita. sed certa et coaceruata. de industria videlicet prophetarum et apostolorum. et omnis ab **A**dām patriarcharum series. de **M**attheo **A**ucaque descēdat. vt dum aliud agit future memorię preparatur. **M**agister probe etatis et vite conditionisq; est diligendus. nec poterit erubescere vir doctus id facere in propinqua vel nobili virgine: quod **A**ristoteles fecit in **P**hillippi filio. vt ipse in librariis orum vtilitate inuita monstraret litterarum. **N**on sunt contemnenda quasi parua: sine quib; magna constare non possunt: ipse elementorum ordo. et parua institutio p̄ceptorum. aliter de erudito. aliter de rustico ore profertur. **U**nde et tibi est prouidendum. ne ineptis blanditijs seminatum. dimidiata dicere verba filiam consuescas. et in auro atq; pura ludere. quorum alterum lingue. alterum moribus officiat. ne discat in tenero. quod ei postea dediscendum est. **G**racchorum eloquentię multum ab infantia sermo matris cōtulisse scribitur. **P**ortēsi oratio inter paternos sinus coaluit. **D**ifficiliter raditur quod rudes animi perbibent. **L**anarum conchylia quis in pristinum colorem renouet. **R**ecens testa diu et saporem retinet et odorem. quo primū imbuta est. **G**reca narrat historia **A**lexandrum potētissimum regem orbis dominatorem. et in moribus. et in incessu **A**lenidis pedagogi sui non potuisse carere vitijs. quibus adhuc paruulus fuit infectus. **P**rocliuus est em̄ malorum

Epistole

emulatio. et quorum virtutes assequi nequeas. cito imitaris vitia. **I**u-
trix ipsa non sit temulenta. non lasciuia. non garrula: habeat modestam
gerulam. nutritium grauem. Cum auum viderit in pectus eius transfili-
at. et collo deprecatur. nolenti alleluia decanter. Rapiat eam auia. patrem
risib⁹ agnoscat. sit omnib⁹ amabilis. et vniuersa ppinquitas rosa ecclesie
signata gaudeat. Discat statim quam alteram habeat auiam. quam ami-
tam. cui imperatori. cui exercitui tyrūcula nutriatur. illas desideret. At
illa tibi imitetur ab excessu. ipse habitus et vestibus deceat ei cui promissus
satis. Cane ne aures ei⁹ perfores. ne cerusa et purpurisso cōsecrata **Chri-**
sto ora depingas. nec collum auro et margaritis premas. nec caput gem-
mis oneres. nec capillum irruffes. et ei aliquid de gehēne ignibus aus-
piceris. Habeat illas margaritas quibus postea venditis emptura est
preciosissimum margaritum. Preterata nobilissima quondam fœmi-
na. aubente viro **Dometio**. qui patruus **Eustochij** virginis fuit. habi-
tum eius cultumq; mutauit. et neglectum crimen mūdano more tenuit.
vincere cupiens et virginis propositum et matris desiderium. et ecce si-
bi eadem in nocte cernit venisse angelum terribili voce minantē pœnas
et hec verba frangentem. Tu ausa es viri imperium pœferre **Christo**:
Tu caput virginis dei tuis sacrilegis attrectare manibus. que iam nūc
arescent. vt sentias excruciatā quid feceris. et finito mense quinto ad in-
ferna ducaris. Sin autem perseveraueris in scelere. et marito simul or-
haberis et filijs. Omnia per ordinem expleta sunt. et seram misere pœni-
tentiam velox signauit interitus. Sic vlciscitur **Christus** violatores
templi sui. sic gemmas et preciosissima ornamenta defendit. et hoc retu-
li. non q̄ insultare velim calamitatibus infeliciū. sed vt moueam cum
quanto metu et cautione seruare debeas quod deo spondidisti. Deli-
cerdos offendit deum ob vitia liberorum. **Episcop⁹** fieri non potest qui
filios habuerit luxuriosos. non subditos. et e contrario de muliere scribi-
tur. **Q̄** salua fiet per filiorū generationem. si permanserit in fide et cha-
ritate et sanctificatione cum pudicitia. Si perfecta grās et sui iuris im-
putatur parētibus quanto magis lactens et fragilis. que iuxta sententi-
am domini ignorat dextram ac sinistram. id est boni et mali nescit diffe-
rentiam: Si sollicita prouidet. ne filia percuriatur a vipera. cur non ea-
dem cura prouideas. ne feriatur a malleo vniuersę terre: ne bibat de aus-
reo calice **Babylonis**: ne egrediatur cum **Dina**. et velit videre filias re-
gionis alienę. ne ludat pedibus. ne trahat tunicas. **Ulcera** non dan-
tur nisi melle circumlita. et vitia non irrepunt nisi sub specie vmbraę

virtutum. Et quomodo inquires. peccata patrum filiis non redduntur. nec filiorum parentibus. sed anima que peccauerit. ipsa morietur: Hoc de his dicitur qui possunt sapere. de quibus in euangelio scriptum est. Aetatem habet. loquatur per se Qui autem paruulus est. et sapit ut paruulus. donec ad annos sapientie. et Pythagoree littere. y. cum perducatur ad biuuium. tam bona eius quam mala parentibus imputantur. Nisi forte existimas christianorum filios. si baptisma non receperint. ipsos tamen reos esse peccati: et non etiam scelus referri ad eos qui dare noluerint. maxime eo tempore quo contradicere non poterant qui accepturi erant. Si in regione vite salus infantium maiorum lucrum est. offerre filiam potestatis tue fuit. quae alia sit tua conditio que prius eam nouisti quam conciperes. ut autem oblata non negligas. ad periculum tuum pertinet. Qui claudam et inutilem qualibet force maculatam obtulerit hostiam sacrilegij reus est. quanto magis qui partem corporis sui. et illibate anime puritatem regis amplectitur parat. si negligens fuerit punietur. postquam grandis uscula esse coeperit. et in exemplum sponi sui crescere sapientia. etate et gratia apud deum et homines. pergat ad templum veri patris cum parentibus suis. sed cum illis non egrediatur de templo. Querant eam in itinere periant nisi in aduentu scripturarum prophetarum et apostolorum de spiritalibus nuptiis sciscitentem. Imitetur Mariam quam Gabriel solam in cubiculo suo reperit. et ideo forsitan timore perterrita. quia virum quem non solebat asperit. emuletur eam de qua dicit. Omnis gloria eius filij regis abintus. Loquebat et ipsa electo charitatis iaculo vulnerata. Intra duxit me rex in cubiculum suum. Nunquam exeat foras. ne inueniat eam qui circumuehit ciuitatem. ne percutiat et vulneret. et auferat spiritum pudicitie. et nudam in sanguine derelinquat. quin potius cum aliquis ostium eius pulsauerit. dicat Ego murus. et ybera mea turris. laui pedes meos. non possum inquinare eos. Non vescat in publico. ad est in parietum conuiuio ne videat cibos quos desideret. Et licet quidam putet maioris esse spiritus. presentem contemneret voluptatem. tamen ego arbitror securioris continentie esse nescire quod querat. Legi quondam in scholis puer. Egredere te das quod finis consuecere. Disceat iam nunc et vinum non bibere in quo est luxuria. Ante annos robuste etatis periculosa est teneris et grauis abstinentia. usque ad idem tempus si necessitas postulauerit et balneas ateat. et vino utatur modico propter stomachum. et carni edulio sustentet. ne prius deficiat peccata quam currere incipiat. et hoc dico iuxta indulgentiam. non iuxta iura

Epistole

perium. timens debilitatem. nō docens luxuriam. alioquin quod iudais
ca superstitio ex parte facit in reiectione quorundā animalium atq; esca
rum. quod & ludorum Baccananes. & egypciozum Hymnophiste in po
lente & orizę. et pomorum solo obseruant cibo: cur virgo christi non fa
ciat in toto? Si tanti vitrum. quare non maioris sit precij margaritū?
Quę nata est ex promissione sic viuat. vt illi dixerūt. qui de repromissio
ne generati sunt. Aequa gratia equū habeat & laborem. Surdasit ad or
gana tybia. lyra. cythara: cur facta sint. nesciat Reddat tibi quotidie pē
sum de scripturarum floribus sertum. Discat grecorum versuum nume
rum. sequatur statim & latina eruditio. quę si non ab initio os tenerum
composuerit. in peregrinum sonum lingua corrūpitur & externis vitijs
sermo patrius sordidatur. Te habeat magistrum. te viridis imitetur
infantia. nihil in te & in patre suo videat. quod si fecerit. peccet. Memē
te te vos parētes virginis. & id scitote. magis eam exemplis doceri pos
se q̄ voce. Cito flores percūt. cito violas & lilium et crocum pestilens au
ra corrumpit. Nunq; absq; te procedat in publicum. Basilicas marty
rum. & ecclesias sine matre nō adeat. Nullus ei iuuenis. nullus circū
natus ardeat. Virgiliarum dies & solēnes pernoctationes sic virgini
cula nostra celebret. vt ne trāsuerſo quidem vngue a matre discedat. No
lo te ancillulis suis aliquam plus diligat. cui⁹ crebro auribus susurret.
Quicquid vni loquitur. hoc omnes sciāt. Placeat ei comes nō compta
neq; formosa atq; lasciuia. quę liquido gutture carmen dulce moduletur
sed gravis. pallēs. sordidata. subtristia. proponatur ei probe fidei. ac mo
rum & pudicitie virgo veterana. quę illā doceat. & assuescat exemplo ad
orationes & psalmos nocte cōsurgere. mane hymnos canere. tertia. sexta
nona hora stare in acie quasi bellatricem christi. Accensaq; lucerna red
dere sacrificium vespertinum. Sic dies transeat. sic nox illam inueniat
latroātem. orationi lectio. lectioi succedat oratio. Breue videbitur tem
pus. quod tantis dierum varietatib⁹ occupatur. Discat lanam facere. te
nere colum. ponere in gremio calathum. rotare fulum. stamina pollice
ducere. spernat bombicum telas. sericū. vellera & aurum in fila lentescēs
Talia vestimēta portet quibus pellatur frigus. non quibus vestita cor
pora nudētur. Libus eius olusculum sit & similia. caroq; et pisciculi. Et
ne gule p̄ recepta longius traham. de quibus in alio loco plenius sum lo
cutus. sic comedat vt statim esuriat. vt statim post cibum possit legere &
psallere. Displicent mihi (in teneris maxime gratibus) longa et immo
terata ieiunia. in quibus iunguntur hebdomades & oleę in cito. ac poma

Hieronimi

vetantur. Experimento didici. asellum in via cum lassus est. diuerticu-
la querere. Faciant hoc cultores Iſidis et Cybele. qui gulosa abstinentia
phalices aues. ac fumantes turtures vorant. ne scilicet cerialia dona
contaminet. hoc in perpetuo ieiunio sit preceptum. vt legitimi itineris
vie perpetuo superetur. ne in prima mansioni currentes. corruamus in
medijs. Ceterum vt ante scripsi. in quadragesima continentie vela per-
tenda sunt. et tota aurige rheticula equis laxada properantibus. Quam-
q̄s alia sit conditio secularium. alia virginum et monachorum. Secu-
laris homo in quadragesima ventris ingluuiem decoquit. et in cochlea-
rum morem suo ipse succo sustentatur. vt futuris dapibus ac sagine alio
quantulum parcat. Virgo et monachus sic in quadragesima cibos dis-
mittant. vt sibi meminerint semper esse currendum. Finitus labor mode-
rator. infinitus immoderator est. Ibi enim respiramus. hic perpetuo
incedimus. Sed quando ad suburbana pergis. domi filiam non relin-
quas. nesciat sine te posse vincere et cum sola fuerit. pertimescat. non habe-
at colloquia secularium. et malarum virginum contubernia. Non in-
terit nuptijs seruulorum. neq; familie perstreptus lusibus miscatur.
Scio precepisse quosdam. ne ego christi cum eunuchis lauet. nec cum
maritatis feminis. quia alij non deponat animos virosum. alij tamen
tibus vteris preferant fœditatem. Mihi omnino in adulta virgine las-
uacra displicet. que seipsam debet et erubescere. et nudam videre non pos-
se. Si enim vigilijs et ieiunijs macerat corpus suum et in seruitutem re-
digit. si flammam libidis et incensum feruentius extinguere cupit conti-
nentie frigore. si appetitus sordidus turbare festinat naturalem pulchri-
tudinem. cur e contrario balnearum somentis sopitos ignes suscitatur.
Pro gemmis et serico diuinos codices amet. quibus non auri et pellis
Babylonię vermiculata pictura. sed ad fidem placeat emendata et erudi-
ta distinctio. Discat primo psalterium. his se canticis sanctam vocet. et
in Prouerbijs Salomonis erudiatur ad vitam. In Ecclesiasten con-
suetat que mundi sunt calcare. In Job virtutis et patientie exempla se-
cretur. Ad euangelia transeat. Jamq; ea positura de manibus. apostolo-
rum acta et epistolas tota cordis imbibat voluntate. Cumq; peccatoris sui
cellarium his opibus locupletauerit. mandet memorie prophetas. Pen-
tateuicum et Regum et Paralipomenon libros. Et dare quoq; et De-
ster volumina. Ad vltimum sine periculo discat Canticum canticorum.
quem si in eozordio legerit. sub carnalibus verbis spiritualium nuptiarum
epithalamium non intelligens. periculū est ne vulneretur. Caueat omni

Epistole

nia apocripha. Et si quando ea non ad dogmatū veritatem. sed ad signorū reuerentiam legere voluerit. sciat non eorum esse quorum titulis prenotantur. Multaq; his admixta vitiosa. et grandis esse prudentię aurū in luto querere. Cypriani opuscula semper in manu teneat. Athanasij epistolas et Hilarij libros inoffenso currat pede. Illorum tractatibus. illorum delectetur ingenijs. in quorum libris pietas fidei non vacillat. Ceteros sic legat. vt magis iudicet q̄ sequat. Respōdebis. Quos modo hec omnia mulier secularis in tanta frequentia hominum Ros me custodire potero? Noli ergo subire onus quod ferre non potes. sed postq̄ ablacraueris eam cum Isaac. et vestieris cum Samuele mitte auē et amite. Redde preciosissimā gemmam Marię. et cunis Iesu vāgentis impone. Nutriatur in monasterio. sit inter virginum choros. iurare non discat. mentiri sacrilegium putet. nesciat seculum. viuat angelice. sit in carne sine carne. Omne hominum genus sui simile putet. et vt cetera taceam. certe te liberet seruandi difficultate. et custodię periculo. melius est desiderare absentem q̄ pauere ad singula. quid loquatur: cum quo loquatur. cui annuat. quę libenter aspiciat. Trade Eustochio paruulam. cui nunc et ipse vagitus pro te oratio est. trade comitem sanctitatis futuram heredem. illam videat. illam amet. illam primis meretur ab annis. cui et sermo et incessus et habitus doctrina virtus est. Sit in gremio auę. quę repetat in nepte quicquid pręmisit in filia. quę longo vso didicit nutrire. seruare. docere virgines. in cuius corona centena rj quotidie numeri castitas tequitur. foelix virgo. foelix paula Loxorij. quę per auę amiteq; virtutes nobilior est sanctitate q̄ genere. Si tibi contingeret socrum et cognatam tuam cernere. et in paruis corpusculis ingentes animos contuereris. pro insita tibi pudicitia non ambigere quin pręceteres filiam. et primam dei sententiā in secundam euangelij legem mutares. et paruipendentes aliorum desideria liberorum. et tempus magis offerres deo. Sed quia tempus est amplexandi et tempus longe fieri a completib; et vxor non habet potestatem corporis sui. et vnus quisq; in qua vocatione vocatus est in ea permaneat in domino. et qui sub iugo est. ita debet currere. ne in luto comitem derelinquat. totum redde in sobole. quod in te interim distulisti. Anna filium quem deo vouerat. postq̄ obtulit in tabernaculo nunq; recepit. indecens arbitrata. vt futurus propheta in eius domo cresceret. quę adhuc alios habere cupiebat. Dumte postq̄ concepit et peperit. non est ausa ad templum accedere. et vacua apparere coram domino. nisi prius redderet quod debebat.

Hieronymi

6
taliq; immolato sacrificio, reuēsa domum, quinq; liberos sibi genuit, q; primogenitū deo peperat. Miraris felicitate sanctę mulieris, imitare fidem. Ipse si Paulam miseris, et nutritium et magistrum spondeo: gestato humeris, balbutiētia senę verba formabo, multo gloriosior mūdi philosopho, qui nō regem Macedonum Babylonio periturum veneno, sed ancillam et sponsam Christi erudiam: regnia cęlestibus offerendam.

Incipit epistola beati Hieronimi ad Eliodorum nondum episcopum exhortatoria: quia illum hortatur: vt domo: cognatis diuitijsq; relictis ad eremum deo militaturus accedat, pericula habitationis in vrbib; seruis dei et demonum tentamēta describens. Ubi etiam ambitum reprimūt sacerdotij ac episcopatus: de periculo illius status edisserens, et eremum ac solitudinem effrens: ad extremum futurum iudicium representans.

Epistola.

Tanto amore et studio contenderim: vt pariter in eremo moraremur cōsium mutę charitatis pectus agnoscat, quibus lamentis: quo dolore, quo gemitu: te abeunte profectus sum: iste quoq; litterę testes sunt, quas lachrymis cernis inter litas. Utrum tu quasi paruulus delicatus cōtemptum rogantis per blandimenta fouisti, et ego incautus: quid tunc agerem nesciebam. Facerem: Sed quod ardentē volebam, moderate dissimulare non poteram. Impensius obsecrārē: sed audire nolēbas: quia similiter non amabas, quod unū potuit: spreta charitas fecit, quem presentem retinere non valuit: querit absentem. Quoniam igitur et tu ipse abiens pestulabas, vt tibi postq; ad deserta migrassem imitatoria ad te scripta transmitterem, et ego me facturum promiseram. Inuito, Jam propera. Nolo pristinarum necessitudinum recorderis. Nudos amat eremus, Nolo te antiq; peregrinationis terreat difficultas. Que in Christum credis, et eius crede sermouibus. Quęrite primum regnum dei, et hęc omnia opponentur vobis. Non pera tibi sumenda, non virga est, Assatim diues est, qui cum Christo pauper est. Sed quid ago? Rursus improuidus obsecro, Abēant preces, blandimenta discedant, Debet amor lesus irasci.

Epistole

Qui rogantem contempseras. forsitan audias obiurgantem. Quid facis in paterna domo delicate miles: vbi vallis: vbi fossa: vbi hyems acta sub pellibus: Ecce te cœlo tuba canit: Ecce cum nubibus rebellaturus orbem. Imperator armatus egreditur. Ecce bis acutus gladius ex regis ore procedens. Obuia queq; metit. et tu mihi de cubiculo ad aciem. tu de umbra egrederis ad solem. Corp⁹ assuetum tunica. lorice onus non fert. Caput opertum lintheo. galeam recusat. Nolle ocio manum durus exasperat capulus. Audi edictum regis tui. Qui non est mecum. contra me est. et qui mecum non colligit spargit. Recordare tyrocini⁹ tui diem. quo Christo in baptisinate cœsepultus. in sacramenti verba iurasti. pro nomine eius non te patri parceris esse. non matri. Ecce aduersarius in pectore tuo. Christum conatur occidere. Ecce donatiui quod militaturus acceperas. hostilia castra suspirat. Licet parvulus ex collo pendeat et ne possit. licet sparso crine et scissis vellibus. vbera quibus tenuit riat mater ostendat. Licet in lumine pater iaceat. per calcato perge patre. sicis oculis ad verillum crucis euola. Solum pietatis gen⁹ est. in hac re esse cruciatum. Veniet. veniet postea dies: quo victor reuertaris in patriam. quo Hierosolimam cœlestem vir fortis coronat⁹ incedas. Tunc municipatum cum Paulo capies. Tunc et parentibus tuis eiusdem civitatis ius peres. Tunc et pro me rogabis. qui te vt vinceres. in citavi. Neq; vero nescio qua te dicas nunc cœpete prepediri. Non est nobis ferreum pectus nec dura pœordia. Non ex silice natos Hyrcanę nutrire tigrides. et nos per ista transiuim⁹. Nunc tibi blandis vidua soror heret lacertis. nunc illi cum quibus adoleuisti vernaculi aut. Cui nos seruituros relinquis? Nunc et gerula quondam: iam anus. et nutritius secundus post naturalen pietatis patrem clamitat. Cui nos morituros relinquis? Expecta paulisper et sepeli cras forsitan morituros. Et laxis vberum pellibus mater. arata rugis fronte. antiqui referens manima lallare cœgeminet. Dicant si volunt et grandiloqui. In te omnis domus inclinata recumbit. facilerumpit hec vincula amor Christi. et gehener timor. At cœtra scriptura precipit parentibus obsequendum Sed quicūq; eos super Christum amat. perdit animam suam. Gladium tenet hostis vt me perimat et ego de matris lachrymis cogitabo: Propter patrem militiam Christi deseram. cui sepulturam Christi causa non debet: Domino passuro tuis mite Petrus consulens scandalum fuit. Paulus remittentibus se fratribus. ne Hierosolimam pergeret. respondit. Quid facitis plorantes. et conturbantes cor meum? Ego enim non solum ligari. sed et mori in Die

Hieronimi

7
rusalem paratus sum pro nomine domini nostri Jesu christi. Aries iste
periculis quo fides quatitur euangelij. retundendus est mucrone. Ma-
ter mea et fratres mei hi sunt. quicumque faciunt voluntatem patris mei qui
in caelis est. Si credat in Christum. faueat mihi pro eius nomine pugna-
turo. Si non credat. mortui cosepeliunt mortuos suos. Sed hoc ais in
martyro. Erras frater erras. Si putas unquam christianum persecutio-
nem non pati. et tunc maxime oppugnaris. si te oppugnare nescis. Aduer-
sari noster tanquam leo rugiens. aliquem deuorare querens circuit. et tu pacem
putas. Sedit in insidijs cum diuitibus. ut in occultis interficiat innocen-
tem. Oculi eius in pauperem respiciunt. Insidiat in occulto sicut leo in spe-
lunca sua. insidiat ut rapiat pauperem. Et tu frons de se arboris rectus in
braculo. molles somnos futurus preda carpis. Inde me persequitur luxuria.
Inde auaricia conatur irrumpe. Inde venter meus vult mihi deus esse pro
christo. Compellit libido ut habitatem in me ipsum sanctum sagem. ut
templum eius violem. Persequitur inquam in hostis. Cui nomina mille. mil-
le nocendi artes. Et ego infelix victorem me putabo. dum capior. Nos-
lo ego te frater charissime exanimato potere delictorum inuicem credas ido-
latricae nomina esse que dicimus. Immo apostoli disce sententiam qui ait.
Hoc enim scitote intelligentes. quod omnis fornicator. aut immundus. aut aua-
rus. aut fraudator. quod est idolorum seruitus. non habet hereditatem in regno
Christi et dei. Et quod generaliter aduersum deum sapiat quicquid diaboli
est. et quod diaboli est idolatria sit. cui omnia idola mancipant. Tamen et
in alio loco speciatim. nominatimque determinat dicens. Mortificate mem-
bra vestra que sunt super terram. reponentes fornicationem. immunditiam
et concupiscentiam malam. et cupiditatem. et auariciam. que sunt idolorum
seruitus. propter que venit ira dei in filios diffidentie. Non est tantum
in eo seruitus idoli. si quis duobus digitulis thura compressa in bustum
are iaciat. aut haustum patera poculum fundat merum. Neget auarici-
am esse idolatriam. qui potest triginta argenteis dominum veduntum ap-
pellare iusticiam. Neget sacrilegium esse qui in libidine sedet. qui mem-
bra christi et hostiam vanam placetem deo. cum publicorum libidinum
vicinis nefaria colluione violauit. Non fateatur fraudem idolatri-
am esse. sed similes eorum. qui in actibus apostolorum ex patrimonio
suo partem precij reseruantes. presenti perire vindicta. Animaduers-
te frater non tibi licere de tuis quicquam habere rebus. Omnis (in-
quit dominus) qui non renunciauerit omnibus que possidet. non po-
test meus esse discipulus. Cur timido animo christianus es. Respice
cum Petro relictum rhere. Respice surgentem de theloneo publicanum

Epistole

statim apostolum. Filius hominis non habet vbi caput suū reclinet. et tamē amplas porticus. et ingentia tectorū spacia metiris: hereditatē expectās seculi: coheres christi esse nō poteris Interpretare vocabulū monachi: hoc est nomen tuū. Quid facis in turba qui solus es? Et hoc ego non integris: rate vel mercib⁹: nec quasi ignarus fluctuū doctus nauitaturus voce denuncio. In illo estu charybdis luxurie salutem vorat. Ibi ore virgineo: ad pudiciē perperitāda naufragia: scyllēum relinens libido blanditur. Dic barbarum litus. Dic diabolus pirata cum socijs portat vincula capiēdis. Nolite credere: nolite esse securi. Licet in modum stagni fuscum equoz ardeat: licet vix lumina iacētis elemēti spiritu terga crispētur: magnos hic campus montes habet intus inclusos Intus est periculum: intus est hostis. Expedite rudentes. vela suspēdite. Crux antennę figatur in frontibus: tranquillitas ista tempestas est. Sed forsitan dicimus es. Quid ergo? Quicumq; in ciuitate sunt christiani non sunt: Non est tibi eadem causa que ceteris. Audi dominum dicentem. Si vis perfectus esse. vade vende omnia tua. et da pauperib⁹. et veni sequere me. Tu autem perfectus te esse pollicit⁹ es. Nam cum dērelicta domo et militia: te castrasses ppter regna coelozū: quid aliud q̄ perfectam sectatus es vitam? Perfectus autem seru⁹ christi. nihil pter christum habet. Atsi quid pter christum habet: perfectus non est. Et si perfectus non est. cum se perfectum fore deo pollicit⁹ sit: deo ante mentitus est. Os autem quod mentit⁹ occidit animam. Igitur vt cōcludam. Si perfect⁹ es: cur bona paterna desideras? Si perfectus non es. dominum sefellisti. Diuini euāgelium vocibus tonat. Non potestis duobus dominis seruire. Non enī potestis deo seruire et mānōne. Et audet quisq; mendacem Christum facere: mānōne et domino seruiēdo: Uociferatur ille sepe. Si quis vult post me venire: abneget semetipsum. et tollat crucem suam et sequatur me Et ego onustus auro arbitror me christum sequi: Qui dicit se in christum credere: debet quomodo ille ambulauit et ipse ambulare. Nō si nihil habes (vt te responsurum scio) cur tam bene paratus ad bella non militas: nisi forte in patria tua te arbitraris hoc facere. cum in sua domin⁹ signa non fecerit. Cur id cum auctoritate summa defendis? Sume respōsionem. Nemo propheta in patria sua honorem habet. Non quero in quies honorem: sufficit mihi cōscientia mea. Neq; domin⁹ querebat. Quippe ne a turbis rex cōstitueret. aufugit. Sed vbi honor non est. ibi cōtemptus est. Ubi autem cōtemptus. ibi frequēter iniuria. Ubi autem iniuria. ibi et indignatio. Ubi indignatio. ibi et

Hieronimi

quies nulla. Ubi quies nulla. ibi mens a proposito sepe deducitur. Ubi autem alicui per inquietudinem aliquid aufertur ex studio. min⁹ fit ab eo quod tollitur. Et ubi min⁹ est. perfectum non potest dici. Et hac supputatione illa summa nascitur. monachum perfectum in patria sua esse non posse. Perfectum autem esse nolle relinquere est. Sed de hoc gradu pulsus. prouocabis ad clericos. An de his aliquid autem dicere: qui certe in suis urbibus comorantur? Absit autem ut quicquid de his sinistrum loquar: qui apostolico gradui succedentes. Chulsi corpus sacro ore conficitur: per quos et nos chulsi sumus. Qui clauis regni coelorum habentes: quodammodo ante iudicij diem iudicant: qui sponsam domini sobria castitate conseruant. Sed et alia (ut ante perfrinxi) monachorum est vita. alia clericorum. Clerici ones pascunt. ego pascor. Illi de altario uiuunt: mihi quasi infructuose arbori: securis ponitur ad radicem. Si minus ad altare non desero. nec possum obtinere paupertate: cum in euangelio animum uideam. duo que sola sibi supererant era. mittentem in gazo philatium laudat dominus. Mihi ante presbyterum scire non licet. Illi si peccauero. licet tradere me sathan in interitum carnis ut spiritus saluus sit in die domini iesu. Et in veteri quidem lege. quicumque sacerdotibus non obtemperasset aut extra castra positus lapidabatur a populo. aut gladio ceruice subiecta contemptum expiabat cruore. Nunc uero in obediens spiritali mucrone truncatur. aut eiectus de ecclesia rabido demonum ore discerpitur. quod si te quoque ad eundem ordinem pia fratrum blandimenta sollicitat: gaudebo de ascensu. timebo de lapsu. Qui episcopatum desiderat. bonum opus desiderat. Scimus ista: sed iunge quod sequitur. Oportet autem huiusmodi irreprehensibilem esse: uirum. sobrium. pudicum. prudentem. ornatum. hospitalem. docibilem. non uolentem. non percussorem. sed modestum. et ceteris que de eo sequuntur explicitis: non minorem in tercio gradu adhibuit diligentiam dicens. Diaconos sicut militer pudicos. non bilinques. non multo uino deditos. non turpis laceri appetitores: habentes ministerium fidei in conscientia pura. Et hi autem probentur primum. et sic ministrent nullum crimen habentes. Ut illi homini qui vestem non habens nuptialem ingreditur ad coenam. Nihil superest nisi ut statim audiat. Amice quomodo huc intrasti. non habens vestem nuptialem? Et illo obmutescere dicatur ministris. Tollite illius: ligatis manibus et pedibus. et mittite eum in tenebras exteriores. ubi erit fletus et stridor dentium. Ut illi homini qui acceptum talentum in sudario ligas: ceteris lucra facientibus. id tantum quod acceperat referuauit. Ilico indignatus domini responsione ac clamore ferietur. Serue nequa:

Epistole

quare non dedisti pecuniam meam ad mensam. et ego veniens cum visus
ris exegissim eam: id est. deposuisses ad altare quod ferre non poteras.
Dum enim tu ignavus negociator denarium tenes. alterius locum qui
pecuniam duplicare poterat. occupasti. Quam ob rem sicuti qui bene
ministrat bonum opus sibi acquirit. ita qui indigne ad calicem domini
accedit. reus erit corporis et sanguinis domini. Non omnes episcopi. epis
copi sunt. Attendis Petrum. sed et iudam considera. Stephanum suspi
cis. sed et Nicolaum respice. quem dominus (vt Joanes testatur in Apo
calypsi) sua damnat sententia. Qui tam turpia et nefanda comentatur est.
vt Nicolaitarum heresis ex illa radice nascatur. Prober se vnusquisqz.
et sic accedat. Non facit ecclesiastica dignitas christianum. Cornelius
centurio adhuc ethnicus. dono sancti spiritus mundatur. Presbyteros
Daniel puer iudicat. Amos sycomorum mora destringens. repente pro
pheta effectus est. David pastor eligitur in regem. Nummum discipu
lum Iesus amat plurimum. Inferius frater accumbe. vt minore adues
niente. sursum inbearis ascendere. Super quem dominus requiescat. ni
si super humilem et quietum. et trementem verba sua: Cui plus committi
tur. plus ab eo exigitur. Potentes potenter tormenta patientur. Nec si
bi quisquam de corporis tantum mundi castitate supplaudat. cum de om
ni verbo ocioso que deus locuti fuerint homines. redditori sunt pro co
ratione in die iudicii. cum etiam comitium in fratrem. homicidium sit rea
tus. Non est facile stare loco Pauli. tenere gradum Petri. iam cum Chri
sto regnatum. ne forte veniat angelus qui scindat velum templi tui. et
candelabrum tuum de loco moueat. Edificatur turrum futuri operis sum
ptis suppura. Infatuatum sal ad nihil est vtile. nisi vt proijciatur foras.
et a porcis conculetur. Monachus si ceciderit. rogabit pro eo sacerdos.
Pro sacerdotis lapsu quis rogatur est: Sed quoniam de scopulosis lo
cis enauigauit oratio et inter canas spumeis fluctibus cautes fragilis in
altum cymba pcessit. expatenda vela sunt ventis. et questionum scopulis
transnadatis. letatum more nautarum. epilogi celeuma cantatum est. O deser
tum chulsi vernas. o solitudo in qua illi nascuntur lapides. de quo in Apocalypsi
ciuitas magni regis astruit. O cremus familiari deo gaudens. Quid
agis frater in seculo. quia maior es mundo? Quadiu te tectorum umbrae primunt. quia
diu fumosam vibram carceris includit. Crede mihi. nescio quid plus lucis aspice
cio Libet sarcina corporis abiecta ad purum etheris volare fulgore paup
tatem times. sed fratres pauperes christus appellat. labore crescit. neque athleta sine si
doe coronatur. De cibo cogitas. sed frater fame non timet. super nudam metuis hu
mum excessa ieiunij membra collidit. sed dominus tecum iacet Squallida capitis hor

Epistolę Hieronymi

ret inculca cesaries. sed caput tuū Christus est. Infinita eremi vastitas terret. sed tu paradysum mente deambula. Quotiescumq; illuc mente conscenderis. totiens in eremo non eris. Scabra sine balneis attrahitur cutis. Sed qui in Christo semel lotus est. non trahet necesse iterum lauare. Et vt breuiter ad cuncta audias apostolum respōdentem Non sunt condigne inquit passioēs huius seculi ad superuēcturam glorię que reuelabitur in nobis. Delicatus es frater si et hic vis gaudere cum seculo. et postea regnare cum christo. Veniet veniet illa dies qua corruptiū hoc et mortale incorruptionem induat et immortalitatem. Beatus seruus quem dominus inuenerit vigilantem. Tunc ad vocem tuę panebit terra cum populis: tu gaudebis. Judicaturus cum domino lugubre mūdus immugiet. et tribus ad tribus pectora ferient. Potentissimi quondam reges nudo latere palpitabunt. Exhibebitur cū prole sua Venus. Tunc ignitus Jupiter adducetur. et cum suis stultus Plato discipulis. Aristotelis argumenta non proderunt. Tunc tu rusticus et exultabis. et ritebis. et dices. Ecce crucifixus deus meus. ecce iudex qui obuoluit pannis in presepio vagiit. Dic est ille operarij et questuarię filius. hic qui matris gestatus sinu hominem deus fugit in egyptū. hic vestitus cocino. hic sentibus coronat. hic magus demonum habens et samarites. Cerne manus iudeę quas fixeras. cerne latine Romanę ne quod foderas. Utere corpus an item sit quod dicebatis clam nocte sustulisse discipulos. Dilectio tua me cōpulit. vt hec tibi frater dicere. et vt interesse contingat quibus nunc labor durius est.

¶ Finiunt epistolę Hieronymi

¶ Sequitur epistolę Tullij.

b j

Epistole
C. M. T. C. Terentię Tulliole et ciui
bus. S. D.

Epistola.

Litteris multorum et sermone omnium perfertur ad me in
credibilem tuam virtutem et fortitudinem esse teque nec ani
mi: nec corporis laboribus defatigari. De miserum te ista vir
tute. fide. probitate. humanitate. in tantas criminas propter me incidisse
Tulliolamque nostram. ex quo patre tantas voluptates capiebat. ex eo tan
tos percipere luctus. nam quid ego de Cicerone dicam. qui cum primus
sapere coepit acerbissimos dolores. miseratque percepit. Quę si ita ut tu
scribis fato facta putarē. ferrem paulo facilius. sed omnia sunt mea cul
pa commissa. qui ab his me amari putabam qui inuidebant. eos non seque
bar qui petebant. quod si nostris consiliis vti essemus. neque apud nos tan
tum valuisset sermo. aut stultorum amicorum. aut improborum beatissi
mi viveremus. Nunc quanto sperare nos amici iubent. dabo operam. ne
mea validitudo tuo labori desit. Res quanta sit intelligo. quantoque fuerit fa
cilius manere domi quam redire. sed tamen si omnes tribunos plebem habemus.
si Lentulum tam studiosum quam videtur. si vero etiam Pompeium et ce
sarem non est desperandum de familia quomodo placuisse amicis scribis
faciemus. De loco nunc quidem abiit pestilentia. sed quodiu fuit me non
attigit. Plancus homo officiosissimus me cupit esse secum. et adhuc reti
net. Ego volebam loco magis deserto esse in Epiro. neque Dispo veniret
nec milites. sed adhuc Plancus me retinet. sperat posse fieri ut mecum
in Italiam decedat. Quem ego diem si videro. et si in vestrum conplexum
venero. ac si et vos et me ipsum recuperaro satis mihi magnum fructum
videbor percepisse. et vestre pietatis et meę Pisonis humanitas. virtus.
amor in omnes nos tantus est ut nihil supra possit. Utinam ea res ei vo
luptati sit glorie quod videro fore. De. Qu. fratre nihil ego te accusavi. sed
vos quum presertim tam paucis sitis volui esse quam conuictissimos Qui
bus me voluisti agere gratias egi. et mea te certiorum factum esse scripsi
quod ad me mea Terentia. scribis te vicum vendituram. Quid obsecro
te me miserum: Quid futurum est: Et si nos premet eadem fortuna quod
puero misero fiet: Non queo reliqua scribere: tanta vis lachrymarum
est. neque te in eundem fletum adducam. Tantum scribo si erit in officio
amici. pecunia non deerit si non erunt. tu efficere tua pecunia non potes
ris. Per fortunas miseras nostra vide ne puerum perditum perdamus
Cui si aliquid erit. ne egeat mediocri virtute opus est. et mediocri fortuna

Tullij.

na vt cetera cōsequatur. Fac valeas. et a me tabellarios mittas. vt sciam quid agat et vos quid agatis. *Mibi omnino iam breuis expectatio est. Tulliole et Ciceroni salutē dic. Datū ad sext. calē. decembris Durachij Durachium veni quod et libera ciuitatis est et in me officiosa et proxima Italie. Sed si offendet me loci celebritas. alio me conferam. ad te scribam.*

M. C. Terentij. S. D.

Oli putare me ad quenq; longiores epistolas scribere nisi si quis ad me plura scripsit cui puto rescribere oportere. Nec enī habeo quod scribam. nec hoc tempore quicq; difficili^o facio. Ad te vero et ad nostram Tulliolam non queo sine plurimis lachrymis scribere. Vos enī video esse miserimas. quas ego beatissimas semp esse volui. idq; prestare debui et nisi tam timidi fuisset^o prestatissime. Pisonē nostrum merita eius amo plurimum. Eum vt potui per litteras cohortat^o sum. gratiasq; egi vt debui. In nouis tribunis ple. intelligo spē te habere. id erit firmum si Pompei voluntas erit. sed Crassum tamē metuo. A te quidē omnia fieri fortissime et amatissime video nec miror s; mereo casum eius modi vt tantis tuis miseris meę miserie subleuetur. Nam ad me. P. Valerius homo officiosissim^o scripsit id. quod maximo cum fletu legi. quemadmodum a Vesta ad tabulam valeriam ducta esses. Nam mea lux. meum desiderium. vnde omnes open petere solebat. te nūc mea Terentia sic vexari. sic iacere in lachrymis et sordibus. idq; fieri mea culpa qui ceteros seruauit vt nos periremus. Quod de domo scribis. id est de area. ego vero tum deniq; mihi video restitutus. si illa erit nobis restituta. Verum hec non sunt in nostra manu. Illud doleo que impensa facienda est in eius parte miseram et despoliatam venire. Quod si conficitur negocium. omnia cōsequemur. Sed eadem fortuna nos premet etiam ne reliquias tuas miseris proijcies. obsecro te vita mea. Quod ad sumptum attinet. et sine aliis qui possunt si modo volunt sustinere et valitudinem istam infirmā. si me amas noli vexare. Nam mihi ante oculos dies noctesq; versaris. Omnes labores te excipere video. timeo vt sustineas. Sed video in te esse omnia. Quare vt id quod speras. et quod agis consequamur. serui valitudini. Et ad quos scribam nescio. nisi ad eos qui ad me scribunt. aut ad eos de quibus ad me vos aliquid scribitis. Longius quoniam vobis ita placet. nō discedam. Sed velim quā sepissime litteras mittatis. prefertim si quid est firmitus quod speremus. Valete mea desideria. valete. Datum ad tercias nonas Octobris Thessalonice.

Epistole

M. C. Terentii Tul. et ci. S. D.

Ccepi ab Aristocrito tris epistolas. quas ego lachrymis ppe te-
ui. Conficioz em̄ mœroze mea Terentia. nec me meq̄ miserie ma-
gis excruciat̄ quam tue vestre qz. Ego autem hoc miserioz sum quam tu
que es miserrima quod ipsa calamitas cõmunis ē vtriusqz nostrum. s̄
culpa mea ppria est. Neum fuit officium. vel legatiõẽ vitare periculũ.
vel diligẽtia ⁊ copijs resistere vel cadere fortiter. Hoc miserius. turpi⁹.
indignius nobis nihil fuit. quare cum dolore cõficioz. tum etiam pudorẽ
re. Pudet em̄ me vxori meq̄ optime. suauissimis liberis stutem ⁊ dilige-
tiam nõ prestuisse. Nam mihi ante oculos dies noctesqz versat̄ squalorẽ
vester ⁊ mœroz. ⁊ infirmitas valitudis tue. spes autem salutis partenu-
is ostẽdit. Inimici sunt multi inuidi penẽ omnes. Eucere nos magnũ
fuit. excludere facile est. sed tamen q̄s diu vos eritis in spe nõ deficiam. ne
omnia mea culpa cecidisse videantur. vt tuto sim. quod laboras id mihi
nũc facillimum est. quem etiam inimici volũt viuere in tantis miserijs.
Ego tamẽ faciam que precipis. Amicis quib⁹ voluisti. egi grãs. et eas
lrãs Desippo redi. meqz de eoz officio scripsi a te certiozem esse factum.
Pisonem nostrum mirifico esse studio in nos ⁊ officio. ⁊ ego perspicio.
et omnes p̄dicat̄. Dũ faxint. vt tali genero mihi p̄nti tecum simul ⁊ cum
liberis nostris frui liceat. Nũc spes reliqua est in nouis tribunis ple. et
in p̄mis quidem dieb⁹. Nam si inueterarit actum est. Ea re ad te statim
Aristocritum misi. vt ad me cõtinuo inuita rerum ⁊ rõnem toti⁹ nego-
cij posses scribere. Et si Desippo quoqz ita imperaui statim vt recurreret.
et ad frẽm mihi vt crebro tabellarios mitteret. nam ego co noie sum dura
chij hoc tempore. vt qz celerrime quid agat̄ audiam ⁊ sum tuto. Ciuitas
em̄ hęc semper a me defensa est. quũ inimici nostri venire dicent̄. tum in
Epirum ibo. Quod scribis si velim te ad me venturũ. Ego vero quum
scia magnam ptem istĩ⁹ oneris abs te sustineri istic ⁊ esse volo. Si per-
ficatis qd̄ agitis. me ad vos venire oportet. sin autẽ. sed mihi est op⁹ reli-
qua scribere. Ex p̄mis aut summũ secundis lrãs tuis cõstituerẽ poterim⁹
quid nobis faciẽdum sit. Tu modo ad me velim omnia diligẽtissime p̄-
scribas ⁊ si magis iam rem qz lrãs debeo expectare. Cura vt valeas. et ita
tibi persuadeas mihi te carius nihil eẽ. neqz nunqz fuisse. Vale mea Te-
rentia quam ego videre vidoz. itaqz debilitoz lachrymis p̄dicẽ calen. de
cembz. Vale.

M. C. Terentii. S. D.

Bo min⁹ sepe ad vos do lrãs qz possum. p̄pt̄ea quod cum oia mi-
hi tempora sunt misera. tum vero quum aut scribo ad vos. aut vestras le

Tullij

go conficio: lachrymis sic vt ferre nō possim. Quod vtinam min⁹ vite
 cupidus fuissē certe nihil aut nō multum in vita mali vidissē? Nō
 si nos ad aliquam alicui⁹ commodi aliquando recuperādi spem fortuna
 reseruauit. minus est erratum a nobis. si hec mala fixa sunt. **Ego vero te**
 quam primum mea vita cupio videre. et in tuo complexu emori. quando
 neq; dy: quos tu castissime coluisti. neq; homies: q̄s ego seruauī semper
 nobis grām rettulerūt. Nos Brundisij apud **M. Ennium** flaccū di-
 ces. xij. suū virum optimum. qui periculum fortunaz et capitis sui p
 mea salute neglexit. Neq; legis improbilissimę p̄cena deduct⁹ est. quo mi-
 nus hospicij et amicitie ius. officium q̄ prestaret. **Hic vtinam aliquan-**
 do grām referre possim? Dabebim⁹ quidem semp. Brundisio p̄fecti su-
 mus ad quintum calen. maij per Macedoniam et circum petebam⁹. **D**
 me p̄ditū **D** me afflictum. quid nūc rogem te vt venias. mulierem egrā
 et corpe et animo cōfectam. Nō rogem. Sine te igit̄ sum opinor. Sic
 agam. si ē spes nobis redit⁹. eam cōfirmes et rem adiues. sin vt ego me
 tuo trāsactum est. quo quo modo potes ad me fac venias. Unum hoc sci-
 to si te habeo nō mihi videtor plane peris̄se. sed qd̄ te Tulliola mea fiet
 iam id vos videte. mihi nō est cōsiliū. **Sz** certe quoquo modo res se ha-
 bebūt. illi⁹ **Miselle** et matrimonio et fame seruicidum est. **Quid** Cicero
 me⁹. quid agētis. Te vero sic in sinu semp et complexu meo. Non queo
 iam plura scribere. Impedit mæror. Tu qd̄ ederis nescio. vtrum aliqd̄
 teneas. an qd̄ metuo plane sis spoliata. **Pisonē** vt scribis spero fore sem-
 per nr̄m. De familia liberata nihil est qd̄ te moueat. Primum tuīs ita p
 missum est te facturam esse. vt quisq; eet merit⁹. Est autem in officio ad
 huc **Dzpheus**. **Pret̄ea** magnope nemo ceteroz seruozum. Ea causa ē:
 vt si res a nobis abessēt liberti nostri essent. si obtinere potuissent. Si
 ad nos ptinerēt seruiret. p̄ter q̄s oppido pauci. sed hec minora sunt. Tu
 qd̄ me hortaris vt animo sum magno. et spem habeam recuperāde salutē
 id velim sit eiusmodi. vt recte sperare possim? **Nūc** miser quādo tuas iā
 lrās accipiam. q̄s ad me p̄feret. quas ego expectassem **Brundisij**. si esset
 licitum p nautas qui tempestatē p̄mittē noluerūt. Quod reliquū est
 sustēta te mea **Terētia**. vt potes. honestissime virim⁹. **florum**? **Nō** vi-
 tium nostrū. sed virt⁹ nostra nox afflixit. Peccatū est. nullum nisi quod
 vnam animā cum ornāmētis amisim⁹. sed si hoc fuit liberis nostris gra-
 tius nos viuē. cetera quanq; ferēda sunt feram⁹ atq; ego qui te cōfirmo
 ipse me nō possum. **Clodium** **Philatez** quod valitudine impediēbat ocu-
 loz remi hominē fuzelē. **Salustius** officio vincet oēs spes. **Cennius** est
 perbeniuolus nobis quē semp spero tui fore obseruātem. **Sicca** dixerat

Sit atq; quod...
mox...

Tullij.

12

cior est deposui et eieci. Quid cause autem fuerit, postredie intellexi quod a vobis discessi. **ΧΟΡΡΑΤΟΝ ΛΑΝΑ** noctu eieci statim. Ita sum leuatus. ut deus mihi aliquid medicinam fecisse videatur. Cui quidem tu deo quemadmodum soles pie et caste satisfacias, idem apollini et Aesculapio. Naui spero nos valde bonam hanc, in ea simul ac censendi hanc scripsi. Deinde conscribam ad vestros familiares, multas epistulas, quibus te et Tulliolam diligenter commendabo. Cohortarer vos quod animo fortiores essetis nisi vos fortiores cognoscere quam quentis viros. Et tamen eiusmodi spero negocia esse, ut et vos istic commodissime sperem esse, et me aliquam cum similibus vestri rem publicam, defensurum. Ut primum valitudinem tuam velim cures, deinde tibi si videbitur villis his utere quod longissime aberunt a militibus. Eundo arpinati bene poteris uti cum familia urbana, si annona carior fuerit. Cicero bellissimus tibi salutem plurimam dicit etiam atque etiam. Vale. Datum, iij idus Junij.

M. C. Terentij. S. D.

Te vales bene est, ego quod valeo. Valitudinem tuam cures velim diligentissime. Nam mihi et scriptum et nunciatum est, te in febrim subito incidisse. Quod celeriter me fecisti de Cesaris lris certior, fecisti mihi gratum. Item posthac siquid optatum erit, siquid acciderit noui facies ut sciam. Cura ut valeas. Vale Datum, iij. nonas iunias.

M. C. Terentij. S. D.

De ceteras miseras accessit dolor ex Dolobelle valitudine, et Tullie. oino de omnibus rebus, nec quod consilium capiam, nec quod faciam scio. Tu velim tuam et Tullie valitudinem cures. Vale.

M. C. Terentij. S. D.

Ut fieri placet scripsi ad Pöponium serius quam oportuit. Cum eo si locuta eris intelliges quod fieri velim. Apertius scribi quam ad illum scripseram necesse non fuit. De ea re et de ceteris rebus quod primum vel nobis lras mittas. Valitudinem tuam cura diligenter. Vale. vij. idus quinti.

M. T. C. Terentij. S. D.

Te vales bene est, ego quod valeo. Tullia nostra venit ad me pro die idus iunij, cuius summa salute, et singulari humanitate grauiore etiam sum dolore affecta. nostra factum esse negligentiam, ut longe alia in fortuna esset atque etiam pietas ac dignitas postulabat, nobis erat in animo Cicerone ad cesarem mittere, et cum eo. Cui, Salu, si profectum erit faciam te certior. Valitudinem tuam diligenter cura. Vale. iij. cal. quin.

M. T. C. Terentij. S. D.

Quod nos in Italia saluos venisse gaudeo, perpetuo gaudeas velis: sed perturbati dolore animi, magnisque iniurijs, metuo ne id consilium cepimus.

Handwritten marginal notes in Latin script, including phrases like 'appallo', 'propere', 'salute', 'dolo bella', 'Tullie', 'pistolola', 'Tullia', 'tollabel', 'prof', 'libia', 'mox'.

Handwritten notes at the bottom of the page, including 'dubium', 'pobretq', 'mox'.

Epistole

quod nō facile explicare possum⁹. Quare quātum potes adiuna. Quid autem possis mihi in metem nō venit. In viam qđ te res hoc tēpore nihil est. 7 lōgum est iter 7 nō tutum. Et nō video quid prodesse possis si venis. Vale Datū pridie. no. Baundulij.

M. T. C. Terentij. S. D.

Uod scripsi ad te proximis litteris de nūcio remittēdo. que sit istius vis hoc tpe. 7 que cōcitatio multitudinis ignoro. si metuēdus irat⁹ est: quies tamē ab illo nascet fortasse. Totum iudicabis quale sit. Et qđ in miserimis reb⁹ minime miser putabis id facies. Vale. vij. idus quin.

M. T. C. Terentij Tulliolę et Li. S. D.

I vos valetis: nos valen⁹. Vestrum iam cōsiliū est nō solū meum qđ sit nobis faciēdum. si ille Romam modeste ventur⁹. recte ī presentia domi esse potestis. Sin homo amās diripiēdam urbem daturus est vereor: vt Dolobella ipse satis nobis pdesse possit. Etia illud me tuo. ne iam intercludamini. vt quum velitis exire nō liceat. Reliquū est qđ ipse optime cōsiderabitis vestri similes foemine sunt ne Rome. Si em sunt vitēdū est vt honeste vos esse possitis. Quādo quidem nūc res se hz modo vt hęc vobis loca tenere liceat. bellissime vel meū vel in nr̄is p̄edijis esse poteritis. Etiam illud verēdum est. ne breui tpe fames ī vr̄be sit. Dis te reb⁹ velim cum Pōponio. cū Camillo. cum qđ vobis virebit cōsideretis. Ad summā animo forti sitis Labienus rem meliorem fecit. Adiuuat etiā Piso qđ ab vr̄be discedit. 7 sceleris cōdemnat genē suū. Vos meę carissime anīme q̄s sepissime ad me scribite. 7 vos qđ agatis. 7 quid istic agat. Quintus pater 7 fili⁹ et Ruffus vobis salutem dicunt. viij. cal. quin. Menturnis.

M. T. C. Terentij. S. D.

I vales bene est. ego quidem valeo. Constitueram⁹ vt ad te scripseram. obuiā Ciceronem Cēsari mittere. sz mutauim⁹ cōsiliū: quia de illius aduētū nihil audiebam⁹. De ceteris rebus 7 si nihil erat noui. tamē quid velim⁹. 7 quid hoc tpe putem⁹ opus esse. ex Sicca poteri s cognoscere Tulliam adhuc mecum teneo. Valitudinem tuam cura diligēter Vale. xij. calen. quin.

M. T. C. Terentij. S. D.

I si eiusmodi tēpora nostra sunt. vt nihil habeam qđ aut a te litterarū expectem. aut ipse ad te scribā. Tamē nescio quomodo 7 ipse vestras lras expecto. 7 scribo ad vos quum habeo q̄ ferat volumina. Debuit ī te officiosior esse quā fuit. 7 idipsum qđ fecit potuit diligētius facē 7 canius. quā q̄ alia sunt que magis curem⁹. magisq̄ doleam⁹. Que me ita

Tullij.

conficiunt vti ei voluerunt. qui me te mea sententia detruserunt. Cura vt valeas.

M. C. Terentij. S. D.

I quid haberem qd ad te scriberem. facerem id 7 plurib⁹ verbis 7 sepius. Nūcque sunt negocia vides. Ego autem quomodo s⁹ mafictus. ex Leptra et Trebatio poteris cognoscere. Tu fac vt tuā et Tul lig valitudinem cures.

M. T. C. Terentij et Tulliole. S. D.

Onsiderādum vobis etiam atqz etiam animę meę diligēter puto quid faciatis Romę ne sitis: an mecum in aliquo tuto loco. Id nō solū meum cōsiliū est. sed etiam vīm. Nihil veniūt in mētem hęc. Romę vos esse tuto posse per Dolobellam. eamqz rem posse nobis adiumento esse. si qua vis. aut si que rapinę fieri coeperint. sed rursus illud me mo uet. qd video omnes bonos abesse roma. 7 eos muliēs suas secun: habē. Hęc autem regio in qua ego sum nostrorū est tam oppidorū. tum etiā pze ditorū. vt etiam multum esse mecum. 7 quum abieritis cōmote 7 in nos tris esse possitis. Nihil nō plane satis cōstat adhuc vtrum sit melius. Vos videte qd alię faciāt isto loco foeming. et ne cum velitis exire nō li ceat. Id velim diligēter etiam atqz etiam vobiscum 7 cum amicis cōsis teretis. Dom⁹ vt ppugnacula 7 pzedium habeat Philithino diceris. et velim tabellarios instituatis certos vt quotridie aliquas a vobis lit teras accipiam. Maxime autem date operam vt valeatis. si vos vultis valere. viij. calen. formis.

M. T. C. Terentij. S. D.

N maximis meis dolorib⁹ excruciat me valitudo Tullig nfe de qua nihil est qd ad te plura scribam. Tibi em̄ equę magnę curę esse cer te scio qd mō ppius vultis accedere video ita esse faciēdum. 7 iam añ ses cissim. sed me multa impediuerūt. que ne nūc quidem expedita sunt. sz a Pomponio expecto lrās. quas ad me qz pimum perferēdas cures ve lim. Da operam vt valeas.

M. T. C. Terentij. S. D.

N tusculani ncs vētuos putam⁹ aut nonis. aut postridie. Ibi fac sint omnia parata Plures em̄ fortasse nobiscū erūt 7 vt arbitror diu tins ibi cōmorabimur. Labrum si in balneo nō est. fac vt sit. Item cete ra que sunt ad victum 7 valitudinem necessaria. Vale. iij. calen. octo/ bis. De Uenussio.

M. T. C. Terentij. S. D.

I vales bene est. ego quidē valeo. da operam vt cōualescas quod opus erit vt res tempulqz postulat. pūideas atqz administres. 7 ad me te omnib⁹ rebus q̄sepissime lrās mitras. Vale.

Tullij.

hi reddite sunt. His rebus allatis. et si intelligebam socios infirme animatos esse. et novarum rerum expectatio de suspectos. sperabam tamen eos ad quos iam accesseram quique nostram consuetudinem integritateque sperant amiciores populo romano esse factos. Ciliciam autem firmos rem fore. si equitate nostri particeps facta esset. et ob eam causam. et ut operimeretur et qui ex Cilici gente in armis essent. et ut hostis is qui esset in Syria sciret exercitum populi romani non modo non cedere his numeris allatis. sed etiam propius accedere exercitum ad taurum institui dicere. Sed si quid apud vos auctoritas mea ponderis habet. in his presertim rebus quas vos audistis. ego pene cerno magis optere vos. et hortor et moneo. ut his provinciis serius vos quidem quam decuit. sed aliquando tamen consulatis. Vos quemadmodum instructos. et quibus presidium munitos ad tanti belli opinionem miseritis. non estis ignari. Quod ego negocium non stulticia obsecutus. sed verecundia deterritus non recusavi. Neque enim unquam ullum periculum tantum putavi quod subterfugere mallet. quam vestre auctoritati obtemperare. Hoc autem tempore res sese sic habet. ut nisi exercitum tantum quantum ad maximum bellum mittere soletis. mature in has provincias miseritis summum periculum sit ne amittende sint omnes hee provincie quibus vectigalia populi romani continentur. Quia ob rem ut in hoc provinciali delectu spem habeatis aliqua causa nulla est. neque multi sunt. et diffugiunt qui sunt. metu oblato. Et quod genus hoc militum sit indicavit vir fortissimus. M. Bibulus in Asia quum vos ei promisissetis delectum habere noluerit. Nam sociorum auxilia propter acerbiteriam atque iniurias imperii nostri. aut ita imbecilla sunt. ut non multum nos iniurare possint. aut ita alienata a nobis. ut neque expectandum ab his. neque committendum his quicquam esse videatur. Regis Dacorum et voluntatem et copias quateenus sunt nostras esse duco. Capadocia est inanis. Reliqui reges tyrannici neque opibus satis firmi. nec voluntate sunt. Mihi in hac paucitate militum certe animus non deerit. Spero nec consilium quidem. Quid casus sit incertum est. Utinam saluti nostre consulere possimus. dignitati certe consulamus. Valere.

M. C. Terentii S. D.

Et vos valeatis bene est. ego quidem valeo. Quum pridie calce sextilis in provinciam venissem. neque maturius propter itinerum et navigationum difficultatem venire potuissem maximo contentum officio meo. reique conducere putavi. parare ea que ad exercitum. queque ad rem militare pertinerent. Que quum essent a me cura magis et diligentia quam facultate et copia constituta. nunciusque et littere de bello a parthis in provinciam Syriam

15

Tullij.

uo fratre suo accidere nō potuisse. sed tamē ante tempus illud eam rem
 nunq̄ in medium ppter periculi metum ptulisse. Quē quū esset locut⁹
 monui regem. vt omnem diligentiam ad se pseruādum adhiberet amicos
 qz in patris ei⁹ atqz iudicio pbatos hortat⁹ sum. regis sui vitam docti
 casu acerbissimo patris ei⁹ omni cura custodiaqz defenderēt. Quū rex a
 me equitatum cohortesqz de exercitu meo postularēt. ⁊ si intelligebā v
 stro senat⁹ consilio nō modo posse me id facē. sed etiam debere. tamē ūqu
 respu. postularēt. ppter quotidianos ex Syria nūcios. vt q̄primū ex
 erātū ad Cilicię fines adducerem. quū que res mihi patefactis iam in
 sidijs non egere exercitu romani populi sed posse se suis opib⁹ defendere
 videretur. illum cohortat⁹ sum. vt in sua vita cōseruāda primum regna
 re disceret. a quib⁹ perspexisset sibi insidias paratas in eos vteretur iure
 regio. poena afficeret eos. q̄s necesse esset reliquos metu liberaret. Pre
 sidio exercit⁹ mei ad eorū qui in culpa essent timorem poti⁹ quam ad cō
 tentionem vteretur. fore autem vt omnes quādo senatuscōsultū nossent
 intelligerēt me regi si op⁹ esset. ex auctoritate vestra presidio futurū. ita
 cōfirmato illo ex eo loco castra moui. iter in Ciliciam facē institui. Quū
 hac opinione e Capadocia discederem. vt cōsilio vestro casu incredibili
 ac pene diuino. Regem quē vos honorifice appellassetis. nullo postu
 lante quemqz meę fidei comendassetis. ⁊ cui⁹ salutem magnę vobis cur
 re esse decressetis. me⁹ aduētus presentib⁹ insidijs liberaret. Quod ad
 vos a me scribi nō alienum putauī. vt intelligeretis ex his que pene ac
 ciderūt nos multo ante. ne ea acciderent prouidisse. eoqz vos studiosius
 feci certiores qđ in rege Ariobarzane ea mihi signa videoz stutis. inge
 niij. fidei. beniuolētię. q̄ erga vos perspexisse. vt nō sine cā tantā curā in ei⁹
 vos salutē diligentiamqz videami cōtulisse.

M. C. impe. S. D. M. Latoni.

Um ad me legati missi ab Antiochio Cōmageeno venissent in
 castra ad Iconiū ad. iij. no. septēbris. hiqz mihi nunciassent regis
 Parthoz filium. quo cum eēt nupta regis armenioz soroz ad Euphra
 tem cum maximis Parthoz copijs. multarūqz p̄tēa gentium magna
 manu venisse. Euphratēqz iam trāsire coepisse. diciqz Armenium regē
 in Cappadocia impetum esse facturū. putauī p̄ nostra necessitudine me
 hoc ad te scribere oportere. Publice ppter duas causas nihil scripsi qđ
 et ipsum Cōmageenū legati dicebāt ad senatum statim nūcios litterasqz
 misisse. Et existimabam. M. Bibulum procōsulem. qui circiter id⁹
 septilis ab Epheso in Syriam nauib⁹ profectus erat. quod secūdos ve
 tos habuit se iam in prouinciam suam peruenisse. Cui⁹ litteris omnia

Epistole

perlatum iri ad senatū putabam. Mihi vt in huiuscemodi re tāto bel-
lo maxime cure est. vt que copijs ⁊ opib⁹ tenere vir possum⁹. ea māsu-
tudine ⁊ cōtinētia nostra. sociorum fidelitate tenam⁹. Tu velim vt consue-
sisti nos absentes diligas ⁊ defendas.

M. Cicero impera.

M. Catoni. S. D.

Umma tua auctoritas fecit. meiq³ perpetuū de tua singulari vir-
tute iudicium. vt magni mea interesse putarem ⁊ res eas quas gessissem
tibi notas esse. ⁊ nō ignorari a te qua equitate ⁊ cōtinētia tuerer socios
prouinciāq³ administrare. Dis em a te cognitis. arbitrator facilius me
tibi que vellem probaturū. Quū in prouinciā pridie calē. sextilis venis-
sem. ⁊ propter anni temp⁹ ad exercitum mihi cōfestum esse eūdem vide-
retur. ⁊ duū Laodicee fui. deinde Apamee quadriū. triduum syna-
dis. totidem dies Philomeli. quib⁹ in oppidīs quū magni cōuentus fa-
issent. multas ciuitates acerbissimis tributis ⁊ grauissimis vsuris ⁊ fals-
so ere alieno liberaui. Quūq³ ante aduētum meum seditiōe quadam ex-
ercit⁹ esset dissipat⁹. quinq³ cohortes sine legato. sine tribuno militum
deniq³ etiam sine centuriōe vilo. apud Philomelū p̄sedissent. reliquis
exercit⁹ esset in Lycaonia. M. Māneio legato impaui. vt eas quinq³
cohortes ad reliquū exercitū duceret. coactosq³ in vnum locum exercitu
castra in Lycaonia apud Iconium faceret. Quod quū ab eo diligenter
esset factum. ego in castra ad. vii. calen. septēbris veni. Quū interea su-
periorib⁹ diebus ex senatuscōsulto. ⁊ euocatoz firmam manum ⁊ equis-
tatum satis idoneum ⁊ populoz liberorum regūq³ ⁊ socioz auxilia vos-
lūtaria cōparuissem. Interim cum exercitu lustrato iter in Ciliciam fa-
cere coepissem cal. septēbris legati a rege Cōmageno ad me missi p̄-
multuēse. neq³ tamē nō vere Parthos in Syriam trāsisse nunciarūt.
quo audito. vehemēter sum cōmotus. tum de Syria. tum de mea p̄ui-
cia de reliqua deniq³ Asia. Itaq³ exercitum mihi ducēdum p̄ Capado-
cię regionem eam que Ciliciam attingeret putauī. Nam si me in Cili-
ciam tenuissem. Ciliciā quidem ipsam p̄pter mōtis Amanī naturam
facile tenuissem. Duo sunt em aditus in Ciliciam ex Syria. quoz vter-
q³ paruis p̄sidijs p̄pter angustias iterandi potest. Nec est qui cōq³ Ci-
licia cōtra Syriam munitius sed me Capadocia mouebat. que patet a
Syria. regesq³ habet finitimos. q̄ etiam q̄ sunt amici nobis tamē apte
Parthis inimici esse nō audent. Itaq³ in Capadocia extrema nō lōge a
thauro apud oppidum cybistra castra feci vt ⁊ ciliciam et Capadociam
tenēs noua finitimoz consilia impedire. In area in hoc tāto motu. tam

Tullij.

raq; expectatiōe maximi beu. rex Deiotarus cui nō sine causa plurimū
 semper et meo et tuo et senatus iudicio tributum est. vir tum biniuolentia
 et fide erga populū singulari. tum prestatiōe magnitudine et animi et cō-
 silij legatos ad me misit. se cum omnib⁹ suis copijs in mea castra esse vē-
 turum. Cui⁹ ego studio et officio cōmotus egi per litteras gratias. idq;
 vt maturaret hortatus sum. Quum autem ad Cybistra propter ratio-
 nem belli quinque dies essem cōmoratus regem Ariobarzanem. cuius sa-
 lutem a senatu te auctore cōmendatam habebam. presentib⁹ insidijs ne-
 q; opinantem liberaui. neq; solum ei salutem fui. sed etiam curauī vt cum
 auctoritate regnaret. Metram et eum quem tu diligēter mihi cōmen-
 das Athenicum importunitate athenaidais exilio mulctatos maris
 ma apud regem auctoritate gratiaq; cōstitui. Quūq; magnum bellum
 in Cappadocia cōciteretur. si sacerdos armis se quod factur⁹ putabatur
 defenderet. adolecēs et equitatu et peditatu et pecunia parat⁹. et toto his
 qui nouari aliquid volebāt perfici vt e regno ille discederet Rex que si-
 ne tumultu. ac sine armis omni auctoritate aule cōmunita regnū cum
 dignitate obtineret. Interea cognoui multorū litteris atq; nuncijs ma-
 gnas Parthorum copias arabū ad oppidum Antiochē accessisse. ma-
 gnumq; eorum equitatum qui in ciliciam trāsisset ab equitatu in meos
 rum turnis. et a cohorte pretoria que erat Sciphanē presidij causa ob-
 sidione occisum. Quare quum viderem a Cappadocia Parthorum co-
 pias aduersas non longe a finibus Cilicię quam potui maximis itincri-
 bus ad Amanum exercitum duxi. Quo vt veni hostem ab antiochia re-
 cessisse. Bibulum antiochię cognoui esse. Deiotarum cōstitum iam ad
 me veniētem cum magno et firmo equitatu et peditatu et cum omnib⁹
 suis copijs certiozem feci nō videri esse causam cur abesset a regno meq;
 ad eum si quod forte noui accidisset statim litteras nūciosq; missurum
 eē. Quūq; eo animo venissem. vt vtriq; provincię si ita temp⁹ ferret sub-
 uenirem. tamē id quod iam ante cōstitueram. vehemēter interesse vtri-
 usq; provincię pacare Amanū perpetuū hostem ex eo mōre tollere age-
 re perrexi. Quūq; me discere ab eo monte simulassem. et alias partes
 Cilicię petere. ab eismq; ab Amano iter vni⁹ diei. et castra apud Epi-
 phaneam fecissem ad. iij. idus octobris. Quūq; aduersperasceret expe-
 dito exercitu ita noctu iter feci. vt ad. iij. idus octobris quum lucefceret.
 in Amanum ascēderem distributisq; cohortib⁹ et auxilijs. quum alijs.
 Qu. frater legatus meum simul. alijs. C. Pontinus legatus reliquis.
 M. Manceus et Lutus Tulleius legati preessent. plerosq; nec opi-
 nantis oppressimus. qui occisi captiq; sunt. interclusi reliqui fu-

Epistole

gerant. Amani autem que fuit non vici instar. sed vrbis quod erat Amani caput. Itaque Sepyram et Ceminozum acriter et diu repugnatis. Postmodum illam pream amani tenete ex ante lucano tpe vsqz ad horam diei decimam magna multitudine hostium occisa cepim. castellaqz sex capta coplura incendim. His reb. ita gestis castra in radicibus Amani habuimus apud aras Alexandri quadriduum. et in reliquis amani delendis. agrisqz vastandis. que pars eius montis mee puincie est. id temp. omne consumpsim. Cofectis his reb. ad oppidum Eleuchelicum pindensum exercitum adduxi. quod cum esset altissimo et munitissimo loco ab his que incoleret qui in regibus quidem vsqz paruissent. quum et fugiuos recipere. et Parthorum aduentum acerrime expectaret. ad existimationem imperij pertinere arbitrat. sum comprimere eorum audaciam. Quo facilius etiam ceterorum animi qui alieni essent ab imperio nostro frangerent. vallo et fossa circumdedit. sex castellis castrisque maximis sepsi. agere vineis turribus oppugnans vsqz tormentis multis. multis sagitarijs. magno labore meo sine ulla molestia sumptuue socioz. septimo quinquagesimo die rem cofeci. ut omnibus partibus vrbis disturbatis. aut incelsis copulsi in preteritam meam peruenirent. His erat finitimi pari scelere et audacia tebarani. Ab his Pindeniso capto obsides accepi. Exercitum in Diberna dimisi. Quo fratrem negotio preposui. ut in vicis aut captis aut male pacatis exercitum collocaret. Nunc velim tibi sic psuadeas. si de his reb. ad senatum relatum sit. me existimatur summam mihi laudem tributam. si in honorem meum sententia tua comprobatis. Idque etsi talibus reb. grauissimos homines et rogare solere. et rogari scio. tamen admonendum potius te me quod rogandum puto. Tu es enim is. qui me tuis sententijs sepius ornasti. qui oratione. qui predicatioe. qui summis laudibus in senatu in concionibus ad coelum extulisti. Cui ego semper tanta esse verborum pondera putavi. ut vno sermo tuo cum mea laude coniuncto. omnia assequi me arbitrarer. te denique meminim. quum cuidam clarissimo atque optimo viro supplicationem non decerneres. dice te decreturum si referret ob eas res. quas is consul in vrbe gessisset. Tu item mihi supplicatione decreuisti togato. non ut multis republica bene gesta. sed ut meminim republica conseruata. Nittoque quod inuidiam. quod pericula quod omnes meas tempestates et subieris. et multo etiam magis si per meli cuiuslibet subire paratissimus fueris. Quod denique inimicum meum tuum inimicum putaris. cui etiam interitum. ut facile intelligerem mihi quantum tribueris Nilonis causa in senatu defendenda approbaris. A me autem hec sunt profecta. que ego in beneficii loco non pono. sed in veri testimonij atque iudicij. ut prestantissimas tuas vir

47

Tullij

tutes nō tacitus admirarer. Quis enī item non facit: Sed in omnib⁹ orationib⁹. sententijs dicēdis causis agēdis. omnib⁹ scriptis gręcis latinis. omni deniq; varietate litterarū mearum. te nō modo ijs quos vidissemus. sed ijs de quib⁹ audissemus omnib⁹ anteferebam. Quę res fortasse quid sit. quod ego nescio quid gratulatiōis et honoris a senatu tāti estis mē. Agam iam tecum familiariter vt est et studijs. et officijs nostris inuis et summa amicitia dignum. et necessitudine etiam paterna Si quis quam fuit vnq; remotus. et natura et magis vt mihi quidem sentire videor ratione et doctrina ab inani laude et sermonib⁹ vulgi. Ego profecto is sum. Testis est cōsular⁹ me⁹ in quo sicut in reliqua vita fateor ea me ista diose secutum. Ex quib⁹ vera gloria nasci possz. Ipsam quidem gloriā per se nunq; putavi expetēdam. Itaq; et prouinciam ornatam. et spem nō dubiam triumphi neglexi. Sacerdotium deniq; quū quemadmodū te existimare arbitror. nō difficillime cōsequi possem nō appetui Item post iniuriam acceptā. quam tu reipublicę calamitatem semp appellas meam nō modo nō calamitatem. sed etiam gloriā studii quam ornataissima senat⁹ populiq; romani de me iudicia intercedere Itaq; et augur postea fieri volui. quod antea neglexerā. et eum honorem quia senatu tribui rebus bellicis solet. neglectum a me olim. nūc mihi expetēdum putato huic mee volūtatī. in qua inest aliqua vis desiderij ad sanādum vuln⁹ iniurię. vt faucas adiutorq; sis. Quod paulo ante negarā rogaturū venenēter te rogo. Sed ita si nō ieiunium hoc. nescio quid. qđ ego gessi. et cōtemnēdum videbitur. Sed tale atq; tantum. vt multi nequaqs paribus reb⁹ honores summos a senatu cōsecuti sunt. Equidem etiam mihi illud animū aduertisse video. Scis enim qđ attēte te audire soleā. te nō tam res gestas qđ mores instituta atq; vitam imperatorū spectare solere in habēdis. aut non habēdis honoribus. Quod si in mea causa cōsiderabis reperies me exercitu imbecillo. cōtra metum maximū belli firmissimum presidij habuisse equitatem et cōtinentiam. Dis ego subsidijs ea sum cōsecut⁹. quę nullis legionib⁹ consequi potuissem. vt ex alienissimis socijs amicissimos. ex infidelissimis firmissimos redderē. animosq; novarum rerū expectatiōe suspēsos ad veteris imperij. beniuolētiam traducerem. Sed nimis hęc multa de me presertim ad te. a quo vno omnium sociozū querelę audiūtur. cognosces ex his. qui meis institutis se res creatos putāt. Quinmqs omnes vno prope cōsensu de me apđ te ea. quę mihi optatissima sunt prędicabūt. tum duę maxime clientelę tuę Cyprus insula et Capadocię regnum de me tecum loquentur. Puto etiam Regem Dciotarum. qui vni tibi est maxime necessarius. Quę si etiam

Epistole

maiora sunt. et in omnibus seculis pauciores viri reperti sunt. qui suas cupiditates. quam qui hostium copias vincerēt. Et profecto tuum quū ad res bellicas. hęc que rarioza et difficiliora sunt genera virtutis adiunxeris. ipsas illas res gestas iustiores esse et maiores putare. Extremum illud est. vt quasi diffidens rogationi mee. philosophiam ad te aliegem. qua nec mihi carior vlla vnqz res in vita fuit. nec hominum generi maius a deis minus vllum est datum. Hęc igitur que mihi tecum cōmunis est societas studiorum atqz artium nostrarum. quibus a puericia de diti ac deuincti soli prope modum nos philosophiam illam veram et antiquam. que quibusdam otij esse ac desidię videtur in forum atqz in rem publicam atqz in ipsam pene aciem deduxim⁹. tecum agit de mea laude. cui negari a Catone fas esse nō puto Quamobrem sic tibi persuadeas velim. si mihi tua sentētia tributus honos ex meis litteris fuerit. me sic existimaturū auctoritate tua. tum beniuolētia erga me. mihi quod maxime cupierim contigisse. Vale.

C. M. Caro. S. D. Ciceroni impatori.

Ad et respublica me et nostra amicitia hortatur libeter facio. vt tu in virtutem. innocētiā. diligentiam. cognitā in maximis rebus domi togati. armati foris pari industria administrare gaudeam. Itaqz quod pro meo iudicio facere potui. vt innocētia cōsilioqz tuo desentiam prouinciam. seruatum Ariobarzani cum ipso rege regnum. sciorum reuocatum ad studium imperij nostri voluntatem sententia mea et decreto laudarem. Feci supplicationē decretā. si tu qua in re nihil sortuito. sed summa tua ratioe et continētia reipū. prouisum est. dijs imortalib⁹ gratulari nos qz tibi referri acceptum magis gaudeo. quod si triumpho prerogatiuam putas supplicationem. et iccirco casum potius qz te laudari maus. neqz supplicationē sequitur semper triumphus et triumpho multo clarius est senatum iudicare potius mansuetudine et innocētia imperatoris prouinciam. qz vi militū. aut benignitate reorum retentam. atqz cōseruatam esse. Quod ego mea sentētia censebam. atqz hęc ego iccirco ad te cōtra cōsuetudinem meam plurib⁹ scripsi. vt quod maxime volo existimes me laborare. vt tibi persuadeam me. et voluisse de tua maiestate. quod amplissimum sum arbitrar⁹. et quod tu maluisti factum esse gaudere. Vale. et nos dilige et instituto itinere seueritatem diligentiamqz socijs et reipublicę presta.

C. M. C. S. D. Marco Catoni

Tullij.

Aetus sum laudari me inquit Dector. Opinoz apud Neniū
 aba te pater laudato viro Ea est enim profecto iucunda laus. que
 ab his proficitur. qui ipsi in laude vixerunt. Ego vero vel gratulatio
 vel litterarum tuarum. vel testimonijs sentētie dicte. nihil est quod me
 non affectum puerem Idqz mihi tum amplissimum. tum gratissimum
 est te libēter amicitie dedisse. quod liquido veritati dares. Etsi non mos
 do omnes. verum etiam multi Catones essent in ciuitate nostra. in qua
 vnum certasse mirabile est. quem ego currū. aut qz lauream cum tua lau
 datione cōferrem. Nam ad meum sensum z ad illud sincerum ac subtri
 le iudicium. nihil potest esse laudabilius. qz ea tua oratio. que est ad me
 perscripta a meis necessarijs. Sed causam mee voluntatis. Non enim
 dicam cupiditatis expositi tibi superioribus litteris. Que etiam si pa
 rum iusta tibi visa est. hanc tamen habet rationem. vt non nimis concu
 pi tendu s honos. sed tamen si deferatur a senatu. minime aspernandus
 esse videatur. Spero autem illum ordinem pro meis ob rempub. susce
 ptis laboribus me non indignum honore vtitato. presertim existimatu
 rum. Quod si ita erit tatum ex te peto. quod amicissime scribis. vt cum
 tuo iudicio. quod amplissimum eē arbitraris mihi tribueris. si id quod
 maluero acciderit gaudeas. sic enim scisse te z scripsisse et verius sensisse
 videro. relqz ipsa declarat tibi illum honore nostrum supplicationis in
 cundum fuisse. quod scribendo affuisti. Nec em̄ senatuscōsulta nō igno
 ro ab amiciss. mis eius. cui⁹ honore agitur scribi solere. Ego vt spero te
 prope diem vixit. atqz vrinam repu. meliore qz timeo. Vale.

C. M. T. C. procon. S. D. Marcello consuli.

Eet pietatis in nos z animi in rempublicam z clarissimi atqz op
 timi consulatus. C. Marcello consule facto fructum coepisse ve
 hementer gaudeo. Non dubito quin presentes sentiant. Nos quidem
 longinquū et a te ipso missi. in vltimas gentes ad coelum me hercule tol
 limus verissimis ac iustissimis laudibus. Nam cū te a puericia tua vni
 ce dilexerim. tuqz me in omni genere semper amplissimum esse z volue
 ris et iudicaris. tum hoc vel tuo facto. vl popu. roma. te te iudicio mul
 to acrius vehementiusqz diligo. maximaqz leticia afficioz. quū ab homi
 nib⁹ prudentissimis virisqz optimis omnib⁹ dicitis. factis. studijs. insti
 turis. vel merui similem eē audio. vel te mei. Unū vero si addis ad p̄cia
 rissimas res cōsulat⁹ tui. vt aut mihi succedat qz primū aliqs aut ne qd
 accedat tps ad id. qd tu mihi z senatuscōsulto z lege sinisti Dia me p̄ te

Epistolę

cōsecutum putabo Cura vt valeas ⁊ me absentem diligas atq; defendas. Quę mihi de parthis nūciata sunt. quia nō putabā a me etiam nūc scribenda esse publice. p̄pt̄ea ne p̄ familiaritate quidem nr̄a volui ad te scribere. ne quū ad cōsulem scripsissem. publice viderer scripsisse. Vale.

M. C. proconsul. S. D. M.

Marcello consule designa.

Maxima sum leticia affectus. quum audiui te consulem factum esse. cumq; honore deos fortunare volo. atq; a te peto p̄ tua parētisq; tui dignitate administrari. Nam quum te semp̄ dilexi amauisq; tum me iam amātissimum cognoui in omni varietate rez meaz. tum patris tui plurib; beneficijs. vel defensus tristib; temporib;. vel ornat; secundis. et sum tot; vester ⁊ esse debeo. Quum p̄sertim matris tuę gratissime atq; optime foemine maiora erga salute dignitatēq; mea studia. q̄ erant a muliere postulāda p̄spererim. Quapropt̄ a te peto in maiore modū. vt me absentē diligas atq; defendas.

M. C. proconsul. S. D. Caio

Marcello consuli.

Arillum tuū cōsulem factū. teq; ea leticia effectū esse quam maxime optasti. mirādum in modū gaudeo. Idq; cum ipsi; causa. tum q; te oib; secūditissimis reb; dignissimū iudico. cui; erga me singularē benivolentiam. vel in labore meo. vel i honore p̄speri. Totā deniq; domum vestram. vel salutis. vel dignitatis meę studiosissimā. cupidissimāq; cognoui. Quare gratū mihi feceris. si vxori tuę Junie grauisime atq; optime foemine meis v̄bis eris gratulat;. A te id qd̄ suesti peto. me absentem diligas atq; defendas.

M. C. impe. S. D. Caio Marcello con. desig.

Quando id accidit qd̄ maxime mihi fuit optatū. vt omnū Marcelloz et Marcellinoz etiam. mirificus em̄ nomis ac generis vestri fuit erga me semp̄ anim;. Quando ergo ita accidit. vt omnū vestrū studio tuus cōsulatus satis facere posset. in quem res meę geste lausq; et honos earum potissimū icederet. peto a te id quod facillimū factū sit nō aspernate. vt confido senatu. vt q; honorificentissime senatus con. litteris meis recitatis faciendum cures. Si mihi tecum minus esset. quam est cum tuis omnibus. allegarem ad te illos. a quibus intelligis me precia pue diligi. patris tui beneficia in me sunt amplissima. Neq; em̄ salutis. meę. neq; honori amicior quisquā dici potest. Frater tuus quātū me faciat. semp̄q; fecerit. esse hoīem q̄ ignoret. arbitror neminē. Dom; tua deniq; tota me semp̄ oibus summis officijs p̄secuta est. Neq; vero tu in me

Tullij

19

diligēdo cuiquam cōcessisti tuoz. Quare a te peto maiorē i modum. ut me per te quam ornatissimū velis esse. meaq; et in supplicatiōe decerēnda. zin ceteris rebus exultationem satis tibi esse commendatam putes. Vale.

M. C. Impe. S. D. Marcello con. designa.

Uantē tibi cure me^o honos fuerit. z quam item exriteris. cōsul in me ornādo z amplificādo. quam fueris semp cum parētib^o tuis. et cum tota domo. z si res ipsa loquebat. cognoui tamē ex meoz omniū literis. Itaq; nihil est tātum qd ego nō tua causa debeam. facturulq; sum cum studiose ac libēter. Nam magni interest. cui debeas. Debere autem nemini malui quam tibi. cui me quū studia cōmunia. beneficia paterna. tuaq; iam cōiunxerat. tum accidit mea quidem sentētia maximū vinculum. qd ita reipublicam geris. atq; gessisti. qua mihi carius nihil est. vt quātum tibi omnes boni debeāt. quo min^o tantundem ego vn^o debeā. nō reculem. Quāobrem tibi velim. hi sint exitus. q̄s mereris. z quos fore cōfido. Ego si me nauigatio nō morabit. q̄ incurrebat in ipsas Ethesias. ppe diem te vt spero videbo.

M. C. Impe. Lucio Paulo consuli designato. S. D.

Si mihi nunq; fuit dubium. quin te popul^o roman^o p tuis summis in rēpublicā meritis. z p amplissima familie dignitate. summo studio cunctis suffragijs cōsulem factur^o esset. tamē incredibili leticia sum affect^o. quum id mihi nūciatum est. Sumq; honorem tibi deos fortuna re volo. Atq; ex tua maiorumq; tuoz dignitate administrari. Atq; vti nam pns illum diem mihi optatissimū videre potuissim proq; tuis amplissimis erga me studijs atq; bñficijs. tibi operam meā. studiumq; nauare. Quam mihi facultatem. quādo hic nec opinat^o z improuisus pro uintig casus eripuit. tamē vt te cōsulem rem pub. p tua dignitate gerentem possim magnopea te peto. vt operam des. efficias ne qd mihi fiat i iurię. neve qd tps ad meū annuū munus accedat. Qd si feceris. magn^o ad tua pristina erga me studia cumul^o accedet.

M. C. Paulo cōsuli designato. S. D.

Arime mihi fuit optatum Romę esse tecum. multas ob causas. sz precipue z in petēdo et in gerēdo cōsulatu. meum debitum tibi studium perspicē posses. At petitiōis quidem tuę ratio mihi semp fuit explorata. sed tamē operam nauare volebam. In cōsulatu vero cupi equidem te min^o habere negocij. sz moleste fero me cōsulem tuū studium atq; leticia perispexisse te meum quū id etatis sum perspicē nō posse. sz ita fas

Epistole

to nescio quo potuisse arbitror. ut tibi ad me ornandum semper detur facultas. mihi ad remunerandum nihil superat propter voluntatem. Quasi consulatum. quasi redditum meum. in cadit meum tempus rerum gerendarum in ipsum consulatum tuum. Itaque quum et summa amplitudo et dignitas. et meus magnus honos magnaque existimatio pestulare videat. ut a te plurimis rebus contendam ac petam. ut quam honorificentissime senatus consilium de meis rebus gestis faciendum cures. Non audeo vehementer a te contedere. ne aut ipse perpetue tue consuetudinis erga me oblitus esse videar. aut te oblitum putem. Quare ut te velle arbitror ita faciam. atque ab eo que omnes gentes sciunt de me optime meritum breuiter petam. Si alij consules erunt ad te potissimum Paule mitterem. ut eos mihi quam amicissimos redderes. Tunc quum tua summa potestas summaque auctoritas. notaque omnibus nostra necessitudo sit vehementer te rogo. ut et honorificentissime cures decernendum de meis gestis rebus. et quam celerrime dignas res esse honore et gratulatione cognosces ex his litteris quas ad te et collegam. et senatum publice misi. omniumque mearum reliquarum rerum maximeque existimationis mee procuracione susceptam velim habeas. In primis tibi curare sit. quod abs te superioribus quoque litteris perui. ne mihi tempus prozogeret. Cupio te consulem videre. omniaque que spero. cum absens. tamen etiam presens te consulem assequi.

C. C. Caio Cassio proquestori. S. D.

Arcum fabium quod mihi amicitiam tua comendatione das nullum in eo facio questum. multi enim anni sunt. quum ille in ere meo est. et a me diligit. propter summam eius humanitatem et obseruationem. sed tamen quod ab eo egregie diligeris. multo etiam maior sum factus. Itaque quamquam profecerint littere tue. tamen aliquanto plus comendationis apud me habuit amicus ipsi erga te mihi perspectus et cognitus. sed de fabio faciemus studiose que rogas. Tu multis de causis vellem me conuenire potuisses. Primum ut te quem iam diu plurimum facio. tanto intervallo viderem. Deinde ut tibi quod feci per litteras. possem presens gratulari. tum ut quibus de rebus vellemus. tu tuis. ego meis inter nos comunicarem. Postremo ut amicitia nostra. que summis officiis ab utroque culta est. Sed legis intervallo temporis interruptam consuetudinem habuit confirmare et vehementius Id quod non accidit utemur bono litterari. et eadem fere absentes. que si coram essemus. consequamur. unde scilicet fructus qui in te videndo est. percipi litteris non potest. alter gratulationis est. et is quidem exilior quam si tibi ipsum intuens gratularet. Sed tamen et feci antea. et facio nunc. tibi que cum pro rerum magnitudine quas gessisti tum pro oportunitate

20

Tullij.

temporis gratulor. quod te de prouincia decedentem summa laus et summa gratia prouincie profecuta est. Tercium est. ut id quod de nostris rebus coram communicassem inter nos conficiamus idem litteris. Ego ceterarum rerum causa tibi Romam properandam magnopere censeo. Nam et ea que reliqui tranquilla de te erant. et hac tua recenti victoria tanta clarum aduentum tuum fore intelligo. sed si que sunt onera tuorum si tanta sunt. ut ea sustinere possis. prope nihil tibi erit lautius. nihil gloriosius. si maiora considera ne in alienum tempus cadat aduentus tuus. huius rei totum consilium tuum est. Tu enim scis quid sustinere possis. si potes laudabile atque populare est. sin plane non potes absens hominum sermones facilius sustinebis. De me autem idem tecum his ago litteris. quod superioribus egi. ut omnes tuos neruos in eo contendas. ne quid mihi ad hanc prouinciam. quam senatus et populus annuam esse nolunt temporis prozogetur. Hoc a te ita contendito. ut in eo fortunas meas positas purem. Dabes Paulum nostrum nostri cupidissimum. est Curio. est Furnius. sic velim euitare. quasi in eo sint mihi omnia. Extremum illud est his que proposueram confirmatio nostre amicitie. de qua pluribus verbis nihil opus est. Tu puer me appetitisti. Ego autem semper ornamento te mihi fore duxi. Fuisi etiam presidio tristissimis meis temporibus. Accessit post tuum discessum familiaritas mihi cum Bruto tuo maxima. Itaque in vestro ingenio et industria mihi plurimum et suauitatis et dignitatis constitutum puto. id ut tuo studio confirmes. te vehementer rogo. litterasque ad me et continuo mittas. et quam Romam veneris quam sepius. Vale.

C. M. C. Caio Cassio, S. D.

Et si uterque nostrum spe pacis et odio ciuili sanguinis abesse a bello necessaria pertinacia voluit. tamen quando eius consilium princeps ego fuisse video. plus fortasse tibi prestare ipse debeo. quam a te expectare. Et si ut sepe soleo mecum recordari sermo familiaris meus tecum et ten mecum tuus adduxit. verumque nostrum ad id consilium ut vno prelio putarem. si non totam causam. at certe nostrum iudicium diffiniri conuenire. Neque quisquam hanc nostram sententiam vere vult quam reprehendit. Pretereo qui arbitratum melius deleri omnino rem publicam quam imminutam et debilitatam manere. ego autem ex interitu eius nulla sperans mihi opponenda. ex reliquiis magnam. sed ea sunt consecuta. ut magis virum sit accideri illa potuisse. quam nos non vidisse ea futura. nec

Epistole

homines quū essent? diuinare potuisse. Equidem fateor meam cōiecturā hāc fuisse. vt illo quasi quodam fatali p̄lio facto ⁊ victores cōmuni saluti p̄sulere vellēt. ⁊ victi suę. Utrūq; autem p̄positū esse arbitrari celeritate victoris. Quę si fuisset. eadem clemētiā expta esset Africa quā cognouit Asia. quam etiam Achaia. ⁊ vt opinor ipso ligato ⁊ deprecato re. Amisissis autem temporib; que plurimū valēt. p̄sertim in bellis ciuilib; interposit; annus alios induxit. vt victoriam sperarēt alios vt ipsum vinci cōtemnerēt. atq; horum maloz omnium culpam fortuna sustinet. Quis enī aut alexandrini belli tātam moram huic bello adiunctum iri. aut nescio quem istum Pharmacem Asię terrorem illatur; putaret; Nos tamē in cōsilio pari casu dissimili vsi sum;. Tu enī eam p̄tem peritisti. vt ⁊ cōsilijs interesses. ⁊ qd maxime curam leuat futura animo p̄spicē p̄ssequ;. Ego qui festinaui. vt Cesarem in Italia viderem. Sic enī arbitramur eumq; multis honestissimis viris cōseruatum redeūtem ad pacem currētem. vt aiunt. incitarem. ab illo lōgissime ⁊ absūm et absui. Versor autē in gemitu Italię. et in vrbis miserimis querelis. q̄b; aliquid opis fortasse ego p̄ mea. tu p̄ tua. p̄ sua quisq; per te ferre potuisse si auctor affuisset. Quare velim p̄ tua erga me beniuolētia scribas ad me quid videas. qd sentias. qd expectādum. quid agēdum. nobis existimes Magni erūt mibitūq; l̄fē. atq; vtinam p̄mis illis quas Luceria miseris parauissem. Sine vlla enī mea molestia dignitatē meā retinuissem

C. M. C. Caio Cassio. S. D.

Uto te iam supputere. quū hec tertia iam eplā ante te oppressit. quam tu cēdulam aut lram. Sed nō vrges enī expectabo. vel poti; exigam. Ego si semp haberem cui darem. vel ternas in hora darem. fit enī nescio quid. vt quasi coram atesse videre quū scribo aliq̄d ad te. Neq; id κατελη ἠφαντασ̄ ιασ̄ vt dicit tui amici noui. qui putāt etiam Λιαυοντικασ̄ φαντασ̄ ιασ̄. Catius insup epicureus qui nuper est mortuus. que ille Bargatius. etiam ante Democritus ēi Δολα hic spectra nomiat. his autem spectris catianis etiam si oculi possent ferri qd velis ipsa currunt. anim; qui possit ego nō video. doceas tu me oportebit. Quū saluus veneris in mea ne p̄tate sit spectrum tuū. vt simul ac mihi collibitum sit de te cogitare. Illud occurrat. Neq; solum de te q̄ mihi heres in medullis. Sed si insulam Britanniam coepero cogitare ei;. ei Δολου mihi aduolabit ad pect;. Sed hec posterius. tento enī te quo aīo accipias. Si enī stomachabere ⁊ moleste ferres. plura dicem;. postulabim; q; ex qua h̄gressi in homib; armatis telectus sis. in eam restituare. In hoc interdico nō solet addi in hoc anno.

21
Tullij.

Quare si iam biennium aut triennium est. quū virtuti nuncium remisisti
delinere illecebris voluptatis in integro res nobis erit. quanq̄ qui quū
loqr̄ cum vno fortissimo viro. qui postea quam for̄ attigisti. nihil fecisti
nisi plenissimum amplissimę dignitatis. In ista ipsa asp̄er̄ metuo ne
plus neruoz sit. quam ego putarim. Si modo eam tu p̄bas. Quid tibi
in m̄tem venit inquires. qz̄ nihil habeam aliud quod scriberem. de re
publica enim nihil scribere possum Neqz̄ enim quod sentio libet scribe
re. Vale.

M. C. Caio Cassio. S. D.

Reposteros habes tabellarios. et si me quidem nō offendūt. sed ta
mē quū a me discedūt. flagitāt lr̄as. quum ad me veniūt nullas afferūt.
Atqz̄ idip̄m facerēt cōmodis. si mihi aliq̄d spacij ad scribēdum darēt.
sed petalati veniūt. comites ad portas expectare dicūt. ergo ignoscas. al
teras habebis has breues sed expecta. Et si quid ego me tibi purgo. quū
tui ad me inanes veniant. ad te cum eplis reuertent̄ nos. hic tamē ad te
scribam aliq̄d. D. Syllam p̄tem mortuū habebam. alij a latronibus.
alij cruditate dicebāt. popul⁹ nō curabat. Cōbustum em̄ esse cōstabat. h̄
tu p̄ tua sapiētia feres equo aīo. quanq̄ amissim⁹ Cesarem putabāt mo
lestelatur̄ verētem ne hasta refrigisset. M̄ndius Marcell⁹ et Actius
Pignētarius valde gaudebat se aduersariū pdidisse. De Hispania nos
ui nihil. sed expectatio valde magna rumores tristiores. s̄z̄ Panfa nos ter
paludat⁹ ad. iij. calēdas ianuaras p̄fect⁹ est. vt quibus intelligē posset
id qd̄ tu nup̄ dubitare cōepisti esse. Nam qd̄ multos miserijs leuauit. et
quod se in his malis hominem p̄buit. mirabilis cum viroz bonorum be
niuolētia p̄secuta est. Tu qd̄ adhuc Brundisij morat⁹ es. valde probō et
gaudeo. et me hercule puto te sapiēter factur⁹ si fueris Nobis quidē qui
te amam⁹. erit gratum. et amabo te quum dabis post hac aliq̄d domum
litteraz̄ mei memineris. Ego nunqz̄ quenqz̄ ad te quum sciam. sine me
is litteris ire patiar. Vale.

M. C. Caio Cassio. S. D.

Dngior̄ epistola fuisset. nisi eo ipso tpē petita esset a me quū iam
iret ad te. logior̄ autē si aliquem habuiss̄. nam sine periculo vix pos
sum⁹ Redire igit̄ inquires possum⁹. nō me hercule facillime. veruūt tamē
aliam aberrationē a molestijs nullam habem⁹ Ubi igit̄ inquires philo
sophia tua: et quidem in culina mea molesta est. Pudet em̄ seruire. itaqz̄
facio me alias res agē ne cōiutium Platonis audiam. De Hispania ni
hil adhuc certi. nihil oīno noui. Te abesse mea cā moleste fero tua gau
deo S; flagitat tabellari⁹ Talebis igit̄. meqz̄ vt a puero fecisti amabis.

Epistole

Cassius. S. D. Ciceroni.

Iuales bñ est. ego quidem valeo. Nō me hercule in hac mea peregrinatione quicquid libentius facio. quā scribo ad te. Uideo enim cum pñte loqui et iocari. Nec tamē hoc usu venit propter spectra catiana. pro quo tibi propria epistola tot rusticos stoicos egerā. ut Catium Athenis natū esse dicas. Palsam enim secūda uolūtate hominem plaudatū et uirum esse. tum ipsi causa gaudeo. tum me hercule et oīem nēm. spero enim homines intellecturos quāto sit oīb⁹ odio crudelitas. et quāto amori prohibitas et demētia. atque ea que maxime mali petāt et concupiscāt ad bonos puenire. Difficile ē enim hominibus pnuadere esse bono et frute iusticia parari. et uerū et pbabile est. Ipse enim Epicurus a quo oēs Catij et Anasiniū mali uerborū interpretes pñsciscitur. dicit. Itaque et Pansa quā sequitur. uirtutē retinet. et ij qui a uobis uocantur sunt oēs quā frutes et colūt et retinent. Itaque Sylla cui⁹ iudicia pbare debem⁹. quū dissentire phōs uideret. nō quesiuit quod bonum eēt. et oīa bona coemit. cui⁹ ego mortem sortī me hercule aīo tuli. Nec tamē celari uti⁹ nos eum desiderare patiet. Nam hī damnatos quos p illo uobis restituat. nec ipse sectorem desiderabit. quū filium uiderit. Nūc ad rempu. rediā. quod in hispania gerat rescribe. Perca nisi sollicit⁹ sum. ac malo ueterē et clementē dñm hīe. quā nouū et crudelē expiri. Scis Cneus quā sit factus. Scis quō crudelitatem frute putet. Scis quā se ipse a uobis terisum putet. Uideo ne nos rustice gladio uelit quid fiat si me diligis rescribe. Nūc quā uelim scire utrum istas sollicito aīo an soluto legas. Scis enim eodē tpe quod me facere oporteat. ne longior sum uale. me ut facis ama. Si celar uicit celeriter me expecta.

C. M. C. Trebonio. S. D.

Ratorē meum. sic enim inscripsi. Sabino tuo cōmēdaui. natio me hominis impulit. ut ei recte putarē. nisi forte cōdidatorē licētia hic quā vsus hoc subito cognomē arripuit. et si modestus ei⁹ uultus. sermoque cōstans hīe quiddā a curib⁹ uidebat. Sed de Sabino satis. Tu mi Treboni quādo ad amorē meum aliquātum olim discedēs addidisti. quātole rabilius feram⁹ igniculū desiderij tui. crebris nos lris appellato. Atque idē si ita fiat a nobis quātoque due cause sunt. cur tu frequentior in isto officio esse debeas quā nos. Prīmū quod olim solebāt quā romē erāt ad puñciales amicos de repu. scribere. nūc te nobis scribere oportet. Res enim publica istie ē. Deinde quod nos. alijs officijs tibi absentī satis facere possum⁹. Tu nobis nisi lris nō uideo quāto alijs satis facere possis. Si cetera scribes ad nos postea. Nūc hoc pmo cupio cognoscere iter. cum cuiusmodi sit ad nos. ubi Brutū nēm uideris quā diu simul facris. Deinde quam pcesse

Tullij.

ris lōgius te bellicis reb^o. de toto negotio. vt existimare possim^o. quo sta
tu sumus Ego tm̄ me scire putabo. quātum ex tuis lris habebō cognitū.
Cura vt valeas. meq; ames amore illo tuo singulari.

M. Cicero. Trebonio. S. D.

Teplam tuam legi libēter. ⁊ libz libētissime. sed tamē in ea volu
ptate hūc accepi dolorem. qđ quum incēdisses cupiditatem meam con
suetudis augēde nr̄e. nam ad amorem quidē nihil poterat accedē. tum
discedis a nobis. meq; tāto desiderio afficis. vt vnam mihi cōsolationez
relinqs. fore vt vtriusq; nr̄m absentis desiderium. crebris ⁊ longis eplis
leniat. qđ ego nō modo me tibi spōdere possim. s; de te etiam mihi Tul
lam em̄ apud me reliquisti dubitatioem. quātum me amares. Nam vt
illa omittam q̄ ciuitate teste fecisti. quum mecu inimicicias ꝓmunicasti
quū me concionib^o tuis defendisti. quū questorū mea atq; in publica cā
cōsiliū ꝓtis suscepisti. quū tribunoplebis questor nō paruisti. cui tu^o
presertim collega parēt. vt hęc recentia q̄ meminero sp̄ obliuiscar. q̄ tua
solicicudo de me in armis. q̄ leticia in reditu. q̄ cura. qui dolor. quum ad
te cure dolores mei pferent. Brundisium deniq; te ad me venturū fuisse
nisi subito in hispania missus es. Ut hęc igit omittam. q̄ mihi tāti ex
istimāda sunt. quāti vitam existimo ⁊ salutem meam. Liber iste quē mi
hi misisti. quātam habet declaratioem amoris tui. primū quod tibi face
tum videt quicquid ego dixi qđ alijs fortasse nō item. Deinde quod illa si
ne facta sunt. siue sic fiunt. narrate te ⁊ venustissima. quin etiam anteq;
ad me veniatur risus omnis pene cōsumit. Quod si in his scribēdis ni
hil aliud nisi qđ necesse fuit de vno me tam diu cogitauisses ferreus em̄
si te nō amarem. Quum vero ea que scriptura persecur^o es sine summo
amore cogitare nō potueris. nō possim existimare plus quenq; a seipso.
quam me a te amari. cui quidem amori vtinā ceteris reb^o possem. amo
re certe respondeo. quo tamē ipso tibi confido futurum satis. Tunc ad
epistolam venio. cui copiose ⁊ suauiter scripte nihil est quod multa res
pondeam. Primum enim ego illas Caluo litteras nisi. non plus quam
has quas nunc legis existimans excuras. Aliter scribim^o quod vnum
solum. aliter quod multos lecturos putamus. Deinde ingenium ei^o me
lioribus extuli laudib^o. quam tu id vere potuisse fieri putas. Primum
qđ ita iudicabam acute mouebatur. gen^o quoddam sequebatur. in quo
iudicio lapsus quo valebat. tamen exquebatur quod probaret. Multe
erāt ⁊ recodite lre. vis nō erat. Ad eā igit adhortabar. In exercēdo at et
in acudēdo plurimū valet. si laudes eum. quem cohortē. Habeas de Cal
uo iudicium ⁊ cōsiliū meum. Cōsiliū quod hortandi causa laudau.

Epistole

Judicium quod de ingenio eius valde existimaui bene. Reliquum est tuam perfectionem amore prosequi. reditum spe expectem. absentem memoria colam. Omne desiderium literis mittendis accipere discas leniam. Tu velim tua in me studia et officia multum tecum recordere. quod quum tibi liceat. mihi nefas sit obliuisci. non modo virum bonum me existimabis. verum etiam te a me amari plurimum iudicabis.

M. C. S. D. Tironi suo humanissimo et optimo

Te quanta in te sit suauitas. duas horas thirei sumus? Xenomenes hospes tam te diligit. quam si vixerit tecum. Is oia pollicitus est. quod tibi essent operum factorum puto. mihi placebat si firmior es. ut teleucatem deportares. ut ibi te plane confirmares. Uidebis quid Curio. quod Lysoni. quod medico placeat. Uolebam ad te Marionem remittere. quem quum meliuscule tibi esset. ad me mittes. sed cogitavi vias literas Marionem afferre posse. me autem crebras expectare. Poteris igitur et facies si diligis ut quid sit Alcastus in portu. Multi erunt quibus recte literas dare possis. qui ad melius perferant. Equidem presentem ne minem permittam. Ego omnem spem tui diligenter curandi in Curio habeo. nihil pro illo fieri humanius. nihil nostri amantius. Et totum trahere malo te paulo valentem. quam statim imbecillum videre. Cura igitur nihil aliud nisi ut valeas. cetera ego curabo. etiam atque etiam vale. Leucate proficiscens. Septimo idus nouembriis.

M. Cicero. Tironi. S. D.

Optimum iam diem corcyre tenebamur. Qu. autem pater et filius? Bu trochi solliciti eram? de tua valitudine mirum in modum. nec mirabamur nihil a te litterarum. His enim veteris istinc navigant. qui si essent nos corcyre non sceterem? Cura igitur te et confirma. et quum comode et per valitudinem. et per anni tempus navigare poteris ad nos amantissimos tui veni. Nemo nos amat quam te non diligit. Carus omnibus expectatusque venies. Cura ut valeas. etiam atque etiam Tiro noster. Vale. Quintodecimo calendis nouembriis Corcyre.

M. C. Tironi suo. S. D.

Cicero meus. et frater. et fratris filius. S. D.

Aulo facilius putavi posse me ferre desiderium tui. sed plane non fero. et quantum magnum et honorem nostrum interest quam primum ad urbem me venire. tamen peccasse mihi video. quia a te discesserim. Sed quia tua voluntas ea videbat esse. ut prolixius nisi confirmato corpore non lles navigare. approbavi

Tullij

tuū cōsiliū. Neq; nūc muto. si tu in eadem es sentētia. Sin autem po-
 stea quam cibum coepisti. videris tibi me posse cōsequi. tuū cōsiliū est.
 Marionem ad te co misi. vt aut tecum ad me q̄primū veniret. aut si tu
 morare statim ad me rediret. Tu autē hoc p̄suade si cōmodo valitudis
 tuę fieri possit. nihil me malle quam te esse mecum. Si autē intelliges
 opus esse te patris cōualescēdi causa paulum cōmorari. nihil me malle
 quam te valere. Si statim nauigas. nos leucade cōsequere. Si te cōfir-
 mare vis ⁊ comites ⁊ tēpestates. ⁊ nauem idoneam vt habeas. diligēter
 videbis. Unum illud mi Tiro videro. si me amas. ne te Marionis ad-
 uent⁹ ⁊ hē lre cōmoueāt. qđ valitudini tuę maxime cōducet si feceris.
 maxime obtemperaris volūtati meę. Nec p tuo ingenio cōsidera. Nos
 ita te desideram⁹ vt amem⁹. Amor vt valētem videam⁹ hortat. desiderū
 vt q̄primū. Illud igit poti⁹. Cura ergo potissimū vt valeas. De tuis i-
 numeralib⁹ in me officijserit h̄ mihi gratissimū. iij. no. nouēbris

M. Cicero. Tironi. S. D.

On queo ad te nec libet scribere. q̄aio sim affect⁹ tū scribo ⁊ tibi ⁊
 mihi maxime voluptati fore si te firmum quāprimū videro. tercio
 die abs te luciam accesseram⁹. Is loc⁹ est citra leucadem stadia. q̄. Leu-
 cade aut te ip̄m. aut tuas lrās a Marione putabā me accepturū. Quan-
 tum me diligis. tantū fac vt valeas. vel quātum te a me scis diligi. Nos
 nis nouēbris a lucia.

M. C. Tironi. S. D.

Os apud aliciam ex q̄ loco tibi lrās ante dederam⁹. vnum diem cō-
 morati sum⁹. quod Qu. nos cōsecut⁹ non erat. Is dies fuit nonē nouē-
 bris. Inde ante lucem p̄ficiscētes ante diem octauā idus no. has lrās de-
 dim⁹. Tusi nos oēs amas. ⁊ p̄cipue me m̄m tuū cōfirma te. Ego val-
 de suspēso aīo expecto te p̄mū scz. Deinde Marionem cum tuis lrīs oēs
 cupim⁹. ego in p̄mis q̄primū te videre. sed mi Tiro valētem. Quare
 nihil p̄peraris satis q̄tidie videro. si valebis Utilitatibus tuis possum
 carere. te valere tua cā primū volo. tum mea mi Tiro. Vale

M. Cicero Tironi. S. D.

Ariesum affect⁹ tuas lrīs. valte priore pagina turbat⁹. paulum al-
 tera recreat⁹. Quare nūc quidem nō dubito. quin quo plane vales
 as. te neq; nauigationi neq; vię omittas. Satis enī te mature videro. si
 plane cōfirmatum videro. De medico ⁊ tubri existimari scribis. ⁊ ego sic
 audio. Sz plane curatiōes eius nō probō. Ius enī dādum tibi nō fuit.
 quū esses se tamē ⁊ ad illum scripsi accurate. ⁊ ad Lysonem. Ad Curū
 vero suauissimū hominem. ⁊ summi officij summeq; humanitatis multa

Epistole

scripsi. In his etiam vt si tibi videret. te ad se trās ferret. Lyso em̄ noster
vercor ne negligētior sit. p̄mū qz omnes gr̄eci. deinde qd̄ quum a me lrās
accepisqz mihi nullas remisit. sz cum tu laudas. Tu igit̄ quid faciēdum
sit iudicabis. Illud mi Tiro te rogo. sumptui ne parcas vlla i re qua ad
valitudinam op̄ sit. Scripsi ad Curium qd̄ dixisses daret medico. ipsi
puto aliqd̄ dandū esse. q̄ sit studiosior. Innumerabilia tua sunt in me
officia domestica. forensia. vrbana. puicialia. in re priuata. in republica.
in studijs. in lrīs nrīs. Omnia viceris. si vt spero te validū videro Ego
puto te bellissime si recte erit cum questore Mescinio decursuz. non in
human^o est. teqz vt mihi visus est diligit. z quum valitudini tuę dilige
tissime cōsulueris. tu mi Tiro cōsulito nauigationi. nulla in re iam te se
stinare volo. nihil laboro nisi vt salu^o sis. Sic habeto mi Tiro neminē
esse q̄ me amet. quin idē te amet. vt quum tua z mea maxime interest te
valere. tum multis est cure adhuc dum mihi nullo loco deesse vis. numqz
qz te cōfirmare potuisti. Nūc te nihil impedit. oīa deponē. corpi serui.
quātam diligētiam in valitudinē tuam cōtuleris. tāti me fieri a te iudi
cabo. Vale mi Tiro. Vale. Vale. et salue. Lepta tibi salutē dicit. z oēs
Vale. vi. idus nouembrijs. Leucade

M. Ci. Tironi. S. D.

Eriam ad te hāc eplam scripsi eodem die magis instituti mei te
nēdi causa. qz nactus eram cui darem. quam q̄ haberem qd̄ scriberem.
Igit̄ illa quātum me diligis. tū adhibe in te diligētē. ad tua inu
merabilia in me officia. Adde hoc qd̄ mihi erit grat̄issimum oīm quum
valitudis rōnem vt spero habueris. habeto etiam nauigatiōis. In itali
am euntib^o omnib^o ad me lrās dabis vt ego euntem Patras neminem
p̄termitto. Cura cura te mi Tiro. quādo non cōrigit vt mecum nauig
gares. nihil est qd̄ festines. nec quicqz cures. nisi vt valeas. etiā atqz etiā
vale. viij. idus nouēbris. Actio vesp̄ri

M. T. Cicero. S. D. Tironi suo.

Agnē nobis est sollicitudini valitudo tua Nam tam etsi qui veni
unt nunciāt. tamē in magna cōsolatiōe ingēs est sollicitudo si diu
tius a nobis affutur^o es. Is cui^o vlym z suauitatem desiderādo sentim^o.
Attamē quanqz videre te tota cogitatiōe cupio. tū te penit^o rogo. ne te
tam longe nauigationi z vię p̄ hyemen nisi bñ firmum cōmittas. neue
nauiges. nisi explorate. Uix in ipsis tectis z oppidis frig^o in p̄ma vali
tudine vitat. nēdum in mari z via sit facile abesse ab iniuria t̄pis inquit
Euripedes cui tu quātum credas nescio. Ego certe singulos ei^o versus
singula ei^o testimonia puto. Effice si me diligis. vt valeas. et tu da nos

24
Tullij.

firmus et valens quod primum venias. Ama nos. et vale. Quintus frater salutem plurimam dicit.

M. Cicero Tironi. S. D.

Da a te ut scis discessum ad. iij. no. nouē. Leucadem venim⁹ ad viij. idus nouen. ad. vij. actium. ibi ppē tempestatē ad. vi. id⁹ morati sum⁹. Inde ad quitum idus corezani bellissime nauigauim⁹. Corezē suim⁹ vsqz ad. xvi. calen. decembris tempestatib⁹ retēti. ad duodecimum calen. decembris in portum corezē ad cassodem stadia. cxx. processim⁹ ibi retēti suim⁹ vsqz ad no. cal. Int ea qui cupide pfecti sunt multi naufragia fecerūt. nos eo die coenati soluim⁹. Inde austro leuissimo celo sereno nocte illa et die postero in italiam ad hydrontē ludibūdi puenim⁹. eodemqz vtro postridie id erat ad. vij. caley. decē. hora quarta Brundisium venim⁹. eodemqz tpe simul nobiscum in oppidum introijt Terētia que te facit plurimi. Ad quin. calen. decembris seru⁹ Cn. Plancij Brundisij tandem aliquādo mihi a te expectatissimas lrās reddidit datas idus nouembis q̄ me molestia valte leuarūt. vtinam oino liberasset Sed tamē Escelapo medic⁹ plane cōfirmat propediem te valētem fore. Nunc quidem ego te horroz vt omnem diligētiam adhibeas ad cōualescendum tuam prudētiam. temperāciam. amorem et galme noui. Scio te omnia facturum vt nobiscum quod primum sis. Sed tamē ita velim vt ne quid properes. Symphoniam Lysonis velim vitasses. ne in quarta ebdomada incideres. Sed quādo putori tuo maluisti obsequi quā valitudini reliqua cura. Curio nisi vt medico honos haberet. et tibi daret quod opus esset. me cui iussisset curaturū. Equū et mulum Brundisij tibi reliqui. Romē vereor ne ex calēdis ianuarij magni tumule sint. Nos agem⁹ omnia modice. Reliquū est vt te hoc rogem. et a te petam ne temere nauiges. Solēt naute festinare questus sui causa. Caut⁹ sis mi Tiro. Mare magnum et difficile tibi restat. Si poteris cum Mesclinio. caute is solet nauigare. Si min⁹ cum honesto aliquo homine. cuius auctoritate nauiculari⁹ moueatur. In hoc omnem diligētiam si adhibueris. teqz nobis incolumē feceris. oia a te habeo etiam atqz etiā nos ter Tiro. Vale Medico Curio Lysoni de te scripsi diligentissime. Vale. Salue.

M. C. Tironi. S. D.

Si opportunitate ope tue oib⁹ locis desidero. tū nō tam mea qz tua causa doleo te nō valere. S3 quādo in quartana et uersa vis e morbi. Sic enī scribit Curius. spero te diligētia adhibita etiam firmiorē fore. Mōdo fac id quod humanitatis tue est. ne quid aliud cures hoc tēpore. nisi vt quam cōmodissime cōualescas. Nō ignoro quātum

Epistole

ex desiderio labores, sed erūt oīa facilia, si valebis festinare te volo, ne nau
seę molestiam suscipias eger, et periculosa hyemē nauiges. Ego ad vrbē
accessi p̄die no. ianuaras obuiam mihi sic p̄ditum ē, vt nihil fieri potu
erit ornati. Sz incidi in ipam flammam, ciuilis discordie vel poti⁹ bel
li, cui quū cuperem mederi, et vt arbitror possem cupiditates ceteroz ho
minū. Nam ex vtrazq; presunt q̄ pugnare cupiāt, impedimēto mihi su
erūt oīno, et ipse Cesar amic⁹ noster minaces ad senatum et acerbas lrās
miserat, et erat adhuc impudēs, q̄ exercitum et puinciam inuito senatu
tenēt, et Curio me⁹ illū incitabat, Antoni⁹ quidem noster et Qu. Cassi
us nulla vi expulsi ad Cesarem cum Curione p̄fecti erāt. Postea quam
senatus cōsilib⁹, p̄torib⁹ tribunis ple. et nobis, qui p̄cōsules sum⁹ nego
cium dederat, vt curarem⁹, ne qd̄ respu. detrimēti caperet, nunq̄ maiore
in periculo ciuitas fuit, nunq̄ improbi ciues habuerūt paratiorē ducē
oīno. Ex hac quoq; pte diligentissime comparat. Id fit auctoritate et stu
dio Pompei⁹ nostri, q̄ Cesarem sero cepit timē. Nobis int̄ has turbas,
senat⁹ tamē frequēs flagitauit triumphū. Sed Lentul⁹ cōsul quo mas
ius suū beneficiū facēt, simulatq; expeditet que essent neccāria de repu. di
xit se relatuz. Nos agim⁹ nihil cupide, eo qd̄ est nra pluris auctoritas,
Italie regiōes descriptę sunt, quam quisq; ptem tueret. Nos Capuam
sumpsim⁹, hęc te scire volui. Tu etiā atq; etiā cura vt valeas, lrās q;
ad me mittas quotienscūq; habebis, cui des, etiā atq; etiā vale. Datum
p̄die idus Ianuarij.

M. C. Tironi. S. D.

Uo in discrimie verset̄ salus mea et bonoz omnium atq; vniuersę
reip. ex eo scire potes qd̄ domos nras et patriam ipam vel diripiē
dam vel inflammādam reliqm⁹. In eum locum res reducta ē, vt nisi q̄s
de⁹ vel castis aliq̄s subuenerit, salui eē nequeam⁹ Equidem vt veni ad vr
bem nō destiti oīa et sentire et dicē et facē, q̄ ad cōcordiam p̄tinerēt, sz mi
rus inuaserat fuor, nō solum improbis, sz etiam his q̄ boni habent, vt
pugnare cuperēt, me clamāte nihil bello ciuili miserius. Itaq; cum ce
sar amētia quadā raperet, et oblit⁹ nomis atq; bonoz suoz Arminum,
Nisaurum, Anconam, Arretiu occupassz, vrbem reliqm⁹, q̄ sapiēter
aut quā fortiter nihil attinet disputare Quo quidem in casu sum⁹ vides
ferūt oīno cōditiones ab illo, vt Pompeius eat in Hispaniam, tele
ctus q̄ sunt habiti et presidia nra dimittant, se vltiorem Galliam Do
mitio, citeriorem Considio noniano. His em̄ obtigerūt tradituz, ad cō
sulat⁹ petitionem se ventuz, neq; se iam velle absente se rōnem haberi su
am, se p̄sentē trinundinū petituz. Accepim⁹ cōditiones, sed ita vt remō

Tully.

ueat p̄sidia ex his locis q̄ occupauit. vt sine metu de his ipsis cōditioni-
bus Romę senat⁹ haberi possit. Id ille si fecerit. spes est pacis. Nō em̄
honestę leges imponūtur. sed quib⁹ est meli⁹ quam sic esse vt sum⁹ Sin
autē ille suis conditionib⁹ instare voluerit. bellum paratū est. eiusinodi
tamē. qđ ille sustinē nō possit. p̄sertim quū a suis cōditionib⁹ ipse fugerit.
tantūmodo vt cum itercludam⁹. ne ad urbem possit accedē. qđ spera-
bam⁹ fieri posse. Delectus em̄ magnos habebam⁹. putabamusq; illū me
tuere. si ad urbem ire cepisset. ne gallias amittēt. quas ambas hz munis-
tissimas p̄ter trāspadanos. Ex hispaniaq; sex legiōes. z magna auxilia
Africanio et Petreio ducib⁹ haberi a tergo videt. si insaniet. posse opp̄-
mi modo vrbe salua. Maximam autē plagam accepit. qđ is qui summā
auctoritatem in illi⁹ exercitu hēbat Titus Labienus ei⁹ socius sceleris
esse noluit. reliq̄t illum z nobiscum ē. multiq; item facturi esse dicūtur.
Ego adhuc ore maritię p̄sum aformi s̄ Nullum maius negociū su-
scipe volui. q̄ plus apud illum meelrę cohortatiōesq; ad pacem valerēt
Sin autē erit bellum. video me castris z ceteris legiōib⁹ p̄sutura. ha-
beo etiam illam molestiam qđ Dollobella noster apđ Cesarem est. Hęc
tibi nota esse volui. q̄ caue ne te p̄turbēt z impediāt valitudinem tuam.
Ego. A. Varroni quem q̄s amantissimū mei cognoui. tum etiam valde
tui studiosum diligentissime te cōmendauī vt z valitudis tuę rōnem ha-
beret z nauigatiōis z totum te suscipet ac tuere. quem oīa factuz confi-
do. recepit em̄ z mecum locut⁹ est suauiissime. Tu quādo eo tempore me
cum esse nō potuisti. quo ego maxime operam z fidelitatem desiderauī tu-
am. caue festines. aut cōmittas. vt aut eger. aut hyeme nauiges. Nun-
q̄ sero te venisse putabo. si salu⁹ veneris. Adhuc neminem videram qui
te postea vidisset q̄. M. Volusius. a quo tuas lrās accepi quod nō mi-
rabar. Neq; em̄ meas puto ad te lrās tanta hyeme proferri. S; da ope-
ram vt valeas. z si valebis quū recte nauigari poterit tum nauiges. Ci-
cero me⁹ in Phormiano erat. Terētiana et Lullia Romę. Cura vt va-
leas. iij. calen. februa. Capua.

M. C. Tironi. S. D.

Bo vero cupio me ad te venire. sed viam timeo. grauissime egros-
tasti. inedia z purgationib⁹. z vi ipsius morbi cōsumptus es. gra-
ues solēt offensiōes esse ex grauib⁹ morbis. si qua culpa cōmissa ē. Jam
ad id biduū quod fueris in via. dum in cumanum veneris. accedent p̄ti-
nua ad reditum dies quinq;. Ego in phormiano ad. iij. calen. esse volo.
ibi te vt firmum offendam mi Tiro effice. Litterulę tuę siue nostrę tui
desiderio obligauerūt. Dactamē epistola quam Alastus attulit. oculos

Epistole

paululū sustulerūt. Pompeius erat apud me quum hoc scribebam. his
lare et libēter ei cupiēti audire nostra dixi. sine te omnia mea mutam esse
tu nullis nostris para. vt operas reddas. nostra ad diem dicta sūt. Das
cuit em te fides quod haberet. fac plane vt valeas. nos ad summū. Va
le. xiiij. calendās Ianuarij.

M. C. Tironi. S. D.

Agypta ad me venit pridie idus aprilis. Is et si mihi nūciavit. te
plane febrī carere. et belle habere. tamē quod negavit te potuisse ad
me scribere curam mihi attulit. et eo magis quod Verria quem eodem
die venire oportuerat nō venerat. Incredibili sum sollicitudine de tua va
litudine. qua si me liberaris. ego te omni cura liberato. Plura scriberē.
si iam putarem libēter te legere posse. Ingenium tuū. quod ego maximi
facio cōser ad te mihi tibiq; cōseruandum. Cura te etiam atq; etiam di
ligēter. Vale. Scripta iam epistola Verria venit. Accepi tuam epi
stolam vacillantib; litterulis. nec mirum tam graui morbo. Ego ad te
egyptam misi. qd nec inhuman' est. et visus est mihi dilige. vt is tecū
esset. et cū eo coquū quo vterere. Vale.

M. C. Tironi. S. D.

Adriacis postridie ad me venit quā expectarem. Itaq; habui nō
etiam plenam timorib; ac miserijs. Tuis litteris nihilo sum fact' certi
or quomodo te haberes. sed tamē sum recreatus Ego omni delectatione
litterisq; omnib; careo. quas ante quam te videro attingere nō possum.
me. dico mercedis quātum poscit promitti iubeto. id scripsi ad Mumi
um. Audio te animo angī. et medicū dicere ex eo te lobozare. Si me dili
gis excita ex somno tuas litteras humanitatēq; propter quam mihi es
carissimus. Nunc op' est te animo valere. vt corpore possis id cum tua.
tum mea causa facias a te peto. Acastum retine. quo cōmodius tibi mi
nistretur. Cōseruate mihi. dies pmissoz atest. quem etiam representabo si
adueneris etiam atq; etiā vale. iij. idus aprilis.

M. C. Tironi. S. D.

Omnia a te data mihi putabo. si te valētem videro. summa cura ex
pectabo aduētum Menandri. quem ad te miserā. Cura si me diligis vt
valeas. et quū te bene cōfirmaris ad nos venias. Vale. iij. id' aprilis

M. C. Tironi. S. D.

Et Tironem mi Marce. ita te meumq; Ciceronem et meam Tulli
olam. tuūq; filium videram vt mihi gratissimum fecisti. quū cum
indignum illa fortuna ac nobis amicū seruū esse maluisti. Mihi
crede tuis et illius litteris perlectis exiliū gaudio. et tibi ago gratias. et

26

Tullij.

gratuloz. si enim mihi Statij fidelitas est tante voluptati. quam
 ti esse in isto. hec eadem bona debent additis litteris et sermonibus hu-
 manitate que sunt his ipsis commodis potiora. Amo te omnibus equi-
 tem te maximis causis. verum etiam propter hanc. vel quod mihi sicut
 debuisti nunciasti. Te totum in litteris vidi. Sabini pueris et promi-
 si omnia et faciam. Vale.

M. Marcus. L. Cicero. S. D. Tironi.

V Ideo quid agas tuas quoque epistolas vix referam in volumina.
 Sed heus tu qui esse meorum scriptorum soles. Unde illud tam
 valitudini fideliter inseruendo. Unde in istum locum fideliter venit. cui
 verbo domicilium est proprium in officio. migrationes in alienum mul-
 te. Nam et doctrina. et domus et ars et ager etiam fidelis dici potest. ut
 sit quomodo Theophrasto placet verecundia translatio. Sed hec co-
 ram. Demetrius venit ad me quo quidem comitatu satis scis. et tu cum
 videlicet non potuisti videre. cras aderit. videbis igitur. sed inserui. et fac
 perendie mane cogito. valitudo tua me valde sollicitat. sed inserui. et fac
 omnia. tum te mecum esse. tum mihi cumulatissime satisfacere putato.
 Cupio quod operam dedisti mihi gratum est. Valde enim ei causa vo-
 lo. Vale.

M. C. Tironi. S. D.

Quid igitur non sic oportet. equidem censeo sic adendum etiam
 suo. sed si placet inuidia videtur. quam quidem ego sepe contem-
 psi. tibi gaudio profuisse. Si vero etiam tusculanum. diu boni quanto mi-
 hi erit amabilius. Sed si me amas. quod quidem aut facis. aut perbel-
 le simulas. quod tamen in modum procedit. Sed ut est indulge valitu-
 dini tue. Cui quidem tu adhuc dum mihi deseruis. seruisti non satis.
 ea que postulet non ignoras fac bellus reuertare non modo te sed etiam tuscu-
 lanum nostrum plus amem. Parthedum excita ut hortum ipse condu-
 cat. sic hortorem ipsum commouebis. Etico nequissimus sestertia ducen-
 ta dabat nullo aprico horto. nullo emissario. nulla maceria. nulla casa.
 Is ne nos tanta impensa teriteat. caleface hominem. ut ego Motone.
 Itaque abutor coronis de crabra. Quid agatur? etsi nunc quidem etiam
 nimium est. a qua tamen velim scire. Dorologium mittam et liberos si erit
 sudum. sed tu nullos ne tecum libellos. an pangis aliquid sophocleum?
 fac opus appareat. Alligurius Cesaris familiaris mortuus est. bonus
 homo et nobis amicus. Te quando expectemus fac ut sciam. Cura te
 diligenter Vale.

Epistole

M. C. Tironi. S. D.

Expecto tuas litteras de multis rebus. te ipsum multo magis. De metrium redde nostrum. et aliud si quid potes boni. De Aufidiano nomine nihil te hortor. scio tibi curę esse. sed confice. etsi ob eam rem moraris. accipio causam si te id non tenet aduola. Litteras tuas valde expecto. Vale.

M. C. Tironi. Salutem. D.

Sollicitat ita vitam me tua mi Tiro valitudo. sed cōfido si diligentiam. quam instituisti adhibueris. cito te firmum fore. libros compone. Judicem cum Metrodoro libebit quomodo ei⁹ arbitrato viuendum ē. cum holitorz vt videatur. tu potes cāledas expectare gladiatores postrie redire. et ita censeo vez vt videbit. Cura te si me amas diligēter

M. C. Tironi. S. D.

Quum vehemēter tabellarios expectarem quottidie aliquādo venērūt post diē quadragessimū et sextum. q̄s a nobis discesserāt. quorum mihi sunt aduent⁹ optatissim⁹ Nam quum maximam coepissem leticiam. ex humanissimi et carissimi patris epistola. tum vero iucundissimę me tuę litterę cumulum mihi gaudij attulerūt. Itaq; me iam nō poenitebat inter capedinon scribēdi fecisse. sed poti⁹ letabar. Fructum enī magnum humanitatis tuę capiebam ex silētio mearum litterarum. Uehemēter igitur gaudeo te meam sine dubitatōe accepisse excusationē. gratos tibi optatosq; esse. qui de me rumores afferūt. non dubito mi dulcissime Tiro. prestaboq; et enitar. vt indices magis magisq; hęc nascens de me dupliciter opinio. Quare quod polliceris te buccinatorē fore existimatiōis meę cōfirmo. id cōstantiq; animo facias. licet enī tātum mihi dolorem cruciatumq; attulerūt errata etatis meę. vt non solum animi a factis. sed aures quoq; a cōmemoratione abhorreāt. cuius te solilitudinis et doloris participē fuisse notum. exploratum est mihi. nec id mirum. nam cum omnia mea causa velles mihi successa. tum etiam tua Socium enī te meorum cōmodorum semper eē volui. Quod igitur tamen ex me voluisti nūc vt duplicetur tuū ex me gaudium prestabo. Cratippo me scito nō vt discipulum. sed vt filium esse cōiunctissimū. Nam cum et audio illum libēter. tum etiam ei⁹ propriam suauitatem vehemēter amplector. Sum totos dies cum eo noctisq; sepenumero partem. exoro enī vt mecum quāsepissime cōenet. Hac introducta consuetudine sepe inscientib⁹ nobis et cōnantib⁹ obrepit sublataq; seueritate philosphię humanissime nobiscum iocatur. Quare da operam vt hunc talem tam iucūdam. tam excellētem virum videas q̄sprimum Nam quid ego

de Bruto dicam: quem nullo tempore a me patrior discetere, cuius cum frugi seueraq; est vita, tum etiam iucundissima cōiunctio. Non est enim seuius locus a philologia et quotidiana, huic ego locum in proximo cōduri, quod ut possim ex meis angustijs illi^o sustetere tenuitatem. Præterea declamitare græce apud Cassium institui, latine autem apud Brutum exerceri volo, ut or familiarib^o et quotidianis cōiutoribus, quos se cum mytilenis Cratippus adduxit omnib^o et doctis et illi probatissim^o. Multum etiam mecum est Epicrates princeps atheniensiū, et Leonides et horum ceteri similes. De gorgia autem quod mihi scribis, erat quidem ille in quotidiana declamatiōe utilis, sed omnia postposui, dum modo præceptis patris parerem, enim scripserat, ut eum dimitterē, statim tergiversari nolui, ne animi me suspiciōe ei aliquam importaret. Deinde illud etiam mihi succurrebat, graue esse me de iudicio patris iudicare, tuū tamē studium et cōsiliū gratum acceptumq; est mihi. Excusationem angustiarum tui temporis accipio. Scio enim quam soleas esse occupatus. Emisse te prædium vehementer gaudeo, foeliciterq; tibi rem istam euenire cupio, hoc loco me tibi gratulari noli mirari, eodem enim fere loco tu quoq; emisse te fecisti me certiorē, habes, deponende tibi sunt vrbānitates, rusticus romanus factus es, quomodo ego mihi nunc ante oculos tuum iucundissimum cōspectu propono. Uideor enim videre emētē te rusticas res, cum villico loquētē in lacinia, seruante ex mensa secūda semina. Sed quod ad rem pertinet me tum tibi deuisse eque ac, tu doleo. Sed noli dubitare mi Tiro quin te subleuatur^o sim si modo fortuna me præsertim, quā sciam cōmunem nobis emptum esse istum fundum. De mādatīs, quod tibi curę fuit, est mihi gratum, sed pe to a te, ut quam celerrime mihi librarius mittatur, maxime quidem græcus. Multum enim mihi eripitur operę in exscribēdis hypomnematis, Tu velim primis cures, ut valeas, ut vna possimus. Antherum tibi commendo.

C. M. Cicero Tironi, S. D.

S Pero ex tuis litteris tibi melius esse, cupio certe, Cui quidem rei omni ratiōe cura, ut inseruias, et caue suspiceris cōtra voluntatem meam te facere, quod nō sis mecum, mecum es, si te curas. Quare malo te valitudini tue seruire q̄ meis oculis et aurib^o, etsi enim et audio te, et video libet, tamē hoc multo erit si valebis iucundius. Ego hic cesso, quia ipse nihil scribo. Lego autem libentissime. Tu istic si quid librarij mea manu nō intelligēt monstrabis, vna omnino interpositio difficilior est quam ne ipse quidem facile lege soleo, de qua primo Latone. De trid

Epistole

nio cura vt facis. Tercia acerrimo modo. ne Publius rogatus sit. Demetrius iste nunquam omnino Phalerens fuit. sed nunc plane Bilienus est. Ita quod te de vicarium. tu eum obseruabis. Etsi veritamen de illis nosti cetera. sed tamen si quem cum eo sermonem habueris. scribes ad me. vt mihi nascatur epistole argumētum. et vt tuas quod longissimas litteras legam. Cura mi Tiro vt valeas. hoc mihi gratius facere nihil potes.

M. C. Tironi. S. D.

Vero confice professionem si potes. Etsi hec pecunia ex eo genere est. vt professione non egeat. veritamen Balbus ad me scripsit tanta se epiphora oppressum. vt loqui non possit. Antonius de lege quid egerit. liceat modo rusticari. Ad Bithinicum scripsi de Seruilio. tu videris qui senectutem non contemnis. Etsi Atticus noster. qui quondam me commouere intellexit. idem semper putat. nec videt quibus presidys septus sum. Hercule quod timidus ipse est. ego tamen Antony inueterata sine vlla offensione amicitiam retinere sane volo. scribamque ad eum. sed non antequam te videro. nec tamen te aduoco. cras expecto Lepam. et animam cuius curam plerumque mihi tui sermonis vtendum est.

M. C. Tironi. S. D.

Si mane Harpalum miseram. tamen quum haberem. cui recte darem litteras. et si non nihil erat eiusdem rei volui ad te sepius scribere. non quia considerem diligentiam tuam. sed rei magnitudo me mouebat. Mihi proza et puppis. vt grecorum proverbium est. fuit a me tui dimittendi vt rationes nostras explicares. De filio et Aurelio vti que satisfiat a flamma. si non potes omnem partem aliquam velim extorqueas. In primisque vt expedita sit pensio calēdis ianuarij de attributione conficies. de representatione videbis. de domesticis et hactenus. de publicis omnia mihi certa. Quid Octavius. quid Antonius. que hominum opinio. quid futurum putes. ego vix teneor quin accurram. Sed si litteras tuas expecto. et scito Balbum tuum fuisse Aquini. tum tibi est dictum. et post tres dies Hyrtium puto. vtrumque ad aquas semas quod egerint. Dolobelle procuratores fac vt admoneatur. appellabis etiam puppiam

Cicero filius Tironi. S. D.

Si iusta et idonea vltus es excusatione intermissione litterarum tua. tamen id ne sepius facias rogo. Nam et si te republica rumoribus et nuncijs certior fio. et de sua in me voluntate semper ad me perscribat pateat. tamen de quavis minima re scripta a te ad me epistola semper fuit gratissima Quare quum in primis tuas desiderem litteras. noli co-

olerare per besimthe of sudire
propi a p polorare manu
melista mundelute muf dabo of hess filus
molorata muf melisti duo p lannu m l m
molorata
Luppen clappe

Tullij.

mittere vt excusatione potius expleas officium scribendi quam assiduitate litterarum.

M. C. Tironi. S. D.

Erberavi te cogitationis tacito dumtarat comitio quod fascicul^o alter ad me sine tuis litteris perlatus est. Non potes effugere huius culpe poenam de patrono. **M.** est adhibendus. **I**sq; diu et multis lubricationibus comentata oratione. vide vt probare possit te non peccasse. Plane te rogo. sicut olim matrem nostram facere memini. que lagoenas etiam inanes obsignabat. ne diceretur inanes alique fuisse. que furtim essent epicate. Sic tu etiam siquid scribas. non habebis. scribito tamen ne furtum cessationis que fuisse videaris. Valde enim mihi semper et vera et dulcia tuis epistolis nunciatur. **A**ma nos. et **V**ale.

Marcus Cicero. Tironi. S. D.

Trificam mihi verberationem cessationis epistola dedisti. nam que parcius frater perscripserat. verecundia videlicet et properatione. ea tu sine assensione vt erat ad me scripsisti. et maxime de consiliis designatis. quos ego penitus noui libidinum et languoris effoeminatissimi animi plenos. qui nisi a gubernaculis recesserint maximum ab vniuerso naufragio periculum est. Incredibile est que rogo illos scio oppositis gallorum castris in castris fecisse. quos ille latro nisi aliquid firmius fuerit. societate vitiorum delinuat. Res est aut tribunitijs. aut priuatis consilijs munita. Nam isti duo vix sunt digni. quibus alteri Cesannam. alteri costuriana. rum tabernarum fundamenta credas. Te vt dixi sero oculis Ego vos ad iij. calendas videbo. tuosq; oculos etiam si te veniens in medio foro video. dissuauior. **D**e ama. **V**ale.

*manus pro uo me me suere i malo pto of hore pte
pignozantent aduersa me vqpprauent qua
unt matron*

¶ Finiunt Epistole Tullij

*ob illa p ozluch qe buggie of ac pte romeb pu
milit bellia nolantilly*

¶ Sequitur liber Basilij

*dispo pte du omulico pntice.
latreglud dobbel quib
ad pte ad pte ego i miquo ad pntatob quoz res ge coda pte
et pte dilaat mte desapame
fize veda a pte qe pte ma mte on pte pte pte pte
lano me pte
pote pte
pote pte
pote pte
pote pte pte*

e liij

Aludē B magis detrahunt p. m. c.

liber
qui nup
viam ingressi
sunt. quasi via
aliquam. qua
tutissime p̄ficant
tur offendere.
Accedit ad hoc
q̄ naturali quidem
necessitudine me
parētes nemo est
nobis pp̄inquoꝝ.
quāob̄re ego quidem
erga vos nec m̄n̄
beniuolētie habeo.
quam ipsi parētes.
vos autē puto (nisi
forte me via
fallit opinio) quum
me intuemini. parētum
desiderio haud quaꝝ
mone
ri. Si igit̄ que a me
dicent̄. ea vos susci
pe ac sequi parati
estis. in secūdo
eritis ordie laudatoꝝ
apud Desiodum.
Si mun̄. ego sane
nihil molestum
dicam. Vos autē
memistis carminū
illoꝝ. in q̄b̄ ille poeta
inquit. Optimum
illum esse. qui p̄ seip̄m
q̄ agenda sunt
cōspiciet. sequēti
autē gradu qui alioꝝ
cōsilia seq̄ret. qui
soad neutru horum
aptus esset. cum
penit̄ esse inuilem.
Nec vos vlla
admiratio teneat.
si q̄ridie ad m̄gros
euntib̄ vobis veteriq̄
viroꝝ et ingenio
z doctrina p̄stātium.
per ea q̄ illi
scripta reliq̄re. cōtinū
vsūm z familiaritatem
habētib̄ ego aliquid
vtilit̄ ex me ip̄so
inuenisse p̄fitear.
Equidem hoc ip̄m
monitur̄ venio. nō
oportere vos
eiusmodi vutis
ita mētis v̄te
gubernacula
p̄mittē vt que
cūq̄ dicat̄ ea
sequamur. sed id
dūtaxat qd̄
utilitatem affert
ab illis accipiē
tes. scire etiam.
si sit op̄ cōtēnūē.
Quē igit̄ ea sunt.
z que admodū
discernant̄. id iam
vobis aperiam
hinc sumēs
initū.

Libet
qui nup
viam ingressi
sunt. quasi via
aliquam. qua
tutissime p̄ficant
tur offendere. Accedit ad hoc q̄ naturali quidem necessitudine me parētes nemo est nobis pp̄inquoꝝ. quāob̄re ego quidem erga vos nec m̄n̄ beniuolētie habeo. quam ipsi parētes. vos autē puto (nisi forte me via fallit opinio) quum me intuemini. parētum desiderio haud quaꝝ mone ri. Si igit̄ que a me dicent̄. ea vos susci pe ac sequi parati estis. in secūdo eritis ordie laudatoꝝ apud Desiodum. Si mun̄. ego sane nihil molestum dicam. Vos autē memistis carminū illoꝝ. in q̄b̄ ille poeta inquit. Optimum illum esse. qui p̄ seip̄m q̄ agenda sunt cōspiciet. sequēti autē gradu qui alioꝝ cōsilia seq̄ret. qui soad neutru horum aptus esset. cum penit̄ esse inuilem. Nec vos vlla admiratio teneat. si q̄ridie ad m̄gros euntib̄ vobis veteriq̄ viroꝝ et ingenio z doctrina p̄stātium. per ea q̄ illi scripta reliq̄re. cōtinū vsūm z familiaritatem habētib̄ ego aliquid vtilit̄ ex me ip̄so inuenisse p̄fitear. Equidem hoc ip̄m monitur̄ venio. nō oportere vos eiusmodi vutis ita mētis v̄te gubernacula p̄mittē vt que cūq̄ dicat̄ ea sequamur. sed id dūtaxat qd̄ utilitatem affert ab illis accipiētes. scire etiam. si sit op̄ cōtēnūē. Quē igit̄ ea sunt. z que admodū discernant̄. id iam vobis aperiam hinc sumēs initū.

¶ Quē ad eternā vitam cōsequēdam cōferūt. ea sola querēda esse. ac in bonis numerāda.

¶ De quidē o sū hāc humanam vitam nihil oīno esse arbitramur nec bonum quicq̄ existimādum censem̄. neq̄ appellādum. quod nobis utilitatem huiusq̄ sup̄pediret. nō itaq̄ dignitatem. nō amplitudinem maior. nō corporis vires. nō formam nō magnitudinē. nō a cunctis homib̄ habitos honores. nō ip̄m imperium. non quicqd̄ dici p̄t in hac vita excellēs. sed lōgius n̄e p̄cedūt spes. z ad alteri v̄te p̄paratio nē cuncta molimur. Quē igit̄ ad hāc vitam p̄ferūt. ea nos totis virib̄ optāda querēdaq̄ esse arbitramur. Quē s̄o illuc vsq̄ puenire nequeūt. vt nullī momēti despiciēda.

¶ Quantū int̄ eternā z p̄ntem vitā intersit

¶ Tenam t̄i ista sit vita: et q̄ pacto illa viuat: id sane ostēdere plus negocij esset. quam nos in p̄ntia susceperim̄. maiores etiā audito res. quam ipsi nūc estis. ad p̄cipiendū req̄rit hoc solū quum dixero. sars abūte vobis dixisse putabo. Si q̄s oēm post creatos homies foelicitatē mēte cōcipiat. simulq̄ in vnū cōgerat vniuersam. ne p̄nā quidē p̄tē illo r̄i bonoꝝ adēq̄re cōperiet. Sz ab imo illi v̄te bono. oīa hūana simul collecta magis abesse. quā vmbiā z somnū a veris reb̄. Immo vero (vt p̄p̄ioꝝ v̄te similitudine) quāto in omni re p̄ciosior est anima q̄ corp̄.

Ambrosio
nisi ad leticia op̄tinio palloꝝ fuerit aff̄. p̄ntiā nō am
est p̄b̄re v̄te m̄e
ad leticia p̄p̄ioꝝ
quidē v̄te m̄e

Libet

difficil m d r l y
rij multiformesq; sunt. nō oib⁹ q̄ ab ipsis dicunt adhibēda ē mens. s; cū
excellētium viroz dicta aut sca comemorat. tūc tota mēte moueri atq;
inflāmari debem⁹. maximeq; conari vt tales ipsi sim⁹. quales illi sūre.
quū sō in improboz hoim mētionem incidit. fugiēda ē illoz imitatio.
aurelq; claudēde. nō sec⁹ atq; ipsi ferūt Ulysem ad sirenū cant⁹. praue
m̄ cofabulatiōes via qdā sunt ad faciōza. Quāobrem omni diligētia
curādum ē. ne int̄ illam quam plerūq; sermōes hnt festiuitatē. latēter
admittam⁹ aliqd mali vt hi q̄ venena melle pmixta absorbent. Nō igit̄
laudabim⁹ poetas. neq; cum iurgia referūt. neq; cum scurras. aut amā
tes. aut ebrios. aut dicaces imitant. neq; cum diuite mēsa cātūq; disso
luto felicitatē definiūt. mūne vero quom de dijs aliqd dicūt. 7 maxime
quom de ill' ita narrāt. q̄si plures sint atq; discordes. Nam apud eos. et
frater in frēm courrat. 7 parētēs filijs. 7 filij parētib⁹ inferūt bella. deoz
sō aduiteria atq; amozes 7 scelestos cōcubir⁹ 7 eos maxie summi ac p̄n
cipis oim (vt illi asserūt) Jouis. q̄ ne de pecudib⁹ quidem sine rubore q̄s
dicēt. ijs relinquem⁹ qui in lēna uiuant. Hec eadem dicēda sunt 7 ceteris
scriptozib⁹. 7 tūc maxime quom ad voluptatē loquūtur.

Quomodo legendi sint oratores.

Ed nec oratorū artem in mētiēdo imitabimur. neq; em̄ in iudi⁹
neq; vsquā alibi. mēiri nos decet. q̄ rectum ac vix iter vitę elegi
m⁹. quib⁹ inter dicta sunt mēdacia legis pcepto. S; tūc maxime orato
res amplectemur. quom aut s̄rutē extollit. aut vitia cffulminat. Ut em̄
ex florib⁹ ceteri quidē nihil sumūt p̄ter odore atq; colore. apes sō 7 mel
la inte sciūt exercepe. ita q̄ nō solum s̄toz festiuitatē sequūtur. fructū ali
quem ceipe p̄nt. S; qm̄ in apum mētionē incidim⁹. pleq̄mur hāc sili
tudine. Ille em̄ nec oca parit flores atēūt. nec si q̄s atēūt eos totos abstu
mūt. s; eo solo ablato. qd̄ opi suo aptum sit reliqui omne valē sinūt. Et
nos q̄s (si sapi⁹) quom id exceperim⁹ qd̄ veritati amici cōsentaneūq;
sit. cetera oia trāsgredimur. Et velut i rosīs legēdis sentes vitam⁹. ita
quātū vtilit̄ scriptū est accipietes. reliq̄ que nocē p̄nt declinabim⁹. Prin
cipio igit̄ disciplinaz qualibet cōsiderare oportet. 7 ad finē dirigē. lapi
tes ad filiū dorico puerbio redigētes

Qua de causa poetę sint historiciq; legēdi:

T quomam ad hāc nrām vitā p̄ s̄rutē ascēdit. s̄rus aut̄ ipse mul
tū a poetis. multū ab historicis. multo etiā magis a philosophis laudat̄
eor̄ s̄bis maxie ē iherēdū. neq; ei parz vtilitat̄ h; s̄rutē qdā 7 fālia
ritas s̄rutū mētib⁹ iuuenū animulq; iūsula. quū maxie iherē soleat 7 pene
intēlecbilia eē. q̄ in tenera etate discunt. p̄pt̄ aioz mollicie p̄fūte inulta.

*uero
ebri m
p qm*

*ead qd
e seu m l h
v d e g m*

*7 e s m e d l
u i p p s d
o r a d f m e
p e*

*neat aliquib
p u r t y e p m u b
i h t e c u d e*

*q talant dobbel
o akw ad amo d m f a n e t u d e t*
ou m h r o g a t y a n d m e s a n p m i f e a t
m n a b g a b e r i n g a d n o z m e a s e t a n
v a b m u l t a m e t u r o m p e r a p e t a
o b u e r d e s n o p a n o z d u n t

omni
mura rede vntq; plarst goeb q; drof
plarst damb nupitoe p dalt

Basilii

qz. ne sibi infernus foret. qz ope precari est aliqd huiuscemodi exēplū luc
currēntib^{us} hoīm iam ira eferuescentiū. Tragedie em nequa qz est cre
tendū dicitur in inimicos armabit ira man^{us}. sz potissimū esset nullo mō
irasci. Sin id fieri nō pt. at roms freno moderandu est. nec pmittendū
lōgius efferri. Sz reducam^{us} oronem iram ad claroz viroz exēplū.
C Pūllavit quispiā Socrate Sophronici filiū faciem ei^{us} perulāntissī
me cēdens. socrates sō nō repugnauit. sz illi^{us} ire ac perulātie se pmisit.
donec vult^{us} ei vndiqz tuber fiet. Clez vbi ira illi^{us} faciata ē. Socrates q
tem nihil aliud egit. nisi q^{od} fronti sue inscripsit pūssoris nomē. quemad
modū stānus fieri solet. ille in q^{uo} h^{oc} op^{er} effecit. nec viteri^{us} vicili perrexit
C Hec q^{ui} n^{on} is filia sunt. pdigna esse imitatioe duco. h^{oc} em socraticū. illi
nro cōuenit. qd inonet vt pcutiēti maxillā vni. altera porri gamus. em
abest vt vlciscamur. Id autē Periclis aut Euclidis file est illi. q^{ui} mone
mur plequeres expectare. z benigne iras illoz tolerare. z inimicis bona
precari. non autē maledicē. nam q^{ui} in illis erit p^{er}erudit^{us}. is postea p^{er}
pūis nris adq̄scet. nec q̄si impossibilia sunt. aspnabit. Naud sane p^{er}ereun
dū est Alexādrū regis memorabile factū. qui cū darū filias captiuis ha
bēt miz in modū vt ab oib^{us} p^{re}dicabat formosās. ne vidē quidē volū
it. turpe esse ratus eos. q^{ui} viros vicissent. a mulierib^{us} sūpari. Hoc illi nro
cōuenit. q^{ui} aspiciēs mulierē ad voluptatē. z si rem nō coslmet. tū qz ad
id cocupuit in corde suo. crimie nō caret. Illud at Clinie Pytagore sa
miliaris difficile ē credē. nō debita opa. sz fortuito nris cōuenire. qui cū
possz trū talētoz damnū iureiurādo sibi delato effuge. solūe quidē mas
luit. quā iurare. quanqz sine piurio id facē licēt. Audiuerat ille (vt mihi
videt^{ur}) pceptū dñi iuramēta verātis.

C. Ex disciplinis extraneis.

Dicitur vtilia z ad finē hūane vite attingēdū serētia exercenda esse
Et ratio ad id qd in p^{ri} dicebā. nō oia nobis recipiēda sūt. sz tm
vtilia. Etenī cū eos cibos. q^{ui} abesse p̄nt corpi. diligeter vitem^{us}. abs
surdu est disciplinaz. qb^{oniam} animus alitur. rōem nullā hie. sz tanqz torres
aliqz q̄cūqz sors obtulerit sine delectū immergē Et quū gubernator nō te
mē nani vētis pmittat. sz ad portū dirigat. z sagittari^{us} ad signū. z faber
et architect^{us} finē aliqū sūe artz respiciat. nos ab huiōi opib^{us} ab^{stinere} iō ḡscē
dis reb^{us} nris sūpari. Neqz ei manualiū opez finis aliqz ē. vite at hūane
finis ē null^{us}. quē iturāt hi q^{ui} bñ viuē q̄rūt. q^{ui} si nulla rōe huc atqz illuc
vita inctaremur. quid inē nos atqz rates gubernacul^{is} carētes interessēt.
Uz vt musicis gymnasticzqz certamib^{us} eozundē sunt exercitatiois. quo
rum z premia. nec vllus quumle palestra aut pancratio exercitatio. lira
tēte aut tibia certat. Neqz em Polydamas id agebat. nec Dilo. sz alit

*kozor
viden
puzza
nupitoe*

*pluribus
nō hūc
puzza
mādato
que
puzza
mūe mōtē
puzza
puzza*

*buale
hitz opy*

*Exhortatio
90
māto
puzza*

*Amulodib^{us}
miseri de plo
puzza
puzza
puzza
puzza*

liber
Libet

una duo prope aliquid
ante olympicum certamē cyrrus suscebat curretes Milo vero in clipeo
vincto stabat. nec repelli ab eo vlla vi poterat. sed resistebat nō sec^o ac sta-
tua quēdam plumbo affixa. *Q* si Marsie aut olympij musicam essent
meditari. relicto pulvere atq; gymnasio. sero coronas aut gloriā asecuti
essent. aut effugissent ne corpora sua derisui haberētur. Sed nec Thimo-
theus relicta musica sua in luctamib^o versabat. Neq; em̄ asecut^o fu-
isset vt cunctis musicis loqe antecellēt. cui tm̄ superaret aris vt quoti-
ens libuisset. aios hoim̄ z vehemēti armonia accēderet. z rursus molli
ac placida leniret. Quippe quem aliquādo in Alexandri cōiunio cū can-
tum quem phrygiū appellat modularē. vsq; adeo regem excitasse dī. vt
ad arma capiēda p̄liret. atq; iterū ad comelatores epulasq; rediisse
modulatioe mutata. tātas vires hz in musicis gymniciisq; certaminib^o
ad finem suū directā exercitatio.

Q non nisi multis laboribus exercitatio-
busq; vitam incrementum eternam.

liber
Et quoniam in coronarū atq; pugilum exempla incidim^o. profe-
quamur aliquatīper in ea re Porro illi quadam incredibili labo-
rum tolerātia vires adepti. cum infinitis sudoribus in gymnasio mana-
rint. innumerasq; plagas in exercitatioe tulerint. victum autem nō vo-
luptuariū. neq; incidum. sed quē magister ludi p̄scripserit victitarint.
et in ceteris omnib^o (ne orōnem p̄traham) ita instituti. vt vita ante cer-
tamē acta meditatio fuerit certaminis. tādem se nudat in stadio. z summo
labore ac periculo decertāt vt oleastri aut apij aut eiusmodi corona donec
tur. victoresq; a p̄cone buccinētur. Nos vero quib^o premia vite nre
adeo mirabilia p̄posita sunt. vt nec magnitudo eoz dici possit. nec mul-
titudine numerari. in vtrāq; aurem securi domiētes. altera manu capere
posse ceterem^o. p̄multi sane cēt inertia. et Sardanapal^o ille p̄mas cinni-
um ptes in beatitudie ferret. vel margarites forte. quem neq; aratorem.
neq; fossorem. neq; cuiusq; rei actore fuisse Domer^o ait. Si vtriq; Do-
mero credēdum est potius quā Pyctaco. qui in q̄. arduū esse bonum exi-
stere. multis em̄ laborib^o susceptis vir eoz bonorum cōpotem fieri cō-
tingit. quoz nihil in hac vita esse simile paulo ante dicebam^o. Non igit
delidēdum est nobis. nec p̄brez voluptate maxime spes abiiciēde. nisi
velim^o cōiunia pati z poenas subire. nō hic apd homies (quanq; nichoc
quidem parū recte sentiet) sed aut sub terra aut vbi cūq; sint illa iudis-
cia. nam qui nō ex voluntate delinquit. is forte aliqua dignabit vicia. qui
autem ex p̄posito peiora eligit. nullam habet excusationem. quin mul-
ticiplici poena afficiatur.

33
Liber Basilij

Quoniam modo cibus et ornamenti erga corpus nos gerere debeamus?

Quid igitur faciendum est dicet quispiam: quid aliud quam curam anime habendum. ceteris omnibus pro nihilo habitis. Non ergo corpori seruendum nisi quantum summa coget necessitas. sed anima bonis artibus imbuenda. et ex corporum vinculis ac passionum societate per philosophiam emancipanda. Illud praeterea efficiendum est. ut corpus laborum patientissimum sit. ventri autem non ad voluptatem. sed ad sustentationem porrigendum. Nam qui semper cenas atque coquos mente agitant. epularumque gratia terras mariaque perscrutatur. miserabili admodum seruitute premuntur. et grauissimo domino tributa pendunt. nihil leuius patientes quam illi qui apud inferos poenas dant. virga ignem diuidentes. et cribro aquam ferentes. et perfossum vas implere anhelantes. nullum finem laborum habentes. Londeri autem aut amiciri ultra quam necessitas sit aut miserorum est secundum Diogenem. aut inturiorum. Itaque occupatum esse in corporis ornatu. non minus turpe dicendum arbitror. quam aut pelicem esse aut adulterum. Quid enim refert homini gnauo restitue amicitur. an vili aliqua veste: dummodo corpus ab intemperie tuteur. Quod et in ceteris obseruandum est ne quid superuacuo moliamur. nec plus corpori tribuamus quam anime commodum sit. Neque enim minus turpe est viro qui vere hoc cognomine dignus existat. nimiam curam corporis habere quem ad aliam quamuis passionem effeminatum esse. Omne porro studium ponere ut corpori quam optime sit. hominis est seipsum ignorantis. nec intelligetis sapiens illud quod non id quod cernitur est homo. sed opus est maiori sapientia. ut quisque nostrum quid tamen ipse sit possit agnosce.

De mentis expiatione per contemptum earum quas sensus nobis porrigunt voluptatum.

Erum enimvero id assequi non expiata prius mente. impossibilis est. quam lippis oculis solem perspicere. Expiatio autem anime sic (ut breuiter simul et abunde vobis dicam) per contemptum earum. quas nobis sensus porrigunt voluptatum. Non igitur oculi pascendi sunt absurdis spectaculorum miraculis. non aspectu corporum voluptatis stimulis relinquendum. non per aures sonus infundendus. qui animam corrumpere possit. Nam et nequicia et ignavia ex huiusmodi musica gi

Liber Basili

gni solet. sed ea musica recipienda e. qua vsus Dauid poeta sacrorum car-
minum regere. vt ferunt ab infania liberauit. ¶ Pythagoras etiam
quum iuuenibus quibusdam in vino fertis saltuq; per ciuitatem lasciuen-
tibus obuiaret. dixisse dicitur ei qui modis tibia faciebat. vt mutata ar-
monia docerent. i personaret. quod vbi factum est. bacchantes illos adeo
resipuisse ferunt vt ferta abijcerent. et rictu vultus vt recudiam confessi
domum hiberent. Tantum interest corrupta an salubri musica impleare
Quamobrem ab hac quidem musica que nunc in vlu est. non secus ab
horrendum vobis censeo. quam a quauis feditate. Jam vero eos vapo-
res. qui odoratum delectent. aeri miscere. aut vnguentis perungi. etiam
interdicere vobis erubescio. Quid dicendum de his voluptatibus que gu-
stu aut tactu sunt. an dubitandum. quin ille quoq; eiusmodi sint. vt ni-
si quis caueat. ventri ac somno seruire nos veluti pecora copellant.

¶ Despicendum esse corpus. nec multum cu-
re ei impendendum.

Eniq; (vt summam dicam) vniuersum corp^o despicendum est.
nisi in luto voluptatum velimus summergi. aut certe tantum in-
dulgedum vt philosophie (vt inquit Plato) ministerium prestare pos-
sit. Eadem ferme Platoni et paulus monet dum ait. non oportere nos
prouidentiam alios corporis habere ad voluptates. Nam ij qui corpus
optime curant. animam vero que eius seruitio vti debet. negligunt. ni-
hil ab ijs differunt. qui vt organa quam optima habeant summo studio
conquirunt. artem vero cuius gratia illa organa sunt comparata. despici-
unt. Proxius igitur seruandum est. Nam castigare corpus. et compe-
scere eius impetus vt immanem quandam beluam oportet. et eiusdem
aduersus animam temerarios motus rationis habena cohibere atq; se-
dare. non autem frenata voluptatum remittere. et anime curam abijcere. et
instar aurige violentia equorum tracti deferi. sed Pythagore memini
se. qui quom intelli geret quendam ex familiarib^o suis cibi exere rationi-
bus vt pinguis fieret curare hic inquit no cessat molestiorem sibi carce-
rem instruere. Quod gen^o molestie quom suspicarerur Plato corpori suo.
impedire. academiam insalubrem atticę locum ferit et industria de egi-
se. vt plus q; bona habitudo corporis (ceu vitis nimia luxuries) ob eam
rem amputaret. Ipse quoq; iam audiui ex medicis. summam corporis
valitudinē periculosam esse. Quom igitur hec nimia indulgentia et ipsi
corpori inutilis sit. et aie impedimētum afferat. in ea restudiu ponere ma-
nifestissima est infania.

deum quo sunt
in ebriis ab illis

Libri Basilij

De cōtempnū corpis. quē sequit̄ p̄cept̄ diuitiarū

Uod si corpus cōtempnere assuefacti essem⁹. parū cetera hui⁹ vite admiraremur. quid opus esset diuitijs. si voluptates corpis aspernaremur. equidem nō video nisi forte quem iuuaret (vt in fabulis de draconib⁹ fertur) recēditos thesauros vigilādo custodire. Qui autē ad hęc cōtēnēda ingenie erudit⁹ esset. plurimū ab omni facinore ⁊ vitiō ⁊ ope abhorret. ⁊ quicquid vitra sufficiēciam foret. siue id Lydia gleba esset. siue foenicarū auriferarū op⁹. tanto magis despiceret. quāto min⁹ indigeret

Sufficiētia autem nō ipsa libidie voluptatum. s; naturę necessitate dīfinita est. nam qui excedūt necessitatis terminos. siles sunt ijs qui p̄cipites deserunt nihil stabile inueniēt. vbi possint cōsistere. nullum terminum p̄cipitationis habēt. sed quāto plura amplectunt̄ tantē aut etiā pluris indigēt ad voluptates implēdas diuitiarum em̄ (vt ait Solon) null⁹ est termin⁹. Verum ad eam rem Theognide magis vtendum est. q̄ ita inq̄t. Neq; diuitias cupio. neq; voto p̄cor. s; mihi cōtingat ex paruo vitam agē omni carētem molestia. Porro nō sine beniuolētia q̄dam mihi in mētē venit dictum Diogenis humana oia simul cōtēnētis. qui magno rege ditiozem se p̄dicabat. q; videt; paucorū indigeret

At nobis nisi Pythie Musq; adsint tālenta. ⁊ infinita soli iugera. ⁊ numerosa armentoz examina. nihil sat erit. Oportet autē (vt ego quidem arbitroz) nec abentes diuitias optare. nec p̄ntib⁹ glari. nisi quātū scias vti Sapiētē em̄ Socrates. q̄ quū videt hoies diuitijs affluētē. ea; de cā fastidit q̄dā gloriabūdū vadē. nō pus inq̄t te admirabor q; notū mihi fuerit q̄ pacto scias vti fortunis tuis. An s; Phidias Polydet; q; si auro aut etore gloriati eēt. ex qb⁹ alt̄ ilicisib⁹ Ionē. alt̄ iunonē effinxit arguis. ridiculi haberent. aliena bō sibi glie fore putātes. p̄p̄riā s; artē q̄ illud auz p̄ciosi factū est. silētio p̄tereūtes Nos at̄ hūana vtute nō satis decoris ipsā p̄ se hēc arbitratēs. mihiōri rephēsiōe dīg; eē putabim⁹.

magis

Thognet

Solon

diuina glieus

Diogenes

omnib⁹

Polyclet

Adulationē ostētationēq; fugiendā esse

Diuitias qdē p̄tēnem⁹ ⁊ voluptates despiciem⁹. vtz blādicias et adulationē sectabimur. ⁊ archilochee vulpis calliditate multo slicitateq; gaudebim⁹. At nihil ē qd̄ caue fugē debeat sapiēs. qm̄ ad ostētationē viuē. ⁊ populares auras seq̄. Oportet at̄ verā rōem vsq; ad ducentū viuēdi habere. vt etiam si omnes homies reclamēt. nihil mutetur eozum que recte iustituerat. etiam si infamiam vel pericula subire pro re cte factis necesse sit. Nā qui aliter iustituit⁹ est. is nihil differre videt ab egyptio sophista. qui ⁊ arbor fiebat ⁊ aqua ⁊ fera et quicquid liberet. Si

Liber

quidem ipse quoque modo laudabit iusticiam. si id placere audientibus intelliget. modo eam vituperabit. si ijs apud quos loquitur iniurias esse gratas cognoscat. et (quod proprium asseratorum est) ut Polyppus ad spes eam subiecti soli colore mutat. ita et ipse ad voluntatem audientium sententiam mutabit.

¶ Minutatim et vndequaque cogendum esse. quod ad eternam vitam consequendam conducere videatur.

Ed hec in nostris libris addiscimus perfectius. in presentia vero umbram aliquam virtutis descripsimus et his extraneis doctrinis. Qui enim diligenter et quantum re cogunt utilitatem. etsi minus tantum id agunt. tamen ut magna flumina. multa ex multis locis accipiunt incrementa. Nam id quod inquit poeta. si parum paruo addas idque frequenter facias. non ad pecunie duntaxat augmentum recte dictum fuisse putandum est. sed ad cuiusvis scientie. **¶** Bias quidem igitur unum et septem sapientibus filio suo ad egyptios proficiscenti. rogantiq; patrem etudiam agendo maxime sibi gratum faceret. si viaticum inquit ad senectutem compares. virtutem nimirum pro viatico intelliges. sed arctioribus terminis illam circumscribens. ut ipse qui eius utilitatem humane vite spacio diffiniunt. Ego autem siue quis Titoni senectutem. siue viuacissimi apud nostros Mathusalem qui mille annos minus triginta dicitur vixisse. si denique uniuersum tempus ex quo fuerunt homines metiatur. ridebo puerilem eius sententiam. contemplans longum et infensibile seculum. quod quidem tale est. ut quemadmodum immortalis anime ita etiam illius seculi nullum finem mens humana possit concipere. Ad quod ut viaticum paremus. omnis lapis (ut dicunt) mouendus est vnde aliqua utilitas ad eam rem sit nobis futura.

¶ Quae non retardemur ex eo. quae ad vitam eternam ducunt. sunt laboriosa.

Quoniam igitur quia ardua sunt haec et laboriosa. idcirco torpescam sed memores illius sententiae. oportere videlicet unumquemque vitam probatissimam eligere. expectare autem ut consuetudo faciat illam iocundam atque dulcem videri. ea sequi aggrediamur. Turpe enim est. quom tempus per secediam abierit. tunc demum illud reuocare. quom praeter dolorem nihil sit amplius vocanti rediturum.

Ariochus Platonis

Jacobus Canter Phi⁹ p⁹ius artiū ingenuarū p⁹fessor
Poeta Laureat⁹. **Joāni Rinco Agrippine Colonie** c⁹i
 ui optimo: amico suo primario Salutem.

Ariochum quē mihi ante annos aliq̄t dono dediti Joānes suas
 uissime eo sane tpe (si satis memi) quo in latium p⁹fect⁹ sum. Jā
 mecum diu terra mariq; peregrinatē: Iris me nup̄ vt tibi re-
 mittam orasti. Ego s̄o tamen si nihil quē habeo oīm petenti tibi negare
 possum. sed nec etiam debeo. ni ingratissim⁹ haberi velim. hūc tamē ipm
 tibi reddere diuitule mecum subdubitaui. Est enī mihi libellus in pau-
 cis charus. cum q; disputatiōem cōtinet viuenti non minus ac iam iam
 morituro homini vtilē. tum q; ab Rodolpho Agricola cōteraneo
 meo viro nestora me hercule vita dignissimo latinus est fact⁹. Verū
 men nūc quo tibi mozem geram optime Canterū moecenas. mitto ces-
 ce ad te Ariochum. expressum de tuo quondā exēplari. qd̄ equidem abs-
 ti memor tui sedulo acceptum asseruo. Eo autem libētius mitto. q; tibi
 opa ei⁹ opus nūc esse p̄hodolor autumo. sez indignissima parētum (vt
 equidem opinor) tuoz morte male affect⁹ Socraticam desideras conso-
 lationē. Et poterit certe egro mirifice aīo tuo Socrates mereri. tracta-
 bilem ei te modo z obsequētē adhibeas. Quippe añ oculos luce clari-
 us pponit q̄ misera est oīs mortalium vita. a puerilib⁹ (vt sic loquar)
 salsolis orsus. Cōtra vero q̄ felix illa migratio quam vulg⁹ mortē ap-
 pellat. z nomie cui⁹ audito stolidum ephorescit Ergo si orōne huiōi p̄-
 suasus est tādem Ariochus vt ne suam quidem ipē mortem timēt. quin
 magno ei⁹ teneret amore. Debebis tu quoq; vel multo ampli⁹ sic te cō-
 parare. vt equo parētis tui Demāni Rinci mortem aīo seras talis vi-
 ri p̄feram. atq; Ariochō haud absimilis. sic enī vt ille Athenis. hic
 Agrippine Colonie in ciuitate patriaq; sua maximis aliquoties magi-
 stratib⁹ functus. summū glorie honorisq; astigiū tenuit. At nūc q; eius-
 dem cōiunx mater tua mortuū est haud multo post cōsequuta. id te itez
 male hz. z velut recētorū animū tuū vulnere cōficit. Ah mi Joānes.
 Nō potuit matrona pientissima nō potuit acerbi nimis filioz diu vi-
 ua lucrum aspice. Sz neq; voluit etiam suo ipsa plāctū imodico graui-
 us q̄s genuit torquere. Nō oculos eozūdem lachrymis. nō aures gemi-
 tib⁹ z querelis cruciare. Itaq; z ipsa diem suum clemētissima nūmz foe-
 mina p̄perauit claudere. Simul ne vobis p̄ se nouū ab integro luctum
 instrueret. quin poti⁹ compēdio veluti quodā vna oēm terminaret. vt

36

Xpochus Platonis

q̄s cōmuni cum marito inclusa sepulchro. a filijs quoꝝ adhuc lumina ma-
nantib⁹ pro erepto patre lachrymis materēt. cōmuniter desleretur. Ad
hęc voluit eadem. quem viuentem sanctissime amauit. vita quoq̄s fun-
ctum non deslerere. vt neutri sua solitudo grauis longius esset. Illic igi-
tur nunc in ea que vere dicitur vita dulci societate iuncti iterum conu-
ges. mutuo leti perfruuntur amore. Ergo tu (siqua animo tuo sedet pie-
tas Joānes suauissime. iam matris quoq̄s tue mortem desine lamētari.
ne multa querens videre patri optatissimā charissimāq̄s rerum omniū
impius inuidere. Vale ⁊ efficaciorē iamiam a Socrate cōsolationem
accipe. Ex Maguncia Sexto Idus Junij.

Ad Joannem Rincum eiusdem Jacobi Canteris Epigramma.

Magna canunt vates alcide facta per orbem:
Nempe animam exclusit anguib⁹ ipse puer.
Darpyas item fixit. vigilante dracone et
Serrēnuus Hesperidum poma beata tulit.
Cecropiam pressit populantis cornua tauri.
Fœdauit Caci sanguine tecta truci.
Bastirim domuit. seui quin et Dyomedis
Bistonios domini corpore pauit equos.
Decedit Nemea vastum sub rupe leonem.
Seno Menalium vulnere strauit aprum
Anteum Lybica nec non superauit harena:
Primus et ostendit tartareo astra cani.
Dumib⁹ est monstris sed mors magis horrida. nempe hęc
Ni mortem inferrent nil metuenda forent.
Ergo immortalis turo Tyzinthius iste c
Monstra est aggressus: qui Ioue natus erat.
At tu si impavidus mortem mortalis amice
Magna animo euincas. Hercule maior eris.

Ariochus Platonis
Ornatissimi doctissimiq; viri Rodolphi Agricole
Epistola Prohemij locum tenens In traductionez
sequentem Incipit feliciter.

Rodolphus Agricola Rodolpho Langio Salutē. Li-
bellum Platonis qui Ariochus inscribit latinum feci.
Tuz potissimum cui eum dicarem occurrebas. q; facilli-
me sperabam posse me tue benivolētie imponere. vt cum
acciperes eum: amici sinū illi nō iudicis superciliū offer-
res. Tibi igit atq; adeo vni tibi. illum dicam. Unde nāq; tantum mihi
fiducie. vt audeam inimicū illud diuinumq; Platonis dicēdi. flumē
populo meis vobis cognoscēd. im pponē. Tu itaq; si pbabis hūc meum
laborem: erit qd gaudeam magis p tuo in me amore quē ego in causa pu-
tato q; vt ingenio meo blandiar. Sin displicebit hec tibi opa mea pe-
rierit. Idq; vel eo equiore animo ferēs q; quanq; mihi foelicissimi labo-
ris cōsciū esse in tuis tamē auribus tuoz iudicio acquietur^o eram.
quem solum ego meoz studioz abunde magnū theatrū puto. Vale.

Traductio Rodolphi Agricole in Platonis Ario-
chum de cōtēmmenda morte incipit.

^{illam hanc} ^{illam hanc}
Veni ad cynosarges mihi. cum ad Dissum venissem. vox
cuiusdam allata est clamātis. Socrates. Socrates. Utq;
cōuersus circūspectabam. vnde ea redderet. Ariochi filium
video Cliniam. ad Calliroen currētem. cum Damone musico. Charmi-
deq; Blanconis filio. Horum alter quidem musicam docebat. alter ex sa-
miliaritate amabat. simul atq; amabat. Usus est ergo mihi recta desle-
crenti occurrē eis. vt q; p̄mū cōuenirem^o. Per salus autem lachrymis
Clinias. nūc temp^o est inq; Socrates. vt vulgatam semp de te sapiētia
ostēdas. Pater em ex aliquo iam tpe. virib^o de improviso destituit^o est. r
prope est exitum vite. molesteq; fert ad eē sibi finem. tamen si antehac cō-
ternēt mortem horrēda imagine epprimētes. comiterq; derideret. Per-
ge ergo. proq; tua cōsuetudine illum cōfirma. vt volēs eo quo ducit ne-
cessitas sequat. vtq; ille mihi ad reliqua hoc ipso etiam pie colat Socra-
tes. Nullam me Clinia moderatam rem rogaueris frustra. quāto nunc
mag; cum ad hęc me voces pietatis officia. Accelerem^o autem. Si em
ita res se habet festinato op^o est. Socrates. Ubi modo te viderit Soc

manans
plur in oia manet nec memora pot
me huc vnde dicitur qd qd qd
mag; p̄mū tē dicitur qd qd qd

Axiochus Platonis

erates, rectius habebit. Crebro enim iam evenit ei, ut exanimatus rursus
reficeret. ¶ Socrates. Quo citius autem pervenirent, ea que circa mu-
rum cognominata est iunius. In primo namque habitabat portę que est
apud Amazoniam columnam. Invenimus ergo cum equisumptis rur-
sum sensibus, et corpore robustum, defectum vero mente, proorsusque indigen-
tem consolationis, revolventem crebro se, suspiriaque cum lachrymis atque
manuum crepitu cicientem. Aspiciens autem illum, quid hoc in qua rei Axi-
ochę: Ubi nobis illa pridem magnifica sęba, continentemque laudes sęrutum
et maius quę ut dici posset in te animi robur: Sicut enim timidus athleta
cum in gymnasio insignem te p̄bueris, ad certamen ipsum defecisti. An
non mediate considerabis naturam vir tantus et rationi obsequens utque ni-
hil aliud atheniensis: quę commune videlicet hoc et ab omnibus iactatum, pere-
grinatio quedam vita est, quodque peragentes eam, alacriter, et tantum non
poena canentes ad postquam accedere necessitate, tam molliter sęo habe-
re se tamque egre, pueri more diuelli, nequaquam prudentię p̄sefert altioris
etatem. ¶ Axiochus. Recte quidem Socrates ista mihi dicere videris,
verum nescio quo pacto ubi propius accessit periculum, fortia illa gran-
diusque sęba occulte subter euolat atque negligitur, oboritur autem metus
quidam, mentem multipliciter disperpes. Si hac luce hisque priuator bo-
nis, et expers mentis, iaceo ubique demum putresces, et in pulve-
rem vermeseque cõuersus. ¶ Socrates. Imperfecte cõiungis Axiochę
propter impericiam cum sensuum orbitate sensum, tibi que ipse cõtraria fa-
cis et dicis. Neque cogitas quę simul quidem defles id quod sensibus carebis,
simul ob putrefactionem doles, amissionemque vite oblectamentorum, vel
uti mortem sis in aliam vitam trāsiturus, neque in omnimodam abiturus sensuum
abolitionem, et eandem in qua priusquam nasceris fuisti. Ut enim cum Dra-
con Calistheneseque gubernabant rempublicam, nihil te male habebat (nec-
dum enim ceperas esse ut male tibi quicquam accidere posset) ita que post
mortem erit. Nullus enim ut male tibi eę quicquam possit es futurus. Quin-
tu igitur hac omnem discutis ineptiam, illud cogitas, quod soluta simul
hac compage, animoque rursus in proprium restituto locum relictis istud
corpore terrenum atque rationis expers amplius nequaquam est homo. Nos ete-
nim anima sumus animal immortale, mortali inclusum munimeto. Hoc
autem tabernaculum non sine malo nobis circumdedit natura, cum letia qui-
dem abstracta sunt et volueria pluribusque doloribus admixta, tristitia vero
improvisa, diuturna proorsusque vacua gaudiorum. Talitudo nempe sen-
tendum membrorum vlcera, et morbi interni. Quibus necessario quoniam
per corporis meatus sparsa est cõdolens anima celestis et cognatum de-

Insuper illud dicitur in documentis quod peritibus in ant
aut vultibus in hunc sensu super hoc pro d

Ariochus Platonis

8 iouis
expon
me f
pud
argu
t
non
ok
rime
ca
ru
ras
ndu
p
erit
t
e
null
n
p
a
p

siderat ethera. sititq; cupide superne illius consuetudinem gaudiaq; vite.
Discessus itaq; e vita mali cuiusdam est in bonum comutatio. ¶ Ariochus.
Cum malum ergo Socrates vitam putes. quid ita viuere perse-
ueras: cum rerum sis indagator. et nobis id est multitudini intelligetia
prestes ¶ Socrates. Nequa q; verum de me Arioches testimonium di-
cis. Arbitraris em quemadmodu vulgus Atheniesium. quadoquide
res inquiri alicui? quoq; mescienciam habere. Abest autem tantum vt res
coditiora sciam vt voto optauerim etiam vulgata me ista nouisse. Sic
autem ista que dico Prodic sapiencis tradita. Illa quidam duobus obo-
lis. illa duabus. illa quattuor drachmis redempta. Gratis em hic vir ne-
minem docet. estq; mos ei semper Epicharmi illud in ore habere.
Manus manum fricat. da aliquid. et aliquid cape. Nuper ergo cum
apud Calliam Dipponici filium declamaret. raris disseruit contra vita.
vt ego ad ea que nullius sunt momeri. ascripserim illam. Ex eoq; iam in
mortem mihi anim? Arioches propedi: ¶ Ariochus. Que dixit au-
tem? ¶ Socrates. Dicam equidem tibi ea quorum mihi veniet in men-
tem. Que em pars inquit gratis. calamitatibus vacat: Nonne statim
a principio plozat vt primum natus est infans: Utamq; a lachrymiis
auspicatur. Que tandem non premit eum molestia: Semper enim vt
penuria. vel frigore. vel calore. vel verberibus vrgetur. Antea quoq; q;
loqui possit quanta patitur: flens sez haucq; solam habes anxietatis sue
querelam. Ubi septimum dehinc expleuerit annu. multosq; labores ex-
hauserit. iam custodes gymnaste. magistri ludi. iam adolesceti critici ge-
ometra. rei militaris preceptores. in gens plane dominozum multatudo
Post ista vbi in ephesos inscriptus est. peior iam metus. liccum. acade-
mia. gymnasiarchia. virge. nullaq; prorsus malorum mensura. Omnis
adeo adolecentis sub moderatorib? est labor. qui ex ariopagi telecti consi-
lio presunt iuuetuti. Deinde cum fuerit istis exsolutus iam cure palam
imergunt. reputatioq; quod viuendi potissimum instituat iter. preq; se-
quentib? incommodis priora illa puerilia videtur. et infantium reuera ter-
ritamenta. expeditioes em et vulnera. perpetuq; certaminum labores.
Dinc iam fallens subrepat senectus. in quam cofluit quicquid est in fir-
mum fragileq; nature. Ad nisi oculus quis vitam velut es alienum red-
diderit. astas supra caput natura tanq; scenerator reposcat vsuram. Ab
alio quidem visum. auditum ab alio. psepe vtriq;. At si q; diutius cum
cteretur debilitat eum. excruciat. membrisq; destituit. Alij itaq; multa ses-
nectute repuerascut. animoq; bis pueri sunt senes. Dy ergo ppter hoc
ipsum (vt quib? notissime sint res humane) quos plurimi faciunt. eos ci;

Axiachus Platonis

tius auferūt e vita. Agamides et Trophonius itaqz cū Pythij Apol-
 linis edificassent templum. ozantes dare sibi quod optimum esset. cum
 obdormissent nunq̄s deinde surrexerūt. Sic etiam Junonis arguē facer-
 dotes. precante matre eorum vt gratiam eis aliquam Juno pietatis illo-
 zorum referret (cum em cunctaretur iumēta succedentes ipsi vehiculo
 matrem ad templum vsqz pertraxerāt) post preces ergo nocte recesserūt
 Longum foret autem poetarum dicta recensere. qui diuinioribus poes-
 matia ea que ad vitam pertinet nostram velut ex oraculo decantāt. que
 admodum deplorēt illam. Uniusqz solum memoratu dignissimi sat ha-
 beo meminisse. Qui inquit.

**Quam superi miserum stamen mortalibus aeni
 Ne uere. ut uiui deffenda per oia durent. Iterūqz.
 E cunctis hominū generi sors pessima vite
 Stat. quecūqz supra terram spirantqz mēantqz
 De amphiareo uero quid dicit.
 Iuppiter hunc totis animis. hūc magnus Apollo
 Diligit. et iusti metas non attingit aeni.**

De illo quoqz qui ita iubet. nascens fleat qui tanta uite intrat mala
 quid tibi detur? Sed cesso. ne commemorando alios: rem contra quam
 institui longius ducam. Quod autem uite quisquā institutum. quam
 artem deliget vt non queratur de ea atqz presentibus offendatur. Opifi-
 ces mercēnariāsqz recenseamus artes. ex nocte in noctem vsqz laboran-
 tes. et vix tolerantes uite necessarios sumptus. complorātes seipsos om-
 nemqz vigiliam. suam merore lachrymisqz complentes. At nauitā di-
 camus per tanta penetrantem pericula. quiqz quemadmodum Bias
 ait neqz inter mortuos est neqz inter uiuos. Terrestris enim homo ve-
 lut ambiguū generis. ipse in mare sese proiecit. totusqz arbitrij fact⁹ est
 fortune. Terum dulcis est agricultura. Est sane. nonne tota tamen est
 (quod aiunt) vlcus semper paratam doloris habens causam. nunc quis
 dem siccitatem. nunc pluuias. nunc vtedinē. nunc rubiginē. nūc vel
 estū in tēpestiuū vel frīg⁹ conq̄rens Illa qz honorata in p̄mis reipublice
 cura (multa em̄ pretereo) p̄ quātas rapit anxietates. Que gaudia q̄dem
 hz furūculi i modū trepida sp̄ atqz stimul⁹. repleta. repullas so acerbas

*damy
 factus be
 quozan
 quaqu
 ubi to
 hude fil
 Ensta v
 nob fi
 ly kati
 pro dar
 Janant
 ut au
 dūa za
 orce fo
 a fū
 nē d
 kan
 a p̄at
 n filab
 notipal
 omdeca
 fir zut
 hyp m
 gypa
 q̄ p̄p̄er
 am p
 ut dar
 p̄hor p
 daner
 suppl
 addit
 vianab
 roror
 myph
 hūbut
 non pl
 218
 muni
 mual
 doleat
 aquab
 Catul
 filij a
 nomib*

frugit

*mentan amib quab har fatalidē nō minabē
 utatib filū rartū apposuit a quo r̄terū dī ab hū
 vna p̄ozere q̄ qūm̄ozū de co qūm̄ozū fozū ad p̄oz
 p̄ene d̄nata d̄nt p̄p̄ozū fame p̄h̄q̄ r̄zūm̄ozū
 d̄ndū t̄ fatale nulle. dep̄ q̄d̄at̄ aque. q̄q̄ i m̄m̄
 p̄ozozoz r̄tū d̄ r̄zū a quab r̄aq̄m̄ozū. et roma*

Archochus Platonis

substitutis sensum. oblit^o q^o tuc mo rtuus sis futur^o. Cum namqz q^o bo
na amittit cōtraria ledūt q^o patit mala. at qui nō est nihil in c^o quo pua
tur locum recipit. quomodo ergo esse possz vllus in eo dolor: qd nullam
letentium noticiam exhibebit. Qd si nō ab inicio Archoche p imprudē
tiam vnum aliquem sensum cum morte cōponēs. nequaqz metueres cā
Nūcipe te subuertis. timēs amissum ire aiā. aliamqz aiā illi^o amif
sioni circūdas. Et turbaris q^o sis sine sensu futur^o. hocqz ipm nō sentis
realio te sensu cōprehēsiuz putas. Ad hęc multę sunt ppulchreqz de ani
mi immortalitate rōnes. Neqz enī mortalis natura in tam varias res
attollere sese possz. vt cōtemnēt ingētium feraz vires. maria trāsmittēt
cōderet vrbes. respublicas cōstituet. Respicēt etiam in coelum. 7 astroz
videret reuolutiōes. cursusqz solis 7 lune. ort^o item 7 occasus. defect^o cele
ritatem. distācias. equinoctiaqz. 7 duplices pueriōes pliadum etiam 7
hyemis atqz estatis vctos imbriumqz casus 7 horredos turbinum rap
tus vt cōprehēsos qz mūdi labores seculis traderet. nisi diuin^o quidam
mentib^o nrīs spūs inest. q^o cōplēum noticiamqz tantaz attingēt rez.
Trāsi itaqz nō in mortem Archoche s; immortalitatē. nō in amissionē
bonoz sed sinceriorē eoz pceptionē. neqz ad voluptates mortali cōfū
sas corpi. sed ab oib^o pzois molestiis purgatas. Illuc enī ex hoc solūt^o
carere pficisceris. vbi requieta letaqz oia 7 nulla fatiscētia senecta. tran
quillāqz illie perages vitam. ab oib^o liberam in cōmodis 7 serena placī
dam quiete. rez cōtemplās naturam. atqz philosophię nō ad turbā nes
qz in speciem. sed ad purā germanamqz dedit^o veritatem. ¶ Archochus.
In cōtrarium me Socrates hac orōne abstulisti. Nō enī metus iā me
sed desiderium tenet mortis. Utqz ego rhetores imitat^o grandius aliqd
dicam. iam dudum supna mēte cōcipio. 7 immēsum illum diuinūqz re
cēseo cursum: collegiqz ex infirmitate me. sumqz itez q^o non^o effectus.
¶ Socrates. Si vis autem aliam etiam orōem cape quam retulit mi
hi Sobrias anagrus. Is dicebat scdm Ferris in greciam transitum auū
suū sibi cognominē missum eē in delum q^o eam tuerēt insulam. in q^o bina
sunt numina prognata. Ibi illum ex eneis quibusdā tabulis. qz attulit
sent ab hyperboreis opis 7 hecaergus didicissē. aiām postea qz a corpe sit
evoluta in ignotum quēdam locum subterraneo discedere recessu in quo
plutonīs sit regia nihilo minor qz aula iouis. Terra etenī mūdi mediū
tenēte ambitum ei^o esse globosum. cui^o alterz quidem semiorbē dū superi
acceperint. inferi alterz. atqz hi quidem frēs illoz. hi s; filij fratru. Ue
stibula autem q^o aditus ad plutonis est regiam. ferreis esse claustris atqz
clauib^o obfirmata. Aperiētē illā flūi^o excipit acheron. post quem co

desiderium

tenet me

apollon

borias

stora

vestibulo

multis

didit

didit

g ij

exire vltim
reperit rex pax quē plerumqz horrib
pflugant et q^o patre dazut apud maratomas im
dup atqz mēse. d^o q^o liby copuē p^octie fangant pfligru
pcaunt fudit hac rade p^ocepib qua filij vidit dūca q^o
mūdi s; vltimū mēse

40

Horatij Satyra prima
¶ Quinti Horatij Flacci Sermonum Liber primus.

¶ Satyra prima

quod se
Ut sit meccenas, ut nemo quam sibi sortem
Seu ratio dederit: seu fors obiecerit, illa
Contentus uiuat: laudet diuersa sequentes,
O fortunati mercatores grauis annis

Miles ait multo iam fractus membra labore,
Contra mercator nauem iactantibus austris
Militia est potior, quid enim? concurritur horum
Momento: cita mors venit, aut victoria leta,
Agricolam laudat iuris legumque peritus,
Sub galli cantum consultor ubi hostia pulsar:
Ille datis vadibus qui rure extractus in urbem est,
Solos foelices uiuentes damat in urbe,
Cetera de genere hoc ateo sunt multa loquacem
Delassare valent fabium, te ne morer audi
Quo rem deducam: si quis deus en ego dicat
Jam faciam quod vultis, eris tu qui modo miles
Mercator, tu consultus modo rusticus, hinc vos
Uos hinc mutatis discedite partibus eia,
Quid statis nolint, atqui licet esse beatis
Quid cause est, merito quin illis iuppiter ambas
Iratas buccas inflet, neque se forte posthac
Tam facilem dicat: votis ut prebeat aurem,
Preterea ne sic, ut qui iocularia ridens
Percurram, quamque ridentem dicere verum,
Quid vetat ut pueris olim dant crustula blandi
Doctores elementa velint ut discere prima,
Sed tamen amoto queramus seria ludo,
Ille grauem duro terram qui vertit aratro,

Horatij Satyrã prima

Perfidus hinc caupo. miles. nauatq; per omne
Audaces mare qui currunt. hac mente laborem
Sese ferre senes: vt in ocia tuta recedant
Aiunt: cum sibi sint congesta cibaria: sicut
Paruula: nam exemplo est magni formica laboris:
Dre trahit quodcũq; potest: atq; addit aceruo
Quem struit haud ignara ac non incauta futuri.
Quę simul inuersum contristat aquareius annum:
Non vsquam procepit. 7 illis vititur ante
Quęstis patiens. cum te neq; feruidus estus
Dimoueat lucro: neq; hyems. ignis. mare ferrum
Nil obftet tibi. dum ne sit te ditior alter.
Quid iuuat immensum te argenti pondus 7 auri
furtim defossa timidum deponere terra:
Quod si cõminuas vilem redigatur ad assem
At ni id sit. quid habet pulchri constructus aceruus?
Milia frumenti tua triuerit area centum
Non tuus hoc capiet venter plusquã meus. vt si
Reticulum panis venales inter honulfo
forte vehas humero. nihilo plus accipias q̃.
Qui nil portarit. vel dic quid referat intra
Naturę fines viuenti iugera centum: an
Mille arct: at suauē est ex magno tollere aceruo:
Dum ex paruo nobis tantundem haurire relinquo:
Cur tua plus laudes cumeris granaria nostris:
Ut tibi si sit opus liquidĩ non amplius vna
Uel cyatho. 7 dicas magno de flumine malle.
Quam ex hoc fonticulo tantundem sumere. eo fit:
Plenior vt si quos delectet copia iusto.
Cum ripa simul auulso ferat aufidus acer.
Atqui tantuli eget quanto est opus. is neq; limo

Horatij Satyra prima

Turbatam hauritaquam. neq; vitam amittit in vndis
At bona pars hoim decepta cupidine falso
Nil satis est: inquit quia tanti. quantum habeas sis
Quid facias illi. iubeas miserum esse libenter:
Quatinus id facit. vt quidam memoratur athenis
Sordibus ac diues populi contemnere voces
Sic solitus. populus me sibilat. at mihi plaudo
Ipse domi: simul ac numos contemplor in arca.
Tantalus a labris sitiens fugientia caprat
flumina. quid ridens. mutato nomine de te
fabula narratur. congeltis vndiq; saccis
In dormis inhians. 7 tanq; parcere sacris
Cogeris. aut pictis tanq; gaudere tabellis
Nescis quo valeat numis. quem prebeat vsura
Panis ematur. holus. vini sextarius. adde
Quis humana sibi doleat natura negaris
An vigilare metu examinem noctesq; diesq;
Formidare malos fures. incendia. seruos.
Ne te compilent fugientes hoc iuuat: horum
Semper ego optarem pauperrimus esse bonorum.
At si contulit tentatum frigore corpus.
Aut alius casus lecto te afflixit. habes qui
Assideat. fomenta paret: medicum roget. vt te
Suscitet. ac reddat natis charisq; propinquis.
Non vxor saluu te vult. non filius. omnes
Vicini oderunt. noti. pueri atq; puelle.
Miraris: cum tu argento post omnia ponas:
Si nemo prester: quem no merearis amorem:
At si cognatos nullo natura labore:
Quos tibi dat retinere velis. seruareq; amicos:
Infelix operam perdas: vt si quis a fellum

Horatij Sarcopprima

In campum doceat parentem currere frenis.
Deniq; sit finis querendi: cuiq; habeas plus:
Pauperiem metuas minus. 7 finire laborem
Incipias: parto quod auebas: nec facias quod
Unidius quidam. non longa est fabula. diues
Ut metiretur nummos: ita sordidus vt se
Non vnq; melius seruo vestiret: adusq;
Supremum tempus: ne se penuria victus
Opprimeret: metuebat: at hunc liberta securi
Diuisit medium fortissima tindaridarum.
Quid igitur suades vt viuam mentis: aut sic
Ut nomentanus: pergis pugnantis secum
Frontibus aduersis componere. non ego auarum
Cum vero te fieri vappam iubeo ac nebulonem:
Est inter tanaim quiddam: socerumq; viselli.
Est modus in rebus: sunt certi deniq; fines:
Quos vltra citraq; nequit consistere rectum.
Illuc vnde abij recedo. nemo vt auarus
Se probet. ac potius laudet diuersa sequentes:
Quodq; aliena capella gerat dissentius vber
Labeat: neq; se maiori pauperio: iun
Turbe comparet: hunc atq; hunc superare laboret.
Sic festinanti semper locupletior obstat.
Ut cum carceribus missos rapit vngula currus
Instat equis auriga suis vincitibus: illum
Pretieritum temnens extremos inter euntem.
Inde fit vt raro quis se vixisse beatum
Dicat 7 exacto contentus tempore vite
Ledit. vti coniuua satur: reperire queamus.
Jam satis est. ne me crispini scriinia lipi
Compilasse putes: verbum non amplius addam:

¶ Finis

voluti vobis ad eade[m] b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e[m] quod deat tibi
quo r[e]p[re]s[e]ntat[ur] z[e]n[e]o
a m[er]ito que et p[er]m[an]et off[er]at t[ame]n
quod ut nota sit z[e]n[e]o ad octava[m] octava[m] hora[m]
quod v[er]o te co[m]p[ar]are m[er]ito i[n] m[er]ito v[er]o v[er]o f[er]it
quod m[er]ito i[n] p[er]m[an]et p[er]m[an]et m[er]ito m[er]ito
v[er]o e[st] bonu[m] p[er]m[an]et m[er]ito m[er]ito f[er]it [sa]
v[er]o n[on] aude[m] m[er]ito. o[mn]i n[on] aude[m]
f[er]it aude[m] t[ame]n f[er]it
v[er]o m[er]ito n[on] p[er]m[an]et m[er]ito
quod n[on] h[ab]et m[er]ito o[mn]i m[er]ito aude[m] f[er]it
f[er]it p[er]m[an]et ad igne[m]
capille p[er]m[an]et m[er]ito f[er]it
ego aude[m] t[ame]n h[ab]et amore
p[er]m[an]et t[ame]n m[er]ito m[er]ito quod ego p[er]m[an]et
p[er]m[an]et t[ame]n h[ab]et est off[er]at h[ab]et t[ame]n
n[on] p[er]m[an]et e[st] t[ame]n q[ue]runt s[ub] m[er]ito d[e]c[re]t[ur]
m[er]ito t[ame]n equo loquunt[ur] volu[n]tate fallidi
diffinitio[n]e d[e]c[re]t[ur]
v[er]o n[on] p[er]m[an]et h[ab]et v[er]o n[on] p[er]m[an]et
sapient[ur] edificat p[er]m[an]et t[ame]n p[er]m[an]et a t[ame]n

